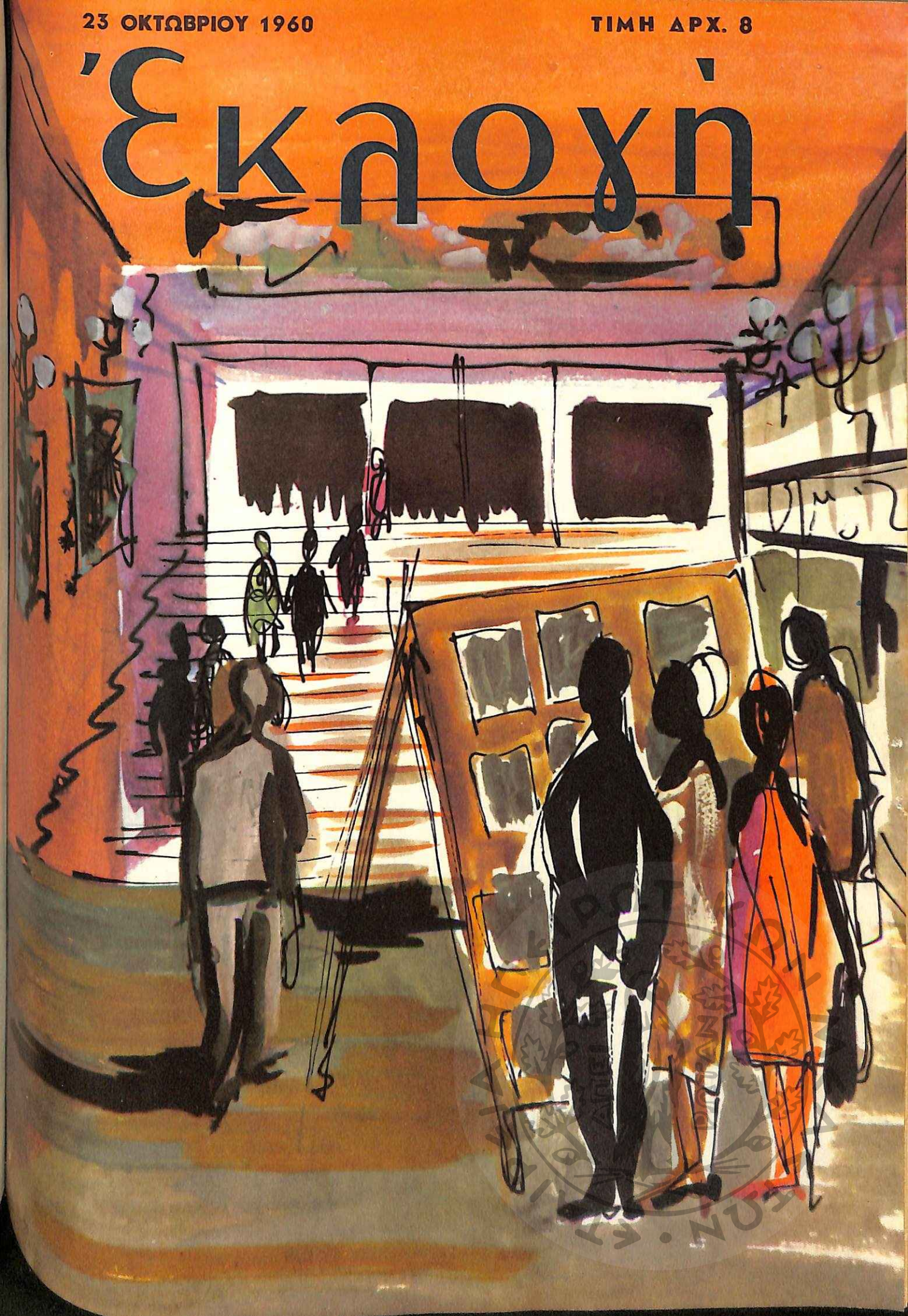


23 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1960

ΤΙΜΗ ΔΡΧ. 8

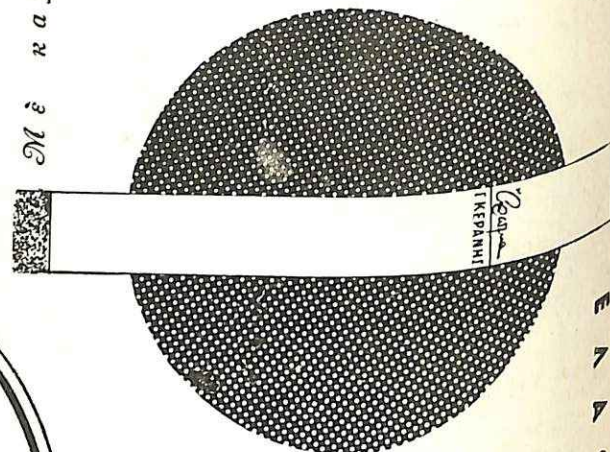
Ἑκταρχή



ΠΡΩΤΑΡΧΙΚΗΝ ΣΗΜΑΣΙΑΝ
ΔΙΑ ΤΟΝ ΚΑΠΝΙΣΤΗΝ ΕΧΕΙ
Η ΣΤΑΘΕΡΑ ΚΑΙ ΑΜΕΤΑ-
ΒΛΗΤΟΣ ΠΟΙΟΤΗΣ ΚΑΠΝΟΥ

Με καλοκαίρινό χαρμόνι

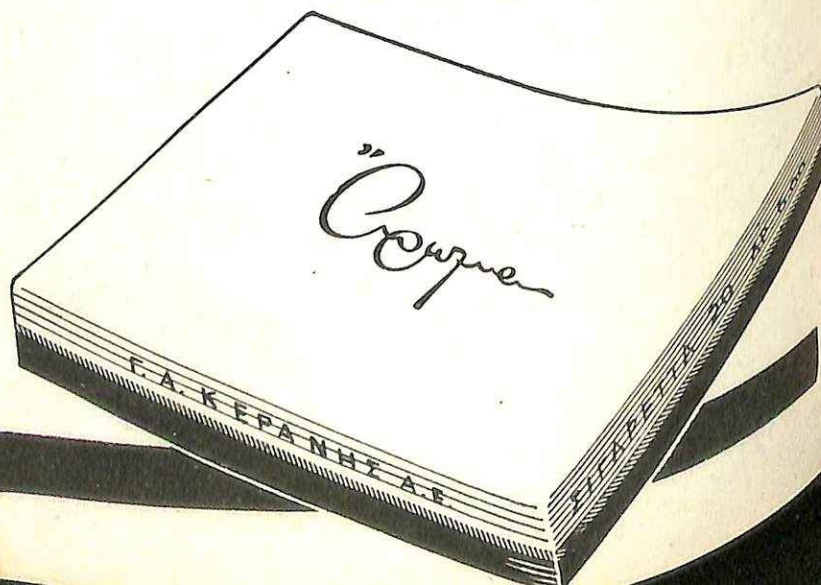
Πάντοτε σταθερά ποιότης



μέ..

..Μ Η Δ Ε Ν

Ο Ξ Υ Τ Η Τ Α



Γ.Α. ΚΕΡΑΝΗΣ Α.Ε.

Έκδοχή

Τόμος ΙΣΤ' Τεύχος 192
23 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1960

Άρθρα

- 21 ΤΟ ΝΟΜΠΕΛ ΚΑΙ Η ΕΛΛΑΔΑ
Κ. Ι. Δεδόπουλος
- 22 ΒΕΛΟΝΟΝΥΣΙΑ
R. Pichenet
- 31 Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ
N. Παπαδόπουλος
- 45 Η ΒΟΜΒΑ ΠΟΥ ΘΕΡΑΠΕΥΕΙ
Donnall Thomas
- 48 Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΣΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟ
Pierre Devaux

Θέατρο

- 38 ΟΙ ΔΙΚΑΙΟΙ
Αλμπέρ Καμύ (Μτφρ. Δ. Μυράτ)

Διηγήματα

- 25 ΠΕΝΗΝΤΑ ΛΙΡΕΣ
A. E. Coppard
- 46 ΛΙΓΟ ΚΟΝΙΑΚ ΣΤΟ ΤΣΑΪ
Φρ. Γερμανός
- 49 Ο Δρ ΟΞ ΘΑ ΠΕΘΑΝΗ ΤΑ ΜΕ-
ΣΑΝΥΧΤΑ
Gerald Kersh

Η ΕΒΔΟΜΗ ΣΤΟΑ

- Mordecai Roshwald
(Μυθιστόρημα, τελευταία συνέχεια)

Ποιήματα

- 29 ΡΑΙΜΟΝ
Δ. Θ. Φραγκόπουλος
- 41 ΔΩΡΟ
Λεϊά Χατζοπούλου - Καραβία

Κριτική

- 50 «ΓΥΡΝΑ ΣΠΙΤΙ, ΑΓΓΕΛΕ ΜΟΥ»
«ΟΙ ΔΙΚΑΙΟΙ»
Στ. Αλεξάνδρου

Διάφορα

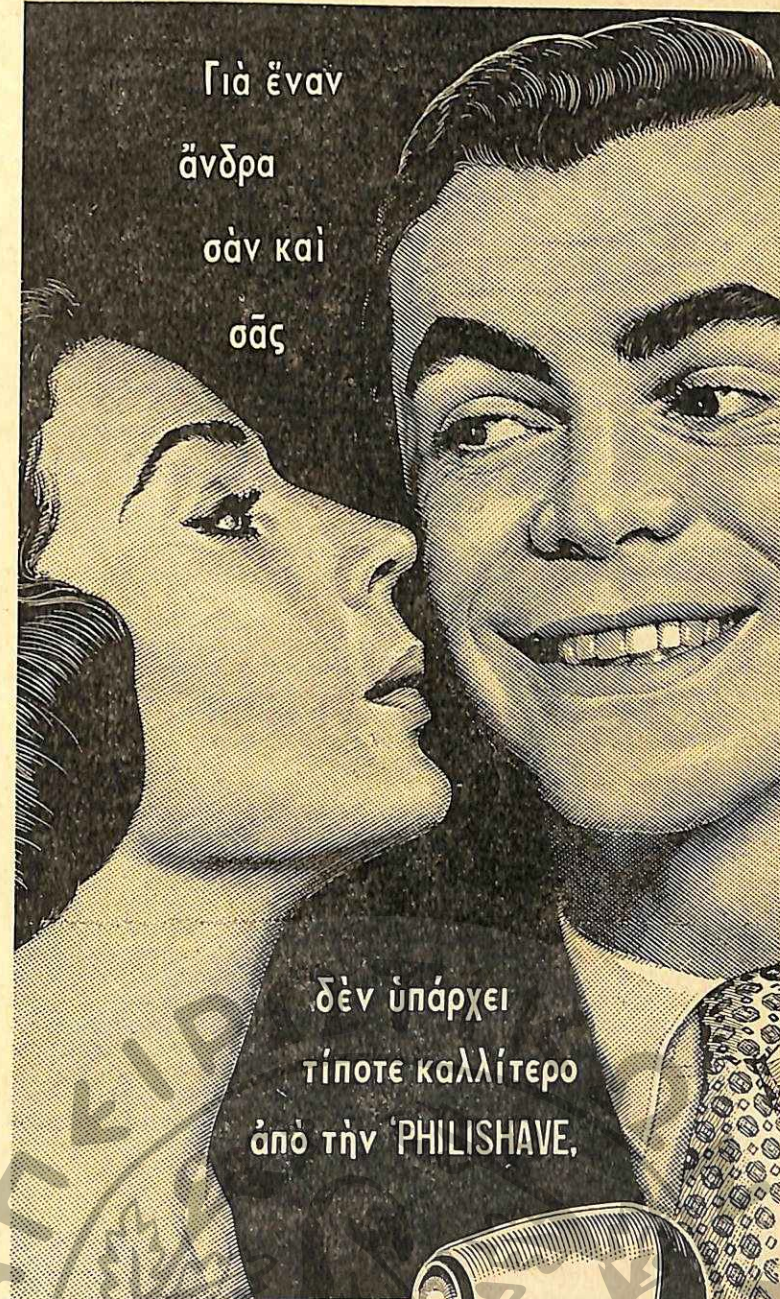
- 2 ΑΘΗΝΑΪΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ
- 17 ΜΙΚΡΑ ΧΡΟΝΙΚΑ
- 26 Η «ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ»
Μελόστ
- 42 ΤΡΑΓΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ
Paul Melot
- 52 ΝΤΟΞ Ο ΤΡΟΜΕΡΟΣ
Vino Lo Bello
- 63 ΠΟΛΥΤΙΜΑ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ
ΔΙΧΩΣ ΛΕΙΑ
R. N. Pierce

Σταυρόλεξο 8, Σημεία και Τέρατα 59,
Ανάρμοστο 56, Σκάκι 62, Διαγωνισμός 64.

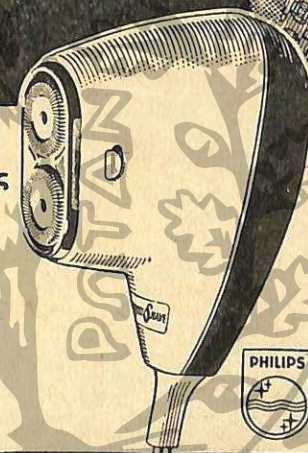
ΕΣΤΡΑ (8 σελίδες)

Το Εξώφυλλό μας: « Δέκα με δώδεκα »,
της Σοφίας Ζαραμπούκα.

Για έναν
άνδρα
ο οποίος και
σας



δεν υπάρχει
τίποτε καλλίτερο
από την PHILISHAVE.



Είσαθε ο άνδρας που οι γυναίκες
θαυμάζουν γιατί γνωρίζετε πώς
το μυστικό της ανδρικής γοη-
τείας είναι το τέλει ξύρισμα.
Γνωρίζετε ακόμα πώς μόνο η
PHILISHAVE, ξυρίζει απαλά,
γρήγορα, τέλεια.

ΦΙΛΙΠΣ
PHILISHAVE

Μάδε το από τώρα...



...τὰ καλὰ σεντόνια εἶναι
ΠΕΙΡΑΪΚΗΣ - ΠΑΤΡΑΪΚΗΣ

Αὐτὸ τὸ σῆμα ἐγγυᾶται
ὅτι ἀγοράζετε γνήσιον
ὑφάσμα
ΠΕΙΡΑΪΚΗΣ - ΠΑΤΡΑΪΚΗΣ



Μὲ ὅ,τι βάζει ὁ νοῦς σὲ βαμβακερὰ ὑφάσματα, ἡ
ΠΕΙΡΑΪΚΗ-ΠΑΤΡΑΪΚΗ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΒΑΜΒΑΚΟΥ Δ.Ε.
ντύνει, στολίζει, νοιουουρεύει!

ΒΙΚΤΩΡΙΑ: φινό, λεπτό, ἀντοχῆς
Σεντόνι ὑψηλῆς ποιότητος.
ΙΡΛΑΝΔΑ: Στερεό, πολυτελές
πάντα χιονάτο.
Νº 120: Γερό, λευκὸ ἢ σὲ εὐχά-
ριστους ἀνεξίτηλους χρωμα-
τισμούς.
ΧΑΣΕΔΕΣ Νº 333
ΠΕΡΚΑΛΙΑ Νº 33

ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΟ
ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

ΕΥΡΩΠΗΣ - Παλαιὰ Ἀνάκτορα 9 π.μ. - 1
μ.μ. (Πλουσιώτατο τμήμα πολιτικῶν - νο-
μικῶν διδλίων, πλήρης σειρά τῶν ἡμερι-
δων τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τὸ 1901 - 1937,
πλήρης σειρά τῆς Ἑφημερίδος τῆς Κυβερ-
νήσεως).

ΓΕΝΝΑΔΕΙΟΣ - Σουηδίας 61. Ἀνοικτὴ κα-
θημερινῶς 9 π.μ. - 2 μ.μ. καὶ τὸ ἀπόγευμα
5 μ.μ. - 8 μ.μ., ἐκτὸς τοῦ Σαββάτου. Κυρια-
κὴ καὶ κλειστὰ. (Πλουσιώτατη ἱστορικὴ βιβλιοθή-
κη γιὰ τὰ Βαλκάνια καὶ τὴν Ἑγγύς Ἀνα-
τολίαν, ἰδίως τὴν παλαιὰ καὶ νεώτερη Τουρ-
κοκρατικὴ καὶ νεώτερη ἱστορία τῆς Ἑλ-
λάδος. Πρώτες ἐκδόσεις ἀρχαίων Ἑλλήνων
ἀποστολικῶν Μικροσκοπικῆς παλαιῆς ἐκδό-
σεως σπουδαίων ἔργων. Πρωτότυπα ἔργα ζω-
γραφικῆς, τὰ ἔργα τοῦ Ζωγράφου ποὺ ἔγι-
ναν κατ' ἐπὶ τοῦ Μακρυγιάννη, 804
τῶν ποὺ ἦσαν στὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὸν
15ο - 19ο αἰῶνα, καὶ κειμήλια τοῦ Βύρω-
ντος).

ΕΛΛΗΝΟΤΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ - Μέγαρο Δημοκρατίας,
8 π.μ. - 2 μ.μ. (ὅχι ἐνημερωμένη).

ΕΘΝΙΚΗ - Ἀνοικτὴ καθημερινῶς 9 π.μ. -
1 μ.μ. καὶ τὸ ἀπόγευμα 5 μ.μ. - 8 μ.μ.
Κυριακὴ καὶ κλειστὰ. (Πλήν τῶν διδλίων περὶ
ἑλληνικῆς μεσαιωνικῆς καὶ νεώτερης φιλολο-
γίας, ἱστορίας, θεολογίας, πλουσιώτατο τμή-
μα ἡμεριδων καὶ περιοδικῶν, σπάνιοι γεω-
γραφικοὶ χάρτες, εἰκονογραφημένα παλαιὰ
βιβλία, σπάνιες ἐφημερίδες καὶ περιοδικὰ,
ἐκδόσεις, ἀρχαία χειρόγραφα, ἀρ-
χαιοὶ ἐγγράφους τῆς Τουρκοκρατίας καὶ τῆς
ἐπαναστάσεως τοῦ 1821).

ΕΠΕΝΔΕΙΣ - Παλαιὰ Βουλὴ, Ἀνθίμου
2, 9 π.μ. - 1 μ.μ. καὶ 5 - 8 μ.μ. Σάβ-
βατο ἀπόγευμα κλειστὴ. (Πλήν ἄλλων ἔχει
πλήρη σειρά δλων τῶν ἡμεριδων τῆς Ἑλ-
λάδος ἀπὸ τὸ 1822 - 1900 καὶ ἀπὸ τὸ 1937
ἕως σήμερον).

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ - Ἀθηνῶν, Σταδίου 29, καὶ
Περαιῶν, Πραξιτέλους 136. Ἀνοικτὴ κα-
θημερινῶς 9.30 π.μ. - 1 μ.μ. (ἔχουν δι-
δλὴν λογοτεχνικὰ, φιλοσοφικὰ, ἐπιστημονικὰ,
καὶ ἱστορικὰ).

ΕΥΡΕΤΑΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ - Πλ. Φιλι-
ππίου 17. Ἀνοικτὴ Δευτέρα καὶ
Τρίτη 8.30 μ.μ. - 1.30 μ.μ. Ἐπίσης
Πέμπτη καὶ Παρασκευή 8.15 μ.μ. (Διαθέτει βιβλία ἐπὶ
ἐπιστημονικῶν θεμάτων, ἐκτὸς τῆς τρεχούσης πο-
λιτικῆς).

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ - Πατησίων 47. Ἀ-
νοικτὴ 10 π.μ. - 12 π.μ. καὶ 6 - 8 μ.μ.
(ἔχουν ἱταλῶν συγγραφέων - λογοτεχνικὰ,
ἐπιστημονικὰ, ἱστορικὰ).

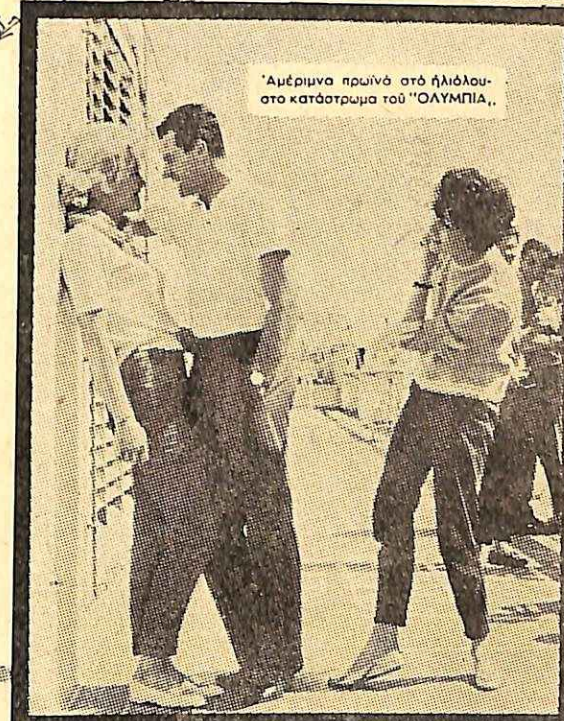
ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΟΣ - Καποδι-
στρίου 28. Ἀνοικτὴ καθημερινῶς 8.30 π.μ.
ἕως 1.30 μ.μ. Τετάρτη καὶ Παρασκευή 6-8 μ.μ.
Κλειστὰ. (Βιβλία οἰκονομολογικὰ, ὡρι-
στὰ καὶ ἀποσπασματὰ μετὰ τὴν παραγωγικότητα. Ὁρι-
στὰ ἀποσπασματὰ δωρεάν).

ΕΛΛΗΝΟΤΙΚΗ - Δημοκρίτου
10 π.μ. - 1 μ.μ. καὶ 7 μ.μ. (Βιβλία λογοτεχνικὰ, ἐπι-
στημονικὰ, ἱστορικὰ).

ΕΛΛΗΝΟΤΙΚΗ τῆς Ἀμερικανικῆς Ἐπι-
στημονικῆς μεταφέρει καὶ λειτουργοῦν
τῆς Λεωφόρου Βασιλίσσης
102.

Ταξιδεύετε μέ τό ἀδύρκριτον
Υ/Π. "ΟΛΥΜΠΙΑ"

23.000 ΤΟΝΝΩΝ - ΤΑΧΥΤΗΤΟΣ 21 ΜΙΛΙΩΝ



Ἀμέριμνα πρῶν στο ἡλιόλου-
στο κατόστρωμα τοῦ "ΟΛΥΜΠΙΑ".

Τό Ὑπερωκεάνιον "ΟΛΥΜΠΙΑ",
προσφέρει σέ ὅλους ἀνεξαιρέτως
τούς ἐπιβάτας του πρωτοφανεῖς
ἀνάσεις καὶ πολυτέλειαν.

GREEK LINE

Ἀπευθυνθε εἰς τὸν ταξιδιωτικὸν πράκτορα τῆς προτιμήσεώς σας

ΓΕΝ. ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ Δ^ΟΙ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ (ΕΛΛΑΣ) Δ.Ε.

ΔΙΑΦΟΡΑ

ΠΟΝΤΙΑΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ - Ἀπὸ τὸν Μορ-
φωτικό Σύλλογο Ποντίων, Ἀθηνῶν, ἡχογραφία
Δράμας. Θὰ παιχθῇ ἡ τοιρακτικὴ ἡχογραφία
τοῦ Σίμου Λιανίδου «Ἡ σεβντὰ νικᾷ» (ἡ ἀ-
γάπη νικᾷ). Μετὰ τὴν παράσταση θὰ ἐκ-
τελεσθῇ πρόγραμμα ποντιακῶν χορῶν. (Κι-
νηματογράφος «Ὀφειὺς», Σταδίου 44, 30
Ὀκτωβρίου, 10.30 π.μ.).

ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΑ ΠΡΟΤΟΜΗΣ - (Στὴν
Κόρινθο, 28 Ὀκτωβρίου). Θὰ γίνον αὖ
ἐπίσημη τελετὴ τὰ ἀποκαλυπτήρια τῆς προ-
τομῆς τοῦ πλαστικοῦ τοῦ Β.Ν. Μιχαήλου
Ἱατροῦ, ὁ ὁποῖος κατὰ τὸν Ἑλληνοϊταλικόν

πόλεμο διακοιμήθηκε ὡς κυβερνήτης τοῦ ὑ-
ποβρυχίου «Παπανικολῆς».

ΜΕΛΟΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΒΡΑΥΤΑ - Ἡ Μαρίκα
Παλαίση θὰ τραγουδήσῃ ᾄδεις ἀπὸ ὅπως
τοῦ Ραχμάνινοφ, τοῦ Μπίζε, τοῦ Βέρντι,
τοῦ Μασκάνι καὶ τὴν «Καστὰ Ντίδα» ἀπὸ
τὴν «Νόμα» τοῦ Μπελλίνι, τὴν «Ἑλληνοπού-
λα» μὲ μουσικὴ καὶ στίχους δικούς της.
Στὸ πᾶν ἡ Μ. Φαγκοπούλου. (Θέατρο
«Ἰντερά», Πανεπιστημίου 46, 7 Νοεμβρίου,
9.30 μ.μ.).



ΔΙΣΚΟΙ
ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΚΑΙ
ΞΕΝΟΙ ΔΙΣΚΟΙ
ΣΤΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ΑΝΝΑ ΜΑΖΑΡΑΚΗ & ΣΙΑ
ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΗ ΤΗΣ ΣΕΡΒΙΑΣ 4
ΣΤΟΑ ΚΑΛΛΙΓΑ — ΤΗΛ. 21.976



Ο άνδρας
που προσέχει
την εμφάνισή του
χρησιμοποιεί
μαντήλια
STOFFELS



Λευκά και χρωματιστά μαντήλια των
μεγάλων έλβετικών εργοστασίων
STOFFELS.

Ζητήστε στην άκρη το σήμα του εργοστασίου: «ΨΑΡΑΚΙ»

ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ Β. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΓΛΟΥ ΚΟΛΟΚΩΤΡΩΝΗ 35 - ΤΗΛ. 21.770

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ — Άγώνες πρωταθλήματος Α' εθνικής κατηγορίας.
23 Οκτωβρίου: Ολυμπιακός - Φοστήρ, "Α-ρης - ΑΕΚ, ΠΑΟ - Αττούμης, Προοδευτική - Δόξα, Πανιώνιος - Ηρακλής, ΠΑΟΚ - Θεσσαλονίκης, Απόλλων Αθ. - Εθνικός, Παν-

αγιάλειος - Απόλλων Θ.
30 Οκτωβρίου: Ολυμπιακός, ΠΑΟ - Δόξα, ΑΕΚ - Θεσσαλονίκης, Ατρόμητος - Πανιώνιος, Παναγιάλειος - Προοδευτική, Απόλλων Αθ. - ΠΑΟΚ, Εθνικός - Φοστήρ, Ηρακλής - Άρης.

ΜΗΝ ΑΜΕΛΗΤΕ ΤΗΝ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ ΣΑΣ!..



Όσο είναι καιρός προμηθευτείτε την συσκευή γυμναστικής δωματίου
ADAMS TRAINER

ΖΗΤΗΣΑΤΕ ΤΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΝ ΕΝΤΥΠΟΝ Ρ. 9

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΕΡΔΙΚΑΡΗΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 61, παραπλεύρως «Λυρικής Σκηνής» — Τηλ. 612-567

ΑΘΗΝΑΪΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ

(Από τα ενδιαφέροντα προγράμματα που
αναγγέλλονται για το δεκαπενθήμερο
23 Οκτ. - 5 Νοεμ.)

ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Θέατρο

«ΤΟ ΤΡΑΙΝΟ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ» — του Αρνολντ Ρίντλεϊ. Μετάφραση - ραδιοφωνική διασκευή Μαρίας Καραπαναγιώτου. Μουσική: διοργανοθεσία Μήτσου Λυγίζου. Έκτελεστές οι: Μιλέλια Σοφίας Μιχαλίτση, Π. Παπαδάκη, Βίλμα Κύρου, Ν. Χατζίκος, Π. Παπαδάκη, Στ. Αηναίος, Εύαγγ. Πρωτοπαπάζ, Κ. Σκουλούδη κ.ά. (Τετάρτη, 26 Οκτωβρίου, 20.35).

«ΠΑΓΚΑΣΤΗ» — του Δημητρίου Κορομιάδη. Ραδιοφωνική προσαρμογή Δ. Μπουρούνη. Ραδιοφωνική διοργανοθεσία Κ. Κροντηρά. Μουσική: Μιλέλια Αρ. Μεταξά. Έκτελεστές οι: Β. Ζαβιτσιάνου, Στ. Βόκοβιτς, Ν. Τζόγας, Β. Κανάκης, Τζ. Γαρμπή κ.ά. (Κυριακή, 30 Οκτωβρίου, 21.15).

«ΕΝΑ ΣΤΑΦΥΛΙ ΣΤΟΝ ΗΛΙΟ» — Λορέντ Χάνσπερν. Μετάφραση - ραδιοφωνική προσαρμογή Μ. Κουγιουμτζόγλου. Ραδιοφωνική διοργανοθεσία Κ. Κροντηρά. Μουσική: Μιλέλια Σ. Μιχαλίτση. (Τετάρτη, 2 Νοεμβρίου, 20.35).

«Η ΦΑΡΣΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ» — του Ι. Καμπάνη. Ραδιοφωνική προσαρμογή Ε. Περιορή. Ραδιοφωνική διοργανοθεσία Κ. Κροντηρά. (Κυριακή, 30 Οκτωβρίου, 21.15).

Ομιλίες

«ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΨΥΧΑΝΑΛΥΣΙΣ» — Μιλέν ο καθηγητής Δ. Κουρέτας και ο γαλλολόγος Γ. Τσοουκνάντς. (Τρίτη, 25 Οκτωβρίου, 18.02).

«ΠΑΙΔΕΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ» — Μιλέν ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Μπακαλάκης, καθηγητής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Σ. Μιχαηλίδης, διευθυντής του Ώδειου Θεσσαλονίκης, και Π. Ρένος, ζωγράφος. (Τρίτη, 1 Νοεμβρίου, 18.02).

Μουσική

ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΚΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ ΤΗΣ ΒΟΣΤΩΝΗΣ — Διευθύνει ο Σάουλ Μίντς. Έργα: «Αλμπαν Μπετόβεν, Μέντελσον, 27 Οκτωβρίου, 21.00».

ΕΡΓΑ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΝΘΕΤΩΝ — Διευθύνει ο Σάουλ Μίντς. Έργα: «Ορχήστρα του Ε.Ι.Ρ. (Παρίσι), 28 Οκτωβρίου, 20.35».

ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΚΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ ΤΗΣ ΒΟΣΤΩΝΗΣ — Διευθύνει ο Σάουλ Μίντς. Έργα: Σομπέρ, Μάλερ, Αφφλέρ. (Κυριακή, 30 Οκτωβρίου, 21.02).

«ΣΙΜΟΝ ΜΠΟΚΚΑΝΕΓΚΡΑ» — Διευθύνει ο Δημ. Μπατόπουλος. Μετάφραση της «Μετροπόλιταν Όπερας» Νέας Υόρκης. (Παρασκευή, 4 Νοεμβρίου, 21.15).

ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΚΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ ΤΟΥ Ε.Ι.Ρ. — Διευθύνει ο Φίλιππος Λιτσάουερ. Μετάφραση από το θέατρο «Εκντριχόν». (Κυριακή, 6 Νοεμβρίου, 21.02).

ΑΘΗΝΑΪΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

ΔΕΥΤΕΡΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Ομιλίες

ΓΕΝΙΚΑΙ ΑΠΟΦΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΣΩΜΑΤΙΔΙΩΝ — Ομιλήτης ο καθηγητής του Πανεπιστημίου της Λωβαίν Σαρλ Μάνεπακ. (Παρασκευή, 28 Οκτωβρίου, 17.50).

ΤΡΙΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Μουσική

ΑΠΟ ΤΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΟΥ ΠΡΑΝΤΟ 1960 — Συναυλία με εκτελεστές τόν διολονταελλίστα Πάμπλο Καζάλς, τόν κουαρτέτο Βένγκλιους Κάτσεν. (Δευτέρα, 24 Οκτωβρίου, 20.30).

Ο ΣΟΛΙΣΤ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ — Ο δαρύλιος Σεζάρ Σουζάι. (Τρίτη, 25 Οκτωβρίου, 23.00).

«ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΝΙΦΣΚΥ» — του Προκόπιου. Έκτελεστές: η Τζέννη Τουρέλ, η Χωροδία Οδυσσέας και η Όρχηστρα της Φιλαδέλφειας. (Τετάρτη, 26 Οκτωβρίου, 22.50).

ΑΠΟ ΤΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΟΥ ΠΡΑΝΤΟ 1960 — Συναυλία με εκτελεστές τόν διολονταελλίστα Πάμπλο Καζάλς, τόν κουαρτέτο Βένγκλιους Κάτσεν. (Πέμπτη, 27 Οκτωβρίου, 19.00).

ΣΥΜΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ ΤΗΣ ΙΤΑΛΟΦΩΝΟΥ ΕΛΒΕΤΙΑΣ — Διευθύνει ο Λόρεντ Μάσελ. Σολιστ ο Μόρις Μόσαρτ, Μπετόβεν. (Παρασκευή, 28 Οκτωβρίου, 19.00).

ΜΟΥΣΙΚΟ ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ — του Δημήτρη Μητσόπουλου. Έργα: Μπετόβεν, Σωσσόν, Προκόπιος, Μιλώ. (Παρασκευή, 28 Οκτωβρίου, 22.15).

ΣΥΜΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ — Στράους: «Θάνατος και εξαθλίωση». Μπλόχ: «Κοντσέρτο για βιολί και ορχήστρα». Ντγκά: «Συμφωνία για ντράμς». Προκόπιος: «Συνθική σουίτα». (Σάββατο, 29 Οκτωβρίου, 21.30).

ΡΕΣΙΤΑΛ ΠΙΑΝΟΥ — του Βίλχελμ Μπαχά-ου. Έργα: Χάυντν, Μπετόβεν. (Δευτέρα, 30 Οκτωβρίου, 22.30).

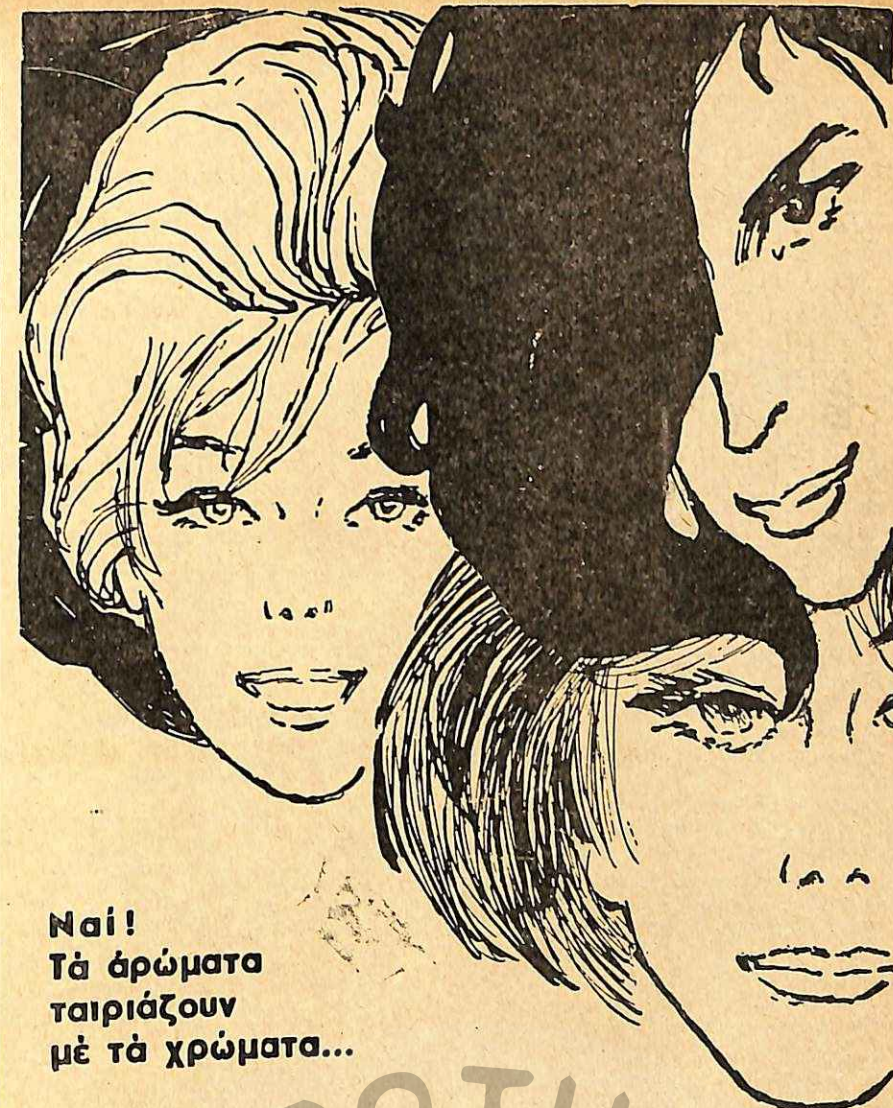
Η ΙΤΑΛΙΑ ΣΤΟ ΑΛΓΕΡΙ — του Ροσσί-νι. Παίζει η Όρχηστρα και η Χωροδία της Σκάλας του Μιλάνου, υπό τη διεύθυνση του Κάρλο Μαρία Τσιολίνι. (Κυριακή, 30 Οκτωβρίου, 21.00).

Ο ΣΟΛΙΣΤ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ — Παίζει ο Μανιάτσας Αλέξανδρος Ούνινσκι. Έργα: Λίστερ, Παγκανίνι, Σοπέν. (Τρίτη, 1 Νοεμβρίου, 23.00).

ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ ΤΗΣ ΝΟΡΒΗΓΙΚΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ — Διευθύνει ο Γερτντ Τλεγκαντ. Έργα: Χάυντν, Μόσαρτ. (Τετάρτη, 2 Νοεμβρίου, 19.30).

ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ «ΚΑΜΕΡΑ-ΤΑ ΑΚΑΝΤΕΜΙΚΑ» — Διευθύνει ο Μπρόντ-νι Πουμμάκοντσερ. Σολιστ η Τερέζα Στιλ-μάντ και ο πιανίστας Γκέζα Άντα. Έργα: Μόσαρτ. (Παρασκευή, 4 Νοεμβρίου, 19.00).

ΕΡΜΙΣΚΕΥΤΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ — «Σαούλ». δρα-μα του Χαίντελ. (Σάββατο, 5 Νοεμβρίου, 22.00).



Ναί!
Τα άρώματα
ταιριάζουν
μέ τα χρώματα...

Διαλέξτε με προσοχή τó άρωμά σας.
Είναι ή έκφρασις τής προσωπικότητός σας.

Λεϊλά
Λιαρίς
Μανόμια
Μυρτώ

ή λοσιόν για μαύρα μαλλιά, σκούρα
ή διακριτική, φίνα λοσιόν τής
ξανθής όμορφιάς.
ή λοσιόν για τó σταρένιο δέρμα
και τά καστανά μαλλιά...
ή κολώνια για όλους τούς τύπους
τής γυναικείας όμορφιάς.

ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

Π. Α. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΩΝ. ΠΑΤΗΣΙΩΝ-ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ

Ι. Π. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΑΝΑΡΗ 20 - ΚΟΛΩΝΑΚΙ

Ο καφές καφές είναι τέχνη
Ο καφές καφές είναι BRAVO



Καφές έσπρέσσο!
Γι' αυτούς, που ξέρουν
τη γοητεία της γεύσεως...



BRAVO

ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΑΦΕΩΝ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

δρίου 1960. Οι φωτογραφίες κατατίθενται
έπι αποδείξει στη Γενική Γραμματεία 'Α-
θλητισμού. Στις καλύτερες φωτογραφίες θα
δοθούν βραβεία.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ (Κον-
σταντινούπολη - Νοέμβριος 1960). - Τη δι-
εθνή αυτή θεατρική εκδήλωση οργανώνει
κάθε δύο χρόνια η σπουδάζουσα νεολαία
της Τουρκίας και συμμετέχουν πολλές χό-
ρες. Έφ'ετος την Ελλάδα θα την εκπρο-
σωπήσει η 'Ανωτέρα 'Ελληνική (Βεραν-
λή Θεάτρου και Κινηματογράφου (Βεραν-
ξίου 18). Γίνονται δεκά μονοπρακτα θε-
ατρικά έργα, διάρκειας 30', από τα ό-
ποια θα προτιμηθούν όσα έχουν ήδονοφα-
νικά περιεχόμενα. Τα μονόπρακτα που θα
προσκινηθούν θα παιχθούν στην Κωνσταντι-
νούπολη από απόφοιτους και τελειόφοιτους
της Σχολής.

Γ' ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΕΛΑΦΡΟΥ ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ
1961 - από το 'Εθνικό 'Ιδρυμα Ραδιοφω-
νίας. Στο διαγωνισμό μπορούν να λάβουν
μέρος με δύο τραγούδια όλοι οι συνθέτες.
Τα τραγούδια πρέπει να σταλούν στο 'Ε-
θνικό 'Ιδρυμα Ραδιοφωνίας (Γραφείο Φε-
στιβάλ 'Ελαφρού Τραγουδιού, Ρηγίλλης 4),
ως τις 15 'Απριλίου 1961.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ
(Στη Φλωρεντία, Δεκέμβριος 1960). - Το
Μορφωτικό Κινηματογραφικό Κέντρο, από
την αλγίδα του Πανεπιστημίου της Φλωρεν-
τίας, οργανώνει Διεθνή Φεστιβάλ με γα-
νιά: εθνογραφικού περιεχομένου μεγάλου
και μικρού μήκους. Θα δοθούν έσοδα βρα-
βεία, το Α' από τα οποία θα είναι 1.000.
000 λιρέτες. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν
να γράψουν στη διεύθυνση: Secrétariat, Fe-
stival des Peuples, Via Carlo Alberto, 8
Roma (Italia).

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΣΕΝΑΡΙ-
ΟΥ** - Τον οργανώνει η 'Ανωτέρα Σχολή
Κινηματογράφου, με σκοπό την ανάδειξη
νέων σεναριογράφων. Πληροφορίες στα γρα-
φεία της Σχολής (Κότσινα 69, τηλέφωνο
819-810).

PANDELIS PREVELAKIS

CHRONIQUE
D'UNE CITÉ

Traduit du grec par Jacques Lacarrière

Introduction d' ANDRÉ CHAMSON
de l' Académie Française

NRF
GALLIMARD, PARIS

Βιβλιοπωλείον ΚΑΟΥΦΜΑΝ

ΛΑΧΕΙΟΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ

ΜΕΓΑΛΕΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ ΕΦΕΤΟΣ

Μεγαλύτερα Κέρδη - Περισσότεροι Τυχεροί



ΜΕ 40 ΔΡΑΧΜΕΣ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΕΡΔΙΣΕΤΕ:

- 1) Το πρωτοφανές κέρδος του 'Υπερτυχερού όλων των Σειρών, το όποιον θα κατα-
πλήξει μόλις αναγγελθή.
- 2) Το δώρον του 1.000.000 μετρητά.
- 3) Σπίτια από τα Γενικά Κέρδη.
- 4) Σπίτια - Αυτοκίνητα - Μετρητά από τα ηύξημένα έφέτος κέρδη ΕΚΑΣΤΗΣ
ΣΕΙΡΑΣ.



Έπι πλέον οί κάτοχοι

ΛΑΧΕΙΩΝ ΤΩΝ 8 ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΩΝ ΣΕΙΡΩΝ (1-8)

Διεκδικούν το ΕΙΔΙΚΟΝ ΜΕΓΑΛΟ ΚΕΡΔΟΣ, το όποιον είναι:

ΔΥΟ ΣΠΙΤΙΑ - ΜΑΓΑΖΙ - ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ - 100.000 ΜΕΤΡΗΤΑ

- Τα Σπίτια παραδίδονται εις τούς τυχερούς με όλα τα έξοδα πληρωμένα από την
ΕΝΩΣΙΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ και ασφαλισμένα δι' έν έτος.
- Τα αυτοκίνητα με πληρωμένη την έφ' άπαξ είσφοράν, τα συμβολαιογραφικά, με
άριθμόν, τόν φόρον κυκλοφορίας δι' έν έτος και επίσης ασφαλισμένα δι' έν έτος.

ΟΙ ΤΥΧΕΡΟΙ ΤΟΥ ΛΑΧΕΙΟΥ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ
ΠΑΡΑΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΤΑ ΚΕΡΔΗ ΤΩΝ
ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΠΛΗΡΩΣΟΥΝ ΑΠΟΛΥΤΩΣ ΤΙΠΟΤΑ

ΑΓΟΡΑΣΑΤΕ ΕΓΚΑΙΡΩΣ ΚΑΙ ΠΡΙΝ ΕΞΑΝΤΛΗΘΟΥΝ

ΛΑΧΕΙΑ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ ΑΠΟ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΣΕΙΡΕΣ

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον αὐξάνετε τὶς πιθανότητες νὰ κερδίσετε ἓνα ἢ καὶ περισσότερα
μαζὺ ἀπὸ τὰ ἐφετεῖνὰ καταπληκτικὰ κέρδη τὰ ὁποῖα θὰ διανεμηθοῦν

ΕΙΣ 19.000 ΤΥΧΕΡΟΥΣ

NYKTEPINA KENTPA

(Μὲ ὀρχήστρα)

«ΑΘΗΝΑΪΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ» – ('Οδός "Όθωνος 10, τηλ. 24-510). Νέο πολυτελές κέντρο, με πλήρες εστιατόριο και την δομή-στρα Λέβ - Κανγκάζη. 'Από τις 7 μ.μ. λειτούργει και μάζε... «ΑΣΤΕΡΙΑ» – 'Αχτί Γλυφάδας, τηλεφώνων 04-175. Κέντρο μοντέρνο και πολυτελές. Λειτουργεί την ημέρα ως εστιατόριο. Τό θράνυ, καθώς και την Κυριακή απόγευμα παίζουν ό δομή-στρες Raoul Zequeira και Τέλη 'Αποστολάζου Τραγουδά ό 'Γόρτο Καντόνε... «ΜΟΚΑΜ-ΠΟ» – (Πανεπιστημίου 10, τηλ. 20-236). Πλούσιο διεθνές πρόγραμμα, πού εμφανίζονται δύο φορές, στις 11.15 μ.μ. και στις 1.30 μ.μ. Παίζουν ή δομή-στρα τού Μπάμπη Μανωραμιάτη και ή Ιταλίχη Giacomo Romano και τραγουδά ή Κρίστιαν Κάστερο... «ΑΚΡΟΠΟΛ» – Πατισίων 51, τηλ. 523-853). Εύχάριστο και πολιτισμένο. Παίζει ή δομή-στρα τού Lucas Timmy και τραγουδά ή Ζωίτσα Κουροζούλη... «ΦΛΑΜΓΚΟ» – ('Όθωνος 6, τηλ. 33-592). 'Ανανεωμένο με την δομή-στρα Γιούργα και ένα γεωμανικό μπαλέτο, προσφέρει καλή μουσική και ξένα νούμερα... «ΣΠΗΛΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ» – (Καστέλλη, τηλ. 42-885). 'Ανανεωμένη ή γυάλινη αίθουσα τής Σπηλίας, προσφέρει ένα ελληνικό πρόγραμμα με τού Μανώλη Χιώτη, τη Μαίρη Λίντα και τού συγκροτήμά τους. Τραγουδά ή εξαιρετική 'Έλเลน Κανόνι, ό Κ. Παλαιολόγος, ό Πιέρο Λοδάτι, ή Τ. Δημητρίου. Παίζει ό άκκορντεονίστας 'Αρμάος... «ΝΕΡΑΪΔΑ» – (Καλαμάκι, τηλ. 39-375). Κοσμικό κέντρο όπου ή ζομπέτ Πόπη Κόντου παρουσιάζει κάθε θράνυ επιθεώρηση πίστα. Λαμβάνουν μέρος ή Μπελντα, ή Παμελά, τού χορευτικό Καστρινός - Ζώκω. Παίζει ή δομή-στρα τού Κ. Προέντα... «ΚΑΠΡΙΤΣΙΟ» – (Φιλοθέη, Καποδιστριαύ 46, ός στάση, τηλ. 682-589). Κέντρο πολυτελές με μεγάλη πίστα και μέ... μπριζέλες σέ θράνα από κληματόβεργες. Τραγουδά ό Τώνης Κωνσταντόπουλος. Παίζει ή δομή-στρα Α. Ξύντα...«ΚΟΜΠΑΡΙΣΙΤΑ» – (Νέα Φιλαδέλφεια, τηλ. 89-128). Παίζει ή δομή-στρα Α. Μαργιέ και τραγουδούν ή Μάγνια Μελάγια, ό Κώστας Μανιατάκης, ή 'Εβδία και ή 'Άσπα, ή Μαρίνα Καρέζη και χορεύει ή Καίτη Νταμάς. Σέ περίοχη κακακαρίας λειτουργεί ή χειμερινή αίθουσα... «ΧΩΡΙΑΤΙΚΗ ΤΑΒΕΡΝΑ» – ('Εκάλη). Νοσταλγικά τραγουδιά από τού ντοπό Μάκκω - 'Ερικας, τού διεθνές ντοπέτο 'Tony Terry' και τη Βιεννέζα Frida Binder. Παίζει ή δομή-στρα τού Παπαδόπουλου και τραγουδά ή Τέλην Κατσούρη... «ΣΑΡΑΝΤΙΔΗΣ» – (Πατισίων - 'Ιθάκης 38, τηλ. 817-176). Παίζει

το μουσικό κουαρτέτο των αδελφών Τσίλια και τραγουδιστή ο Μ. Κυτήρης και ο Πάτρο-
κλος, ο Μ. Μιχαλόπουλος και η Ζήλια...
«ΛΟΚΑΝΤΑ» (Καλλιφρονά 21, τηλ. 871-
448). Προσφέρει ένα ωραίο πρόγραμμα με
τους δημοσιευγούς του κεφιού Κορώνη - Φι-
λιάνδου... «ΠΑΛΙΑ ΑΘΗΝΑ» - (Φέσσα 4
Πλάκα, τηλ. 22.000). «Η Νάντια Κονσταν-
τοπούλου, ο Σώτος Παναγόπουλος, η Σούλη
Σμαδάς, το Τόλο Μπελκάντο, η Τέβη Βά-
νου, ο Πιέρο Λοδάτι, το χορευτικό Λίν-
τα «Άλμα - Γιάννης Φερφ και η δεξήστρα
Μαρκία δίνουν κάθε βράδυ κέφι στους θα-
μώνες του κέντρου... «ΤΟ ΣΤΕΚΙ ΤΟΥ
ΓΙΑΝΝΗ» - (Τοσία 1, τηλεφώνου 812-
958). Δίχως μικρόφωνα, δίχως θοοφώνες,
με την δεξήστρα του Μένιου Μανωλιτάκη...
«ΚΑΣΤΡΟ» - (Μνησικλέους 8, Πλάκα, τηλ.
20-447). «Ο Τόννης Μαρούδας και η Μπελ-
κία, η Κάθριν Ρουέλς, το Τόλο Μορένο και η
Πόπη Κοντού προσφέρουν το πρόγραμμά
τους, ενώ οι θαμώνες τράνε και χορεύουν...
«ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ» - (Φωκ. Νέγρη 28,
τηλ. 814-568). «Ο Τάκης Μαρινός με τη
συνοτροφία του χαρίζει στους θαμώνες ένα
ωραίο πρόγραμμα... «ΝΕΡΑ-ΙΔΑ ΤΗΣ Α-
ΘΗΝΑΣ» - («Άγ. Μελετίου 45 - Ι. Δρο-
σοπούλου, τηλ. 816-141). Παίζει η δεξή-
στρα του Γ. Κουλουράκη και τραγουδούν
ο Φώτης Πολιμέρης και η Ντιάνα Γκρέυς...
«ΚΑΛΥΒΑ» - (Ιούλιου 41, τηλ. 870-490).
Σ' ένα φαντασμαγορικό διάσπασμα οι θαμώ-
νες άκουνε το ντουέτο Μουζά - Λιγνός
και την Τρίνα Λολά και χορεύουν με την
δεξήστρα του Μιμή Μεταξά... «ΒΡΑΧΟΣ» -
«Άγγελο Βλάχου 6, τηλ. 35-880). «Ο
Γ. Οικονομίδης, η Ρένα Βλαχοπούλου, η
Μαρία ντέ Πετρίλιο, ο Τάκης Βαζιάνος
με το μπαλέτο του, η Μάριον Σίβα, ο
Φρειδερίκος, το Τόλο Μορένο και η δεξή-
στρα του Γ. Καταούρη προσφέρουν ένα ω-
ραίο και πλούσιο πρόγραμμα...

(Лаїка)

«ΚΑΣΙΔΑΚΗΣ» — ('Ιερά ὁδοὶ 172, στάση
'Αγ. Γεωργίου, τηλ. 581-839). Παίξει το
συγχορδία Καθάρια — Τσαουσάκη καὶ τρα-
γουδοῦ ἡ Σεδέζ Χανούμ... «ΤΖΙΜΗΣ Ο
ΧΟΝΤΡΟΣ» — ('Αζαρούνη 77). Παίξει το
συγχορδία Χριστάκη — Λαύκα καὶ τραγου-
δοῦ ἡ Γιώτα Λυδία... «ΤΡΙΑΝΑ» — (Λεοφ.
Συγγρού 170, τηλ. 960-354). Παίξει το
συγχορδία τοῦ Π. Γαβιλά καὶ τραγουδοῦ
ἡ Πόλυ Πάνου, ὁ Πάνος Γαβιλάς καὶ ἡ
Ἐφη Αἰντα.

ΕΝΑ ΟΝΟΜΑ ΕΓΓΥΑΤΑΙ ΤΑ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΑ
ΤΑ ΠΛΕΟΝ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΑΚΟΥΣΤΙΚΑ

ΒΑΡΗΚΟΪΑΣ

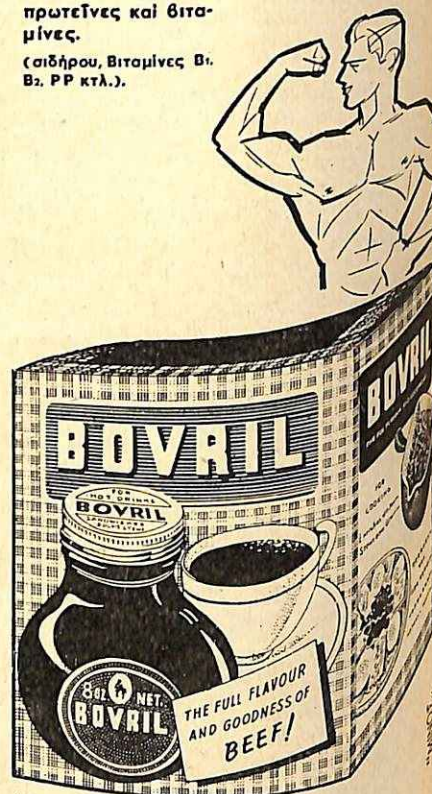
“ΑΚΟΥΣΤΙΚΗ”

ΔΩΡΟΥ 10 (Α' ΟΡΟΦΟΣ) ΤΗΛΕΦ. 525.159

ΕΞΑΦΑΝΙΖΕΙ ΤΙΣ ΚΟΜΜΑ

Σε Kaveri
Dharmkaveri

Τὸ ΒΟΥΡΙΛ εἶναι ἐκχύλισμα βοδινοῦ πλούσιο σὲ φυσικὲς πρωτεΐνες καὶ βιταμίνες.
(σιδήρου, βιταμίνες Β₁, Β₂, ΡΡ κτλ.).



1 ΚΟΥΤΣΑΚΙ ΕΤΑΙΡΕΙ

BOVRIL

- ΣΑΝ ΡΟΦΗΡΟ
- ΜΕΣΟ ΣΤΟ ΦΩΝΗΤΟ
- ΣΤΟ ΟΔΥΤΟΥΤΟ

(Χωρίς ὀρχήστρα)

Νο 2» - (Δευτέρα στάσις Καλαπορευτικό, πολυτελές και διανυκτεριστικό) - «ΣΙΛΒΕΡ ΧΑΟΥΖ» - (Γλυφάδα). και νεανικό. Οι θαμνώνες χο-



... ΑΠΟ ΜΙΚΡΟΝ ΜΑΘΑΙΝΕΙΣ
ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ
(Έλληνική παροιμία)

—Οι υψηλότερες
σοκολάτες είναι ΕΒΓΑ

Στήν εποχή μας, τὰ παιδιά ξέρουν νά διακρίνουν τὰ πράγματα. Δέν ἔχουν καθόλου ἄδικον ὅταν ὑποστηρίζουν, ὅτι οἱ σοκολάτες ΕΒΓΑ εἶναι οἱ καλύτερες, διότι οἱ σοκολάτες ΕΒΓΑ παρασκευάζονται ἀπό τούς καλύτερους τύπους κακάο εἰς τὰ τελειότερα μηχανήματα, πού πρῶτη ἡ ΕΒΓΑ εἰσήγαγε στήν Ἑλλάδα καί ὑπὸ τὴν αὐστηράν παρακολούθησιν ἐνὸς ἐμπειροῦ ἐπιστημόνων. Ἡ πρωτοπορείακὴ στὸν τόπο μας Βιομηχανία ΕΒΓΑ, μὲ τὴν μοναδικὴ πολυετὴ πείραν τῆς καί τὸν κολοσσιῶν τεχνικὸν ἐξοπλισμὸν τῆς, προσφέρει στὸ Ἕλληνοκαὶ κοινὸν τὴν πῶν ἀγνήν, τὴν πιὸ προσεγμένην, τὴν πιὸ νόστιμην σοκολάτα... τὴν ΣΟΚΟΛΑΤΑ ΕΒΓΑ!

ΣΟΚΟΛΑΤΑ



Δέν είναι η μόνη, αλλά...είναι η καλύτερη!



ορύνουν με «ήτοιμα μπόξ»... «ΔΕΛΦΙΝΙ» -
(Βάρκιζα). «Η νεολαία θορυβεί, χορεύει
και διασκεδάει... «ΙΠΠΟΚΑΜΠΟΣ» - (Ρα-
φίνα). «Ένα ξύλινο σπiti στην πλαγιά της
φύλας και η «Άριας στο πάνω συνδέτην
Ένα φιλικό περιβάλλον... «ΠΡΕΒΟΥΡ» -
(Πατισίον 136). Διακοινητική και πολιτισμένη
ατμόσφαιρα με χαμηλά φώτα και σιγανή

μουσική από μαγνητόφωνο... «ΣΕΒΕΝΤΗΝ» - (Βοϊκοφρεστίου). Συμπληθές και άδουλο με **6666** και περιτομή για τους καταδελφούς μου... «ΜΠΑΜΠΥ Σ ΜΠΑΡ» - (Πανεπιστημίου 7). Εύχρηστη απόδοσή της η-μικής από μαγνητόφωνο... «**CLUB ΚΑΤΙΝΑ**» - (Π. Φάληρο). Μουσική από μαγνητόφωνο.

ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ

Τί είναι εκείνο τάχα που έπέβαλε την Φρανσουάζ Σαγκάν; Για ποιά λογοτεχνική άρετή της προσέχτηκε τόσο από τους κριτικούς της χώρας της; Ποιά αξία της άνεδειξε το φαινόμενο Σαγκάν; Τò σημείο που φαίνεται πώς έντόπισαν καί άρεσε σέ όσους μίλησαν γι' αυτήν, είναι μιá «παιδική» παρατηρητικότητα με την όποία βλέπει διάφορα γεγονότα της καθημερινής ζωής. Κάποτε είναι φανερά έπιτηδευμένη αυτή της ή διάθεση, αλλά δέν ξεχνά κα- νείς πώς τò πρώτο της μυθιστόρημα, «Καλήμέρα θλίψη», τò έγραψε μόλις 19 χρόνων. Σ' αυτό θά μπορούσε να δη κανεις ακόμα την ικανότητα της Σαγκάν νά διαγράφη χαρακτήρες μ' έ- να τρόπο που θά τού επέτρεπε νά στη- ρίξη κάποιες ελπίδες για τò λογοτε- χνικό μέλλον της. Όμως, τίποτα πε- ρισσότερο, ικανό νά δικαιολογήσει την άμεση «διασημότητα» της.

Το θεατρικό έργο «Πύργος στη Σουηδία» είναι το πρώτο της Σαγκάν, που έγραψε πριν από ένα χρόνο περίπου. Το άκουσαμε στις 5 'Οκτωβρίου από το «Θέατρο της Τετάρτης» του ΕΙΡ. Θα λέγαμε πώς – κατά τη γνώμη μας τουλάχιστον – από τότε δεν πρόσθεσε τίποτα αξιόλογο στη συγγραφική της εργασία.

Ἡ ὑπόθεση τοῦ «Πύργου στὴ Σουηδία» εἶναι χωρὶς ἐνδιαφέρον, μὲ δράση

(Ἀνακοίνωσις)



μᾶλλον χαλαρή, χωρίς συμπύκνωση, με
πλατυασμούς στο διάλογο.

Τὸ ἔργο, φαίνεται, ἀπαιτοῦσε καὶ γρήγορα ἐναλλασσόμενες σκηνές γιὰ τὶς ὁποῖες, στὸ θέατρο μὲν ὑπάρχει ἡ περιστροφικὴ σκηνή ἢ οἱ φωτιστικὲς διευκολύνσεις, στὸ ραδιοφῶνο, ὅμως, ὁ νέος σκηνοθέτης κ. Μ. Χρηστίδης ἐμπιστεύθηκε τῇ συνοχῇ τους μόνο στή... ραδιοφωνικὴ ἀγωγή τῶν ἀκροατῶν. Ἴσως ἢ, κατὰ τὰ ἄλλα, καλὴ διασκευὴ τῆς κ. Δ. Διαμαντίδου, σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο, νὰ μὴ εἶναι ἀνεύθυνη. Ἐξ ἄλλου, ὁ κ. Χρηστίδης θὰ ἔπρεπε νὰ προσέξῃ κάπως περισσότερο τὰ φωνητικά, κυρίως, πλάνια ποὺ πολλὰ φορὲς τὰ κρατοῦσε σ' ἓνα μονάχα σημεῖο πάνω στὴν εὐθεῖα τῆς ἀποστάσεως ἀπὸ τὸ μικρόφωνο. Ἀντίθετα, πρόσεξε καὶ τοποθέτησε πολὺ καλὰ τὰ ἐλάχιστα ἤχητικά ἐφφὲ ποὺ χρησιμοποίησε.

Ἀπὸ τοὺς ἡθοποιοὺς ξεχώρισαν ὁ Τίτος Βανδῆς (ἕνας καλλιτέχνης μὲ πολ-
λὲς ἱκανότητες, τόσο στὴ σκηνὴ ὅσο
καὶ στὸ μικρόφωνο), ὁ Στέφανος Λη-
ναῖος (ὁ ὁποῖος ἔχει εὐρύνει σημαντι-
κὰ τὴν ἔκφραστική του γκάμα), ἡ Βέ-
ρα Ζαβιτσιάνου (μὲ τὴν ραδιοφωνική της
ἀπλόηττα) καὶ ὁ Πέτρος Φυσσοῦν (γιὰ
τὸν πλούσιο ἐσωτερισμό του).

Ἡ μουσικὴ ἐπιμέλεια τῆς δεσποινίδος Ἀργ. Μεταξὰ στὸ ἔργο τῆς Σαγκὰν ἦταν ἀρκετὰ καλὴ, ἂν καὶ θὰ εἶγαμε νὰ

παρατηρήσουμε πώς ώρισμένοι ίδιοι δι-
σκοι ακούγονται τώρα τελευταία συχνά
σὲ μουσικὲς ἐπιμέλειες.

Ο κ. Γ. Καρμπέρης, τέλος, ήχογρα-
φησε την έκπομπή με εύσυνειδησία και
προσοχή.

Ἡ προεκφώνηση «Ἀκατάλληλον δι' ἀνθρώπους», ἦταν μιὰ ἀπόλυτα σωστή ἐνέργεια καὶ θὰ πρέπει νὰ ἐπαναληφθῇ πάντοτε στὶς ὅμοιες περιπτώσεις.

Τὴν Κυριακὴ τὸ πρωτὶ, 9 Ὀκτωβρίου, ἀκούσαμε στὸ Ἐθνικὸ Πρόγραμμα τὴν ἐνάρκτῃρια τῆς χειμερινῆς Συναυλίας τῆς Συμφωνικῆς Ὀρχήστρας τοῦ Εἰρ. Βεβαίως, δὲν θὰ ἀσχοληθοῦμε μὲ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ προγράμματος τῆς συναυλίας. Ὅμως ἐπιθυμία μας εἶναι νὰ χαρῃς-σοῦμε μὲ ἰδιαιτέρο ἐνθουσιασμό τὴν πρώτη ἀπὸ τὶς τακτικὰς ἐμφανίσεις μιᾶς νέας μεγάλης ὀρχήστρας τὴν ὁποία δημιούργησε τὸ Εἰρ. Τὸ Εἰρ. μὲ τὴ δραστηριότητα ποὺ ἀνέπτυξε τὰ τελευταῖα χρόνια καὶ ἔξω ἀπὸ τὶς ἐκπομπὰς τῶν προγραμμάτων του, ὑπερδικαιῶναι, ἀσφαλῶς, τὴν πολίτιστικὴν ἀποστολὴν. Καὶ εἰδικὰ τὸ Μουσικὸν τοῦ τμήματός, τὴν καινούργιαν του διεύθυνσιν, ἀξίζει ὅλων μας τὸν ἔπαινον καὶ τὰ εὐγνώμονα συγχαρητήρια.

Η άρχαία τραγωδία στο ραδιόφωνο
θα πρέπει να αποτελέσει το θέμα ενός
καλλιτεχνικού ζητήματος, το οποίο είναι
ανάγκη να απασχολήσει υπεύθυνα τους
παράγοντες της ραδιοφωνικής τέχνης
και τους ειδικούς μελετητές της πραγμά-
της διακήρυξης. «Αν το έργο προδίδει
μα, στη σχέση του με τη σύγχρονη έρ-
μηνευτική, δεν έχει ακόμα καταλήξει
σε θετικά συμπεράσματα, το μέλλον
«ραδιόφωνο» θέτει ένα επί πλέον έρω-
τηματικό με σοβαρές απαιτήσεις.

Ἐδὼ δὲν μᾶς ἀπασχολοῦν τὰ ἐπικείμενα,
ποῦ ὁπωσδήποτε εἶναι τὴ παρὰστάσις. Οἱ
προβλήματα γιὰ τὴς παρὰστάσις. Οἱ
λόγος, κυρίως, πρέπει νὰ λάβει τὸ «μέ-
γεθος» τοῦ Ἀριστοτελικοῦ δὲν περιορι-
ζοῦνται, ἀλλὰ ἀπλῶς ἐντοπιζονται. Ἡ
«ἐκδοχὴ» τῆς τραγωδίας θὰ εἶναι
νὰ ἐξετασθῇ στὴ σχέση της μὲ πρῶτον
κεῖνους τοὺς κανόνες τῆς ραδιοφωνί-
ας. Σὰν θέμα προπαντός θὰ
κῆ αἰσθητικὴ. Σὰν θέμα τῆς τραγωδίας, θὰ
ἦταν ὥρα νὰ δοθῇ ἀπὸ μᾶς τὸ πρό-
τυπο τοῦ ραδιοφώνου τῆς ἀκούσεως.
Τὸ ὑπόθετον τῆς ἀκούσεως τῆς

Ἐξέδωσε ἡ ραδιοφωνικὴ μετὰδοσις τὴν ἡμετέραν γλωσσίδα τοῦ Εὐριπίδου «Βάκχαι» ἀκούσαμε τελευταία στὴν «Ἑλλάδα» τῆς Ἑλληνικῆς Σκηνῆς. ὁ πρότιμος δὲ σκηνοθέτης τῆς ἡμετέρας ὁμιλίας τῶν ἑλλήνων

Ελληνικής Σκηνής.
 'Ο τρόπος που προή-
 θέτης κ. Μ. Λυγίζος για τη
 τής τραγωδίας του "σοφώτερου
 πραγμάτων, ήταν παράλληλος με εκεί-
 που δίδαξε ο Ράινχαρτ... "Όμως, όπως

είπαμε άλλοτε, ό,τι είναι για τó θεατρι-
κό χώρο αναγκαίο, για τó μικρόφωνο
μπορεί νά είναι, τó λιγώτερο, ένα μει-
ονέκτημα. Έπρόκειτο για μία κλασική
διδασκαλία, χωρίς ιδιαίτερη έμπνευση
θηρακοφωνικές ανησυχίες. Σ' αυτό τó
σημείο θά έθελame να σημειώσουμε την
έπιτυχία τού κ. Λυγίζου στο συγχρο-
νισμό των φωνών τού χορού.

Ο κ. Χατζίσκος ως Διόνυσος δὲν διατήρησε καμιά ἀπὸ τὶς θεϊκὲς ιδιότη-
τες τοῦ ρόλου του ἀπέναντι στὰ πάθη
τῶν θνητῶν. Ἀπὸ τὴν ἑρμηνεία τοῦ κ.
Βάκοβιτς ξεχωρίσαμε τὸ μεγάλο μονό-
λογο, τὸν ὁποῖο «δούλεψε» μὲ θαυμά-
σια ὀρθοφωνικὴ τεχνικὴ. Πολλοὺς συγ-
κινησιακοὺς τόνους μᾶς ἔδωσαν ὁ κ.
Μπιτινάρης, ἡ κ. Ζαφειρίου καὶ ἡ κ. Πα-
ναγιώτου.

“Άφισα τελευταία, σὰν ξεχωριστὴ
προσφορά στὴν ἐκπομπὴ αὐτῇ, τῇ μου-
σικῇ ποῦ ἔγραψε ὁ κ. Ἀργ. Κουνάδης.
Μοντέρνα καὶ ἐπιβλητικὴ, μὲ πρωτότυ-
πους ὀργανικοὺς συνδυασμοὺς καὶ αὐ-
στηρὴ ὑπογράμμισις τοῦ τραγωδικοῦ
λόγου.

Πολλές φορές παρακολουθήσαμε την περιγραφή των ποδοσφαιρικών αγώνων από τον πολύ καλό ραδιορεπόρτερ του ΕΙΡ, με την τόσο ζωντανία και παραστατικότητα.

Υπάρχει όμως ένα σημείο που θα πρέπει να προσέξει ο ραδιοεπεπρότερος. Ο φιλαθλητικός φανατισμός των ακροατών - έπαισε και στη δική μας αντίληψη - συχνά διαμαρτύρεται για τη μερομηνία, υπέρ της μίας ή της άλλης ομάδας, περιγραφή του αγωνίσματος.

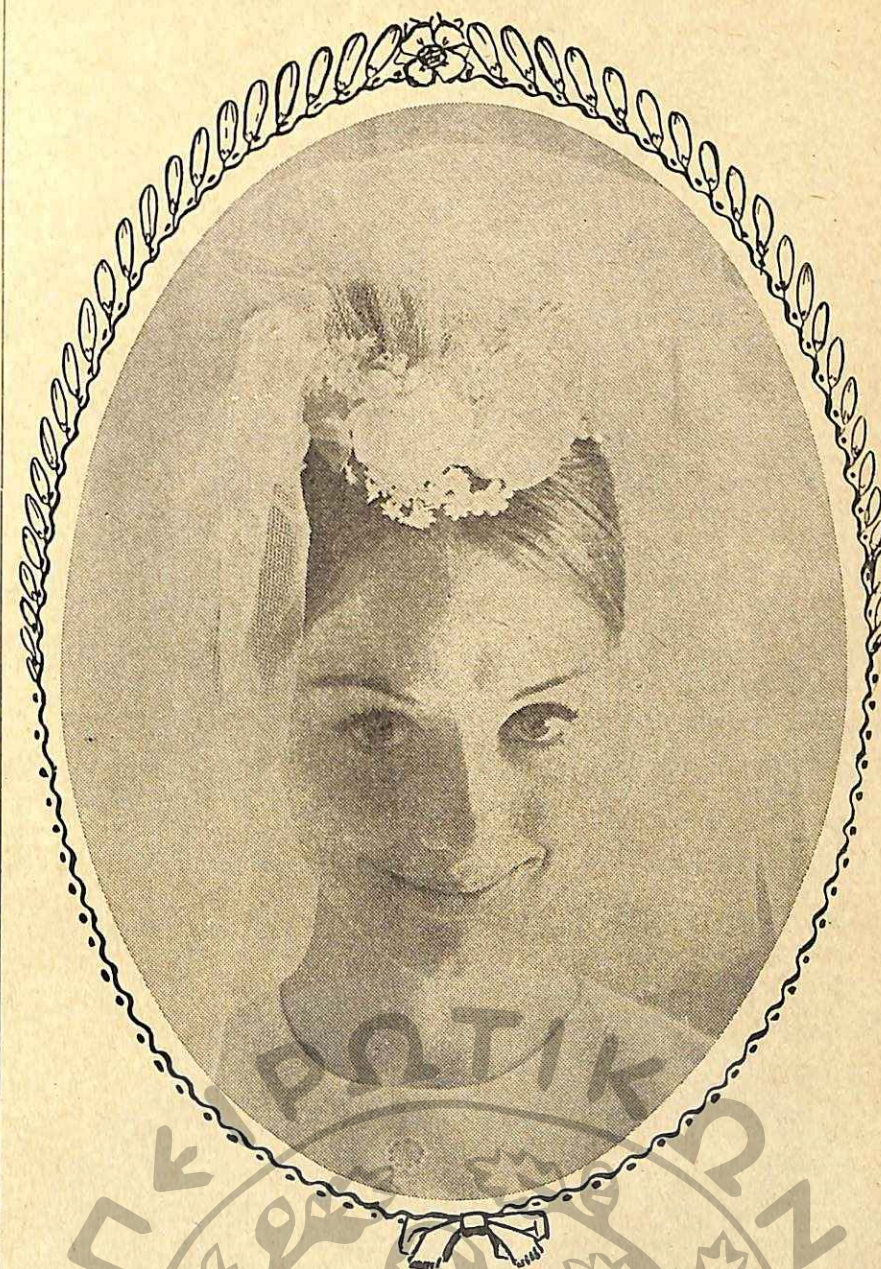
το 2^ο περίγραφο του αγωνίσματος. Ο πέναλτι με το περίφημο έκελ-
θον στο και το άμφισβητούμενο
πράγματος, πριν ακόμα και οι ίδιοι οι
δικαστές εξέτασουν και αποδόσουν
κατά τη, ο ραδιοεμπόρτες είχε ήδη
εμφάνιση της περιγραφής του
στις «ύποκειμενικές», ίσως, έ-
μεν.

Αμεροληψία και άντικειμενικότητα, μαζί με τις ικανότητες που διαθέτει ο ανταγωνιστικός ρεπόρτερ του ΕΙΡ, είναι οι απαραίτητες προϋποθέσεις που απαιτεί η τελειότητα του ειδικού αυτού «ραδιοφωνικού» επαγγέλματος.

—ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΙΖΑΝΗΣ

Ἡ κ. Σοφία Κ. Χαϊροπούλου
ἐπανεῤῃσεν ἐκ Παρισίων, Ρώμης,
Λονδίνου, ὅπου παρηκολούθη-
σεν τὰς COLLECTION τῶν με-
ταυτέρων Οἰκῶν Μόδας.

Δέχεται εἰς τὸ ἀτελιέ της
Υψηλάντου 11 - Τηλ. 75.513



Ἀπὸ τὸ 1881
ἕως σήμερα, πάντα καὶ παντοῦ

ΚΟΥΦΕΤΑ ΓΩΓΟΥ

Καταστήματα Γάργου, Καλαμιώτου 12

Инж. 24-965

Από τα καλύτερα δημοσιεύματα του κόσμου

ΜΙΚΡΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Καλοί τρόποι

ΤΟΝ ΠΕΡΑΣΜΕΝΟ μήνα πέθανε στην Αμερική η Έμιλυ Πόστ που ήταν για την πατρίδα της ένα είδος βαρύνουσας Στάφ. «Έφυγε τη στιγμή που ο κόσμος την είχε όσο ποτέ άλλοτε ανάγκη», έγραψαν μελαγχολικά οι αμερικανικές εφημερίδες. Η παρατήρηση δεν ήταν άδικαιολογητή. Την παραμονή του θανάτου της ο κ. Κρουστσεφ είχε αναστατώσει στο γραφείο του για να του παραπονεθώ ότι ήταν ένας άστεγος και φτωχός άνθρωπος που δεν είχε να πληρώσει το ξενοδοχείο του και κινδύνευε να μείνει στο δρόμο, ενώ, όπως αποκαλύφθηκε αργότερα, είχε κλείσει ήδη δωμάτια στο ξενοδοχείο «Τερέζα» του Χάρλεμ.

Τί σημαίνουν όλα αυτά; Δεν πρέπει κανείς να διάζεται στα συμπεράσματά του. Ίσως να βρισκόμαστε στην αύγη μιάς νέας περιόδου στην ιστορία της διπλωματίας. Δεν αποκλείεται αύριο οι διεθνείς συζητήσεις να γίνονται στο πεζοδρόμιο και στο τέλος να επακολουθήσει ένα ομαδικό μάτς πυγμαχίας για να διαπιστωθεί ποιά πλευρά έχει το δίκιο με το μέρος της. Οι αντιπρόσωποι θα διακυβεύουν σε σκηνές αντί σε ξενοδοχεία, δεν θα ξυρίζονται ούτε θα πλένονται, θα τρώνε ώμο κρέας και θα συνεννοούνται με μουγκρητά. Όλα αυτά θα είναι μια αποστοματική απάντηση στους καλούς τρόπους του καπιταλισμού που δεν έννοει να καταλάβει ότι ξωφλήσαν πιά οι μέρες του και είναι καιρός να αφήσει τον κόσμο να προδεύσει.

Όταν όμως μη μελαγχολήσουμε περισσότερο. Είναι πολύ πιθανό ότι αυτή η εικόνα δεν θα αρέσει ούτε στον ίδιο τον κ. Κρουστσεφ, δεδομένου ότι τα κοινοβουλευτικά έθιμα στον τόπο του διακρίνονται για την αυστηρότητά τους. Όταν γίνεται το έτησιο συνέδριο του κόμματος επικρατεί απόλυτη σιγή. Οι όμιλητές διαδέχονται ο ένας τον άλλο μέσα σε μιά ατμόσφαιρα μυσταγωγίας και οι μόνες εκδηλώσεις που επιτρέπονται μετά το τέλος κάθε όμιλίας είναι τα ένθουσιώδη χειροκροτήματα. Κα-

νείς σύνεδρος δε σκέφτηκε ποτέ να αρχίσει να χτυπά το έδωλό του για να εκφράσει τη διαφωνία του. Κανείς σύνεδρος δε σκέφτηκε ποτέ να διαφωνήσει.

Είναι φανερό λοιπόν ότι ο Σοβιετικός ήγέτης και η συντροφιά του έδωσαν στη Νέα Υόρκη μία μικρή παράσταση για να δείξουν πόσο περιφρονούν τους καλούς τρόπους του καπιταλισμού. Άλλα είναι οι καλοί τρόποι ένδειξη πολιτικής τοποθετήσεως; Δεν μπορεί ένας κομμουνιστής να είναι και έξω από τον τόπο του εύγενής ή μόνον οι καπιταλιστές έχουν αυτό το δικαίωμα;

Άτυχία

ΟΙ ΙΣΤΟΡΙΕΣ της φοιτητικής ζωής είναι ανεξάντλητες. Από τις πιο χαριτωμένες είναι ή παρακάτω, που συνέβη προπολεμικά στο άμφιθέατρο της Ιατρικής Σχολής.

Έξεταζόταν ένας φοιτητής που δεν φημιζόταν για την έξυπνάδα του. «Θέλετε να μου πείτε έσείς, κύριε, που τόσα πολλά γνωρίζετε, ποιά είναι το αίτιο του καρκίνου;» ρωτά τον εξεταζόμενο ο καθηγητής που δεν ήταν άλλος από τον αείμνηστο Μέρμηγκα.

Ο φοιτητής κοκκίνισε.

«Έρετε, κ. καθηγητά...» άρχισε να λέει.

Ο Μέρμηγκας τον κοίταξε με καλωσύνη.

«...τό ήξερα αλλά το ξεχάσα», άρθρωσε τέλος ο φοιτητής.

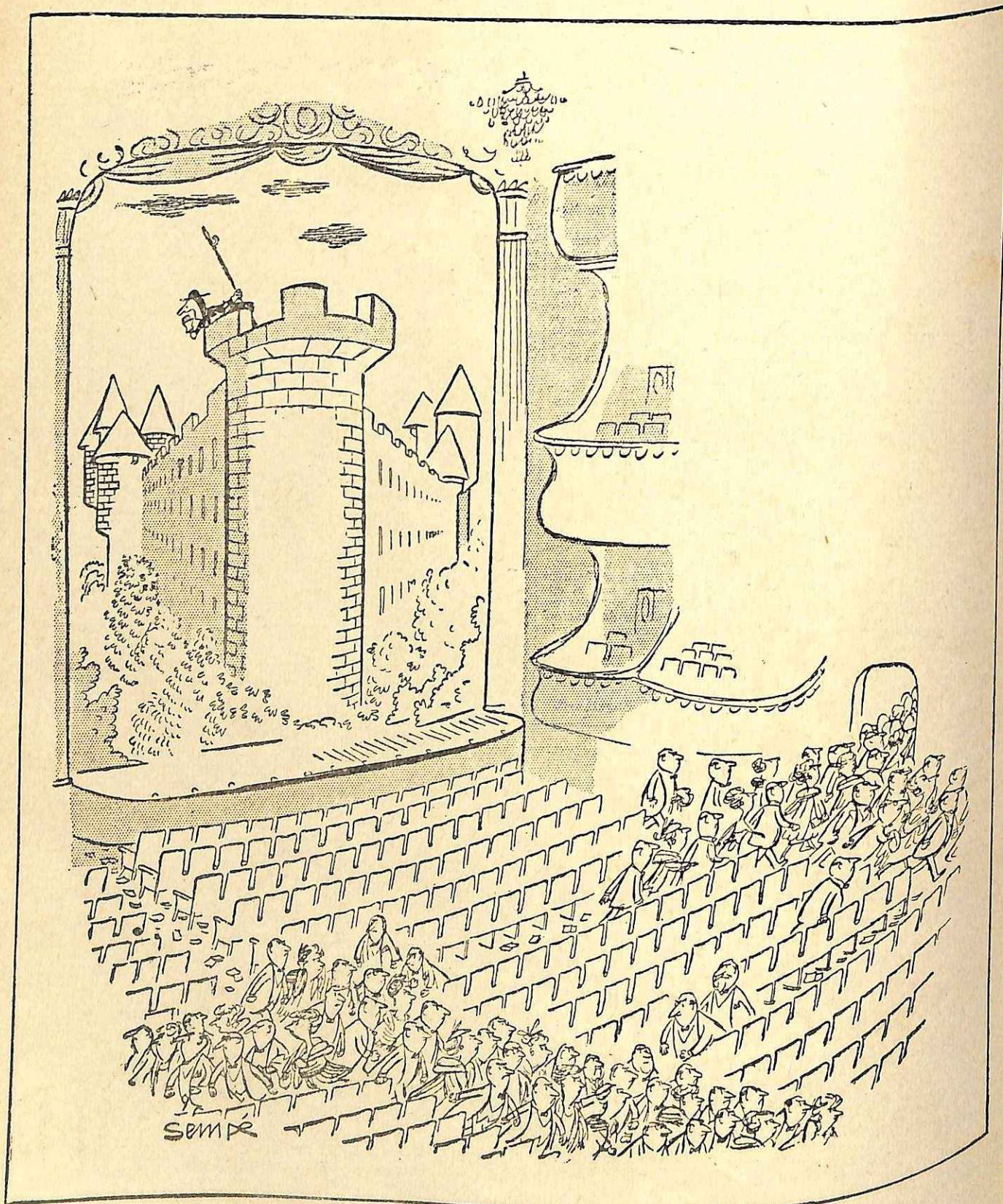
Και ο Μέρμηγκας, σηκώνοντας ψηλά τα χέρια με απόγνωση:

«Ω ταλαίπωρη ανθρωπότης!» φώναξε. «Ένας το βρήκε κι αυτός το ξεχάσε.»

Πανικός

ΚΑΤΟΙΚΟΙ της Μεσογείου, κινδυνεύετε από τη ραδιενέργεια! Μια ομάδα ώκεανογράφων, με έπικεφαλής τον περίφημο Πιέρ Κουστώ, αφού έκαναν τις πρώτες δηλώσεις στον τύπο, τηλεφώνησαν στον πρίγκιπα Ραϊνιέ που βρισκόταν στο Παρίσι για να του μεταδώσουν την πληροφορία ότι οι Γάλλοι άτομικοί επιστήμονες είχαν αποφασίσει να αδειάσουν στη θάλασσα, και σε μικρή απόσταση από το πριγκιπάτο του, 6.500 βαρέλια με ατομικά σκουπίδια.

Όσοι ασχολούνται με τα προβλή-



«Συμπτύσσονται!»



έπιμονα με τις γροθιές του το έδωλό του. Αίτια — ή διαφωνία του με όσα έλεγε εκείνη την ώρα από το μικρόφωνο ο κ. Μάκ Μίλλαν. Αργότερα, ο κ. Κρουστσεφ ανέβηκε στο βήμα και τα πράγματα χειροτέρεψαν. Η όλη χειρονομία του ήταν μία σύνθεση απειλών που θύμιζαν περισσότερο ποδοσφαιρικό γήπεδο και λιγώτερο αθλοαγώγιο κρούσμα της απειλής με το ποτήρι να ξεχειλίζει. Οι ένοχοι ύπουργοι και διπλωμάτες τον έβλεπαν να άπορούν ήσαν οι αντιπρόσωποι των νεοφώτιστων χωρών της μαύρης Κεντρώας Αφρικής.

Όλοι σχεδόν οι ά- αντιπρόσωποι πήγαν γεμάτοι για τους τρόπους της κα- τυπικό παράδειγμα

ματα της ραδιενέργειας θα ξέρουν ότι τα άτομικά σκουπίδια είναι ο μόνιμος πονοκέφαλος των σοφών. Είναι περισσέματα των ατομικών εργαστηρίων, υλικά άχρηστα αλλά πολύ επικίνδυνα, γιατί εκπέμπουν ισχυρή ποσότητα ραδιενέργειας που μπορεί να προκαλέσει το θάνατο. Οί επιστήμονες έσπαζαν χρόνια το κεφάλι τους για να βρουν με ποιόν τρόπο θα απαλλαγούν από τον μπελά αυτό. Μερικοί πρότειναν να αποθηκεύονται τα σκουπίδια μέσα σε πυραύλους και να εξαπολύονται στο διάστημα, άλλοι να θάβονται μέσα σε μεγάλους λάκκους που θα ανοίγονται

σε άκατοίκητες περιοχές. Τελικά προτιμήθηκε η λύση των ώκεανών που, κατά τη γνώμη των σοφών, παρουσίαζε τη μεγαλύτερη ασφάλεια. Ο τύπος βέβαια δεν είχε ποτέ πεισθή για την ασφάλεια αυτή, αλλά ο τύπος δεν πείθεται για πολλά πράγματα. Τώρα η διαμαρτυρία των ώκεανογράφων ξαναφέρει το θέμα στην επικαιρότητα. Δεν μας συμβουλευτήκαν καθόλου πριν πετάξουν τα σκουπίδια τους στη θάλασσα, ανέφερε πικρόχολα ο κ. Κουστός. Οί ατομικοί επιστήμονες διαμαρτυρήθηκαν ότι το πείραμα είχε γίνει και άλλες φορές χωρίς να διαπιστωθεί κίνδυνος.

«Αλλωστε, τόνισαν, παίρνουμε σχολαστικά μέτρα. Τα σκουπίδια θάβονται μέσα σε ύποβουχους λάκκους που καλύπτονται με μπετόν. Πού βλέπετε τον κίνδυνο;

«Αλλά οί ώκεανογράφοι επιμένουν στην άποψή τους. Τα θαλάσσια ρεύματα μπορούν να προκαλέσουν μεγάλη διαρροή ραδιενέργειας, υποστηρίζουν. Τώρα όλη η Γαλλία είναι αναστατη. Ο Ραϊνιέ μετά το τηλεφώνημα του Κουστός διαμαρτυρήθηκε άμέσως στον Ντε Γκώλ και φαίνεται ότι τελικά η Μεσόγειος θα αποφύγει τον μπελά των ατομικών σκουπιδιών. Αυτή η εξέλιξη φυσικά περιπλέκει ακόμη περισσότερο το πρόβλημα. Τι θα απογίνουν τα σκουπίδια αν δεν πεταχτούν στη Μεσόγειο; Είναι περιεργο αλήθεια ότι οί σοφοί της γής, που έτοιμάζονται τώρα να στείλουν τον άνθρωπο στο φεγγάρι, δεν ξέρουν τί να κάνουν για να ξεφορτωθούν μερικά ένοχλητικά βαρελάκια...

Πάνω χέρι, κάτω χέρι

ΤΗΝ ΠΡΟΠΕΡΑΣΜΕΝΗ Κυριακή αποφασίσαμε να πάμε με μιά μικρή συντροφιά στο γήπεδο του Παναθηναϊκού. «Αξίζει τον κόπο», μάς είπε ο φίλος που ανέλαβε να μάς μυήσει. «Είναι το καλύτερο μάτς της χρονιάς». «Ο «Τί είναι τελικός πρωταθλήματος;» ρώτησε ένας από τους νεοφώτιστους. «Το φίλος μας τον κοίταξε αυστηρά. «Το πρωτάθλημα μόλις άρχισε», του είπε. «Ο τελικός θα παιχθεί το καλοκαίρι του 1961.»

Η ατμόσφαιρα στο γήπεδο ήταν ευχάριστη. Είχε λιγάκι και μασούσαμε πασατέμπο. «Όλοι στο γήπεδο παίζουν πασατέμπο. Ύστερα άρχισε το γκολ και η δι. Η μία ομάδα έβαλε γκολ έληξε. Άλλη ισοφάρισε. Το ήμίχρονο έληξε. «Τώρα θα ξεκουραστούν και θα δίνε, τι έχει να γίνει», μάς είπε ο φίλος μας, αλλά τα πράγματα ήλθαν διαφορετικά από ό,τι τα περίμενε.

«Όλα πήγαιναν πολύ καλά (δσο καλά βέβαια μπορούν να πάνε τα πράγματα στο ποδόσφαιρο) ως τη στιγμή που η μία ομάδα έβαλε και τρίτο γκολ. Το αποτέλεσμα έγινε 3-2 και το παιχνίδι σταμάτησε. Ήταν φανερό ότι το τρίτο γκολ δεν ήταν μέσα στο πρόγραμμα.

«Τί θα γίνει τώρα;», ρωτήσαμε το φίλο μας. «Αίσχος», φώναξε ένας κύριος γυαλάκια δίπλα μας. «Τόν πληρώσατε πάλι.»

«Ποιόν πληρώσαμε;» ρωτήσαμε τον κύριο με τα γυαλάκια. «Αυτή η κατηγορία που διατυπώνετε είναι πολύ σοβαρή. Έχετε αποδείξεις;»

Ο κύριος με τα γυαλάκια μάς κοιτάζε περιφρονητικά. «Τί ομάδα είστε, κύριε;» ρώτησε. «Δεν είναι τίποτε», πετάχτηκε διασπαστικά ο φίλος μας. «Πρώτη φορά έρχεται σε μάτς.»

Εκλογή

«Κατάλαβα», είπε ο κύριος με τα γυαλάκια και μάς κοίταξε όπως θα κοίταζε μιά σαρανταποδαρούσα.

Εκείνη τη στιγμή προσέξαμε ότι ένας παίκτης της κίτρινης ομάδας είχε πέσει κάτω και θρηνούσε σπαρακτικά. Τόν βλέπαμε να κυτπά το κεφάλι του χάρμα ενώ τα πόδια του κλωτσούσαν προς όλες τις κατευθύνσεις.

«Αυτό το παιδί φαίνεται κάπως έκνευρισμένο», είπε ο φίλος μας. «Όλοι τον κοιτάξαμε με θαυμασμό για την παρατηρητικότητα του.

Ο διαιτητής σφύριζε διαρκώς, αλλά κανείς δεν τον άκουγε. Ένας ηλεκτρισμός ήταν διάχυτος στην ατμόσφαιρα. Η ομάδα που είχε δεχθεί το γκολ έκανε ένα μικρό συμβούλιο και έστειλε τρεις-τέσσερις παίκτες της να κουβεντιάσουν με το διαιτητή. Προσέξαμε ότι ήταν οί ψηλότεροι μέσα από όλη την ένδεκάδα. Φαίνεται ότι το πρόσεδιο και ο διαιτητής γιατί έκανε ένα-δύο βήματα πίσω.

«Τώρα θα πέσει ξύλο», ψιθύρισε ο φίλος μάς. «Δεν τα βλέπω καλά τα πράγματα. Έκτός αν ο διαιτητής προλάβει και λιποθυμήσει.»

«Από το ξύλο;»

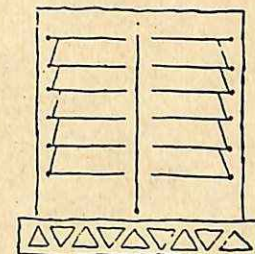
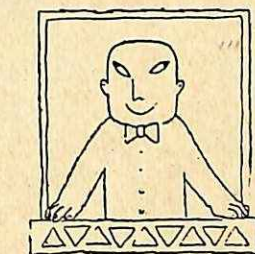
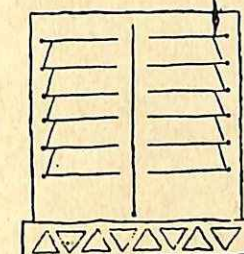
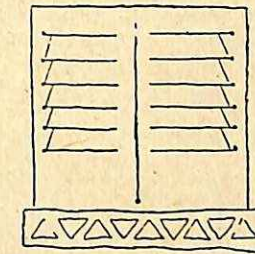
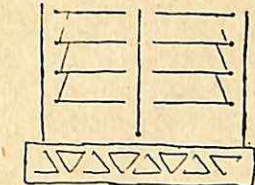
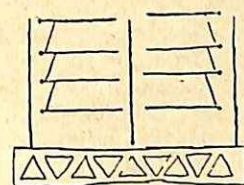
«Όχι», εξήγησε ο φίλος μας. «Είναι μερικοί διαιτητές που όταν δούν τα σκουρα κάνουν ότι τους πείραξε ή ζέστη και λιποθυμούν.»

Ξαφνικά είδαμε ένα παίκτη να παίρνει φόρα και να δίνει μιά γρήγορη κεφαλιά στο διαιτητή που έπεσε άμέσως κάτω. Ήταν η ωραιότερη κεφαλιά που κάποιος πίσω μας δεν φαινόταν να συμπαθή το διαιτητή. «Ρίξτε του κι άλλες.» Οί παίκτες της άλλης ομάδας παρακολουθούσαν κέντρο του διαιτητή χωρίς να κάνουν καμία κίνηση. «Υπάρχει ένας νόμος στο ποδόσφαιρο, όταν μία ομάδα δέρνει τον διαιτητή ή άλλη ομάδα ανάκατεύεται», μάς εξήγησε ο φίλος μας. Τελικά έτρεξαν μερικοί άλλοι παίκτες και μάζεψαν ό,τι είχε απομείνει από τον διαιτητή ενώ οί παίκτες της κίτρινης ομάδας εξακολουθούσαν να δίνουν κεφαλιές στον αέρα.

Μιά ποδοσφαιρική παροιμία λέει ότι όταν άρχισή να πέφτει στο γήπεδο ξύλο σκορ σιταματάει. Μερικοί κύριοι με σκορ κουστουμιά που μπήκαν στο γήπεδο για να συμβιβάσουν τα πράγματα μάζεψαν από μερικές κεφαλιές που έμειναν και γύρισαν στις θέσεις τους παρατήρηση ότι τη βρήκαμε πολύ διαδραστική - όχι για τους μαθητές, αλλά για τους δασκάλους.

Ένας μαθητής κάποιου νυκτερινού γυμνασίου της πρωτεύουσας είχε μείνει μετεξεταστέος για τον Σεπτέμβριο. Αλλά το καλοκαίρι με τους πειρασμούς του τον έκανε να ξεχάσει τα σχολικά του προβλήματα και όταν ήλθε η ώρα της κρίσεως διαπίστωσε ότι δεν είχε τη κρίση να δώσει λύση για να τον βοηθήσει. Δύο μέρες πριν από την ήμερομηνία που είχε καθορισθεί για τις εξετάσεις κατέπλευσε στο σχολείο ένα σφοδρό και αξιοπρεπές κύριος.

«Καλημέρα σας», είπε στον διευθυντή. «Τί πρόκειται να γίνει τώρα;» ρώτησε κάποιος από τη συντροφιά, ανήκων στην ομάδα που ανέβουν στις κερκίδες να άρχισουν να δίνουν τον κόσμο;» «Τί πρόκειται να γίνει τώρα;» ρώτησε κάποιος από τη συντροφιά, ανήκων στην ομάδα που ανέβουν στις κερκίδες να άρχισουν να δίνουν τον κόσμο;» «Τί πρόκειται να γίνει τώρα;» ρώτησε κάποιος από τη συντροφιά, ανήκων στην ομάδα που ανέβουν στις κερκίδες να άρχισουν να δίνουν τον κόσμο;»



Agnes

μας, ή φωνή του όμως δεν ήταν πολύ σίγουρη.

Αλλά οί παίκτες είχαν κουραστή και δεν είχαν κέφι να δείρουν άλλο. Την άλλη μέρα πληροφορηθήκαμε από τις αθλητικές εφημερίδες πως είχαμε παρακολουθήσει τον συναρπαστικότερο αγώνα της σεζόν. Ήταν μιά απόδειξη, έγγραφη, του πόσο καλά προχωρεί το ελληνικό ποδόσφαιρο. «Δόξα σοι ο Θεός», είπαμε και διπλώσαμε την εφημερίδα.

Επιδημία

Η ΙΣΤΟΡΙΑ αυτή μοιάζει σαν ψεύτικη αλλά δεν είναι. Την άκουσαμε στα γραφεία μιάς εφημερίδας και σάς την παραθέτουμε αυτούσια με την παρατήρηση ότι τη βρήκαμε πολύ διαδραστική - όχι για τους μαθητές, αλλά για τους δασκάλους.

Ένας μαθητής κάποιου νυκτερινού γυμνασίου της πρωτεύουσας είχε μείνει μετεξεταστέος για τον Σεπτέμβριο. Αλλά το καλοκαίρι με τους πειρασμούς του τον έκανε να ξεχάσει τα σχολικά του προβλήματα και όταν ήλθε η ώρα της κρίσεως διαπίστωσε ότι δεν είχε τη κρίση να δώσει λύση για να τον βοηθήσει. Δύο μέρες πριν από την ήμερομηνία που είχε καθορισθεί για τις εξετάσεις κατέπλευσε στο σχολείο ένα σφοδρό και αξιοπρεπές κύριος.

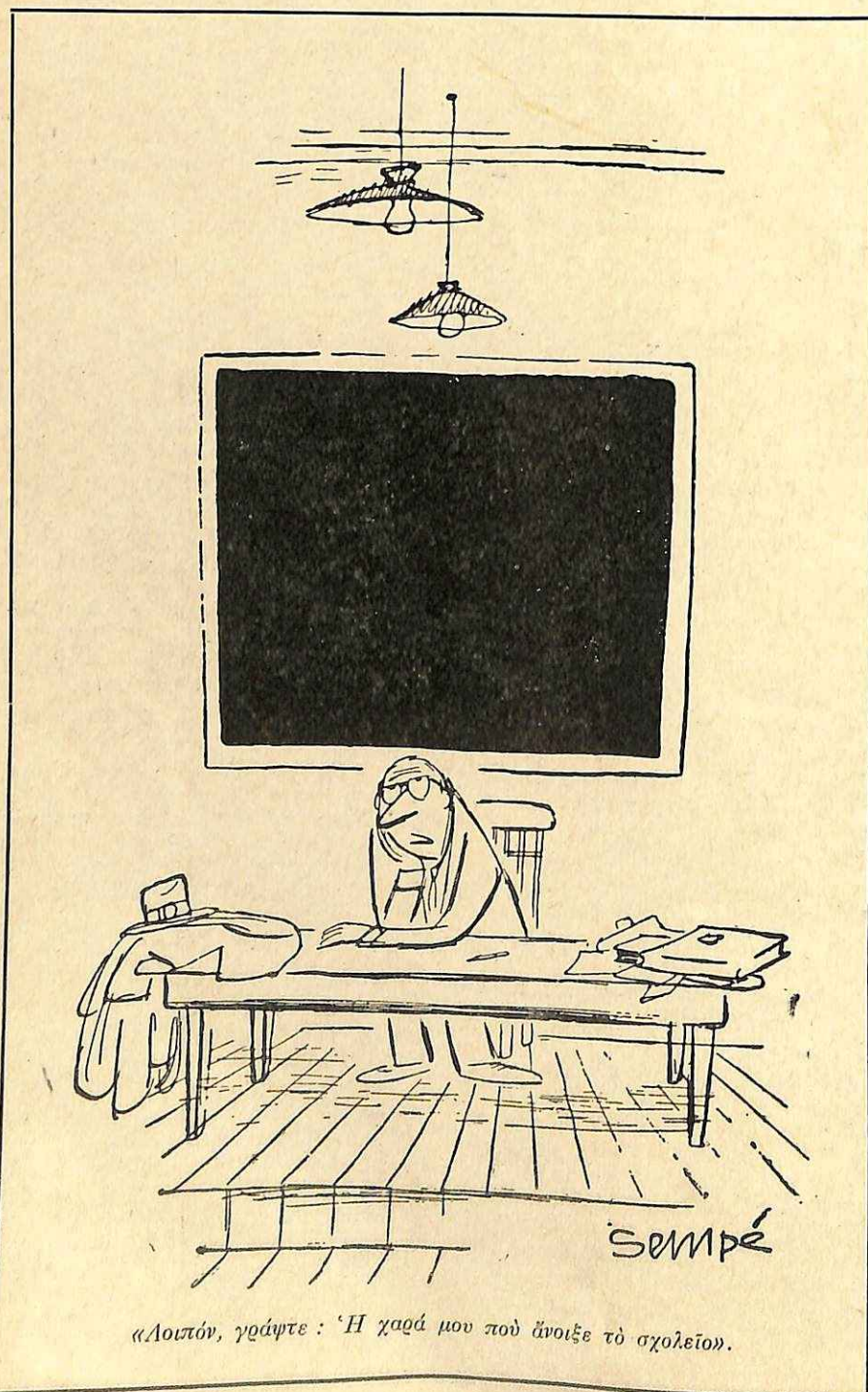
«Είμαι αξιωματικός και θα ήθελα να συζητήσω μαζί σας ένα έμπιστευτικό ζήτημα. Πού μπορούμε να μιλήσουμε;»

Ο διευθυντής τον πήρε ιδιαιτέρως και έμαθε τα εξής συνταρακτικά: «Ο μαθητής του, ο οποίος ξεχάσαμε να σάς πούμε ότι έκανε ταυτοχρόνως και τη στρατιωτική του θητεία, είχε αποκρισθή σε μιά στρατιωτική βάση (ο αξιωματικός δεν μπορούσε να αποκαλύψει ποιά ήταν η βάση αυτή) όπου είχε πέσει μιά τρομερή επιδημία (το όνομα της επιδημίας έπρεπε επίσης να τηρηθή μυστικό). Το πρόβλημα ήταν τώρα τί θα γινόταν με το μαθητή και τις εξετάσεις του. Να βγεί από τη βάση, αποκλειόταν.

«Θα μπορούσα να σάς περάσω ως γιατρό μέσα και να τον εξετάσετε επί τόπου», είπε ο αξιωματικός. «Φυσικά δεν μπορώ να σάς έγγωθω ότι θα βγίητε όσο ύγιης μπήκατε.»

Ο διευθυντής του σχολείου αισθάνθηκε να τον λούζη παγωμένος ιδρώτας. «Μά τί λέτε, τί λέτε», ψιθύρισε. «Δεν υπάρχει βία. Όταν τελειώσει η καραντίνα έρχεται και δίνει εξετάσεις.»

Αλλά τίποτε δεν μένει κρυφό στον τόπο αυτό. Η έμπιστευτική πληροφορία έφτασε, έπηξημένη μάλιστα, στ' αυτιά του διευθυντή μιάς εφημερίδας: «Έπεσε τρομερή επιδημία σε μιά στρατιωτική βάση. Έσείς οί δημοσιογράφοι που χώνετε τη μύτη σας παντού κάτω θα μπορέσετε να μάθετε». Ο διευθυντής κάλεσε άμέσως τον ικανώτερό του



«Λοιπόν, γράψτε: 'Η χαρά μου που άνοιξε το σχολείο'.

ρεπόρτερ για να του εμπιστευθή την είδηση. «Μία τουλάχιστον στρατιωτική βάση, αν όχι περισσότερες, έχει προσβληθεί από κάποια θανατηφόρο επιδημία. Άκουσα ότι υπάρχουν δώδεκα νεκροί. Κοίταξε να μάθεις, τι μπορείς.» Ο ρεπόρτερ έφυγε σαν να τον κυνηγούσαν.

Ύστερα από λίγη ώρα ο αρχηγός του Γενικού Έπιτελείου μάθαινε κατάπληκτος ότι μία τρομακτική επιδημία

σάρωνε τις στρατιωτικές βάσεις της χώρας. Οι νεκροί κατά τις πληροφορίες του δημοσιογράφου που του είχε φέρει την είδηση πλησίαζαν τους 20. Οι έφημερίδες της αντιπολιτεύσεως ετοίμαζαν κύριο άρθρο έναντιόν της ήγεσίας του όπλου και ώρισμένοι βουλευτές σκόπευαν να φέρουν το θέμα στη Βουλή.

«Πού τὰ μάθατε όλα αυτά;» ρώτησε κατάπληκτος ο αρχηγός.

Ο ρεπόρτερ χαμογέλασε μυστηριώδως.

«Έχω κ' εγώ τις πηγές μου», απάντησε.

Άλλα ο αρχηγός είχε θυμώσει. «Να ήλθε στις πηγές σας ότι όνειρεύονται», πηθεύονταν ο αρχηγός. «Όλες οι βάσεις μας χάνουν άκρας υγείας.» Και του τὸ ἀπέδειξε, κάνοντας μερικά τηλεφωνήματα μπροστά του. Ο δημοσιογράφος γύρισε στην έφημερίδα του σαν βρεγμένη κότα. «Τζιφος», είπε στο διευθυντή. «Η λέξη πήρε τώρα το δρόμο της επιστροφής από την αντίθετη κατεύθυνση και έφτασε ως τα αυτιά του διευθυντού του νυχτερινού σχολείου, ο οποίος ανέτηλθε. «Μά πώς είναι δυνατόν;» Αφού ήλθε ο ίδιος ο αξιωματικός στο γραφείο μου. Έκτος αν...», και τὰ μάτια του φωτίστηκαν σαν από αποκάλυψη.

Από τη στιγμή εκείνη τὰ πράγματα ξεκαθάρισαν έντελως. Ο μαθητής, δεν σὸς καὶ ἀμετανόητος κουμπούρας, δεν είχε διαβάσει αλλά δεν ήθελε και να χάσει το χρόνο του. Βρήκε λοιπόν ένα γνωστό του που ήταν αρκετά επίδην-τικός ώστε να μοιάζει για αξιωματικός και τον παρακάλεσε να παίξει εκείνο το μικρό ρολάκο. Που να φαντασθούν οι άνθρωποι τη συνέχεια.

Εκείνοι που μάς διηγήθηκαν την ιστορία δεν μάς είπαν τί απόγινε τελικά με τον μαθητή. Αυτόν μάλλον θά τον έφαγε ή επιδημία...

Επιτυχία

ΕΝΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ, που περιέχει σε κάθε τεύχος του μία συλλογή λαμπρών γελοιογραφιών, είναι η δι-μηνιαία «Haute Société», που εκδίδεται στο Παρίσι. Προσφέρει στους θιασώτες του είδους, τι εξυπνότερο, νεώτερο και έξωφρενικότερο. Έν-τιδείξη ή μοντέρνα γελοιογραφία, από διαφέρουσα λεπτομέρεια, από συνε-κής πλευράς: στον κύκλο των συνε-καὶ ο δικός μας Άργυράκης, που με την υπογραφή Μίνος προσφέρει στο τεύχος αυτό μία σειρά γελοιογραφ-μένων έντυπων συνοδεία ποιημάτων του ίδιου από την τελευταία έκθεση του Πικάσσο στο Λονδίνο.

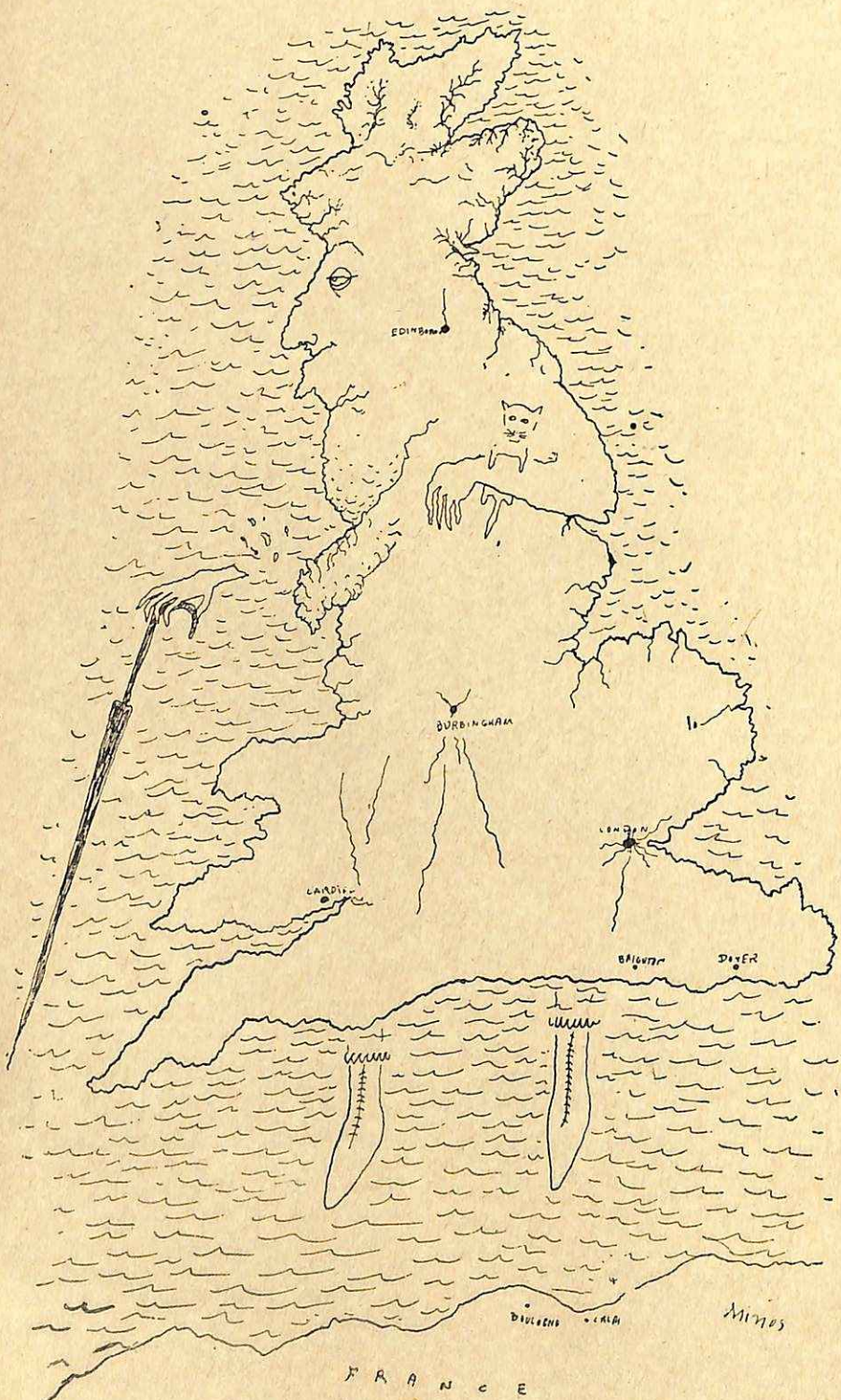
Τετράστιχα

ΝΙΚΗΤΗΣ του τετάρτου διαγωνι-σμού τετράστιχων 8 - Δημήτριος Καραγιάννης (Λαρίσης) με το παρακάτω τετράστιχο:

‘Η Ρωσία και ή Κούβα
δυο αγαπημένοι φίλοι
αφού πήγανε για βρούβα
τώρα πάνε για σκαμπίλι.

Οι καταλήξεις του πέμπτου μας δια-γωνισμού:

παπούτσι
σκουέζι
κουκούτσι
λούτζι



(Σκίτσο του Μίνου Άργυράκη από το περιοδικό «Haute Société»)

Μία προποικική γνώμη και μία γενική άπορία

ΤΟ ΝΟΜΠΕΛ ΚΑΙ Η ΕΛΛΑΔΑ

Με όλη την ευλάβεια που ταιριάζει στον Άρειο Πάγο των πνευματικών υποθέσεων της Ευρώπης, τη Σουηδική Ακαδημία, ένας άνθρωπος του μικρού αυτού τόπου της ανατολικής λεκάνης της Μεσογείου, της Ελλάδας, που τον άποτελούν, πώς το Πνεύμα που γεννήθηκε σ' αυτόν τον τόπο δεν πέθανε, πώς εξακολουθεί, μέσα στις άπειρες αντιξοότητες που η πικρή του μοίρα του προσφέρει, να δίνει και σήμερα καρπούς ώριμους. Πώς ο μικρός αυτός τόπος έχει τους εργάτες του πνεύματος που δεν είναι καθόλου κατώτεροι από την Περλ Μπάκ, αϊφνης, ή τον σημερινό Κουαζίμοντο. Και πώς ο τόπος αυτός, χθές ακόμη, είχε κάποιον που οι σεβάσμιοι της Σουηδικής Ακαδημίας ξέ-τερος και του Καμύ και της Περλ Μπάκ τζάκι, συγγράφει το «Ζορμπά», το «Καπετάν Μιχάλη» και της «Οδύσει-ας». Οι νέοι Έλληνες ποιητές και πε-λαγοί ζουν και πονούν και σκέπτον-ται για λογαριασμό των ανθρώπων της πατρίδας τους και των ανθρώπων όλου του κόσμου. Έδώ ζή ο συγγραφέας της «Ζωής εν τάφω», που με το έργο του νεοελληνικός λόγος ανάδωσε μερικές καινούργιες εξάσεις λάμψεις. Ζουν οι δοκιμιογράφοι που έδωσαν, πρώτοι αυ-τούς, έπειτα από τη δεύτερη παγκόσμια ύφωτοσαγαγή, το σύνθημα για ένα νέο ανθρωπισμό με το «Ζωτικό Μίσος» και τη «Δοκιμασία» του Πνεύματος και πνευματικό προβληματισμό του «Δίχως Όρα». Η σελίδα αυτή δεν εξαρτάται ά-πο κανένα γιατί προβάλλει μία παρου-σία που λέγεται Νέα Ελλάδα. Την παρουσία αυτή θέλει να φέρη μπροστά στην πολυσέβαστη όμηγυρη του Ά-ρειου Πάγου των πνευματικών πραγμά-των της Ευρώπης. Έδώ υπάρχει ένας τεχνίτης του λόγου που τὰ κείμενά του έχουν τίποτα να ζηλέψουν από τις Μπάκ. Είναι ο πεζογράφος της «Πανα-γίας της Γοργόνας» και ο διηγηματο-γράφος με τον οποίο το διήγημα γνώ-στη των δικαιοκριτών του βραβείου; Η σελίδα αυτή δεν ζητάει να είναι τίπο-τε άλλο από μία υπεράσπιση. Συνηγο-ρία θέλει να είναι ενός πνεύματος νέου, σφριγηλού, αγαθοποιού. Υπάρχει εδώ ή ποιητή: «μέσα της μία ψυχή δογγάει σοφή και άπλη και άσκληδωτή, άμαρτω-λών την πλάσανε θυμοί, καημοί μαρτύ-ρων τὰ καταφρονεμένα της τραγούδια είν' ολοζώντανα από τη θεία την πνοή των αιώνων Όμήρων». Και υπάρχει ένα άξιο έργο, γραμμένο με τη γλώσσα αυ-τή. Η μοίρα της ματαιότητας και τους

το θέμα αυτό. Να γυρίσουν τὰ μάτια τους προς τη Νέα Ελλάδα, την Έλ-λάδα του Καζαντζάκη, του Σικελιανού, του Μυριδήλη. Ένα Νομπέλ στον Μυ-ριδήλη, αϊφνης, είναι σίγουρο πώς δεν θά υποβάλη σε δοκιμασία την κριτική εύθυβολία των βραβευτών. Αντίθετα, θά την ύψωση στην περιωπή των δικαιο-κριτών της πνευματικής δημιουργίας.



Τούτο, γιατί ή δημιουργία του Μυρι-δήλη βρίσκεται πολύ πιό μπροστά από τη δημιουργία του Χιμένεθ π.χ. ή της Περλ Μπάκ. Γιατί ή δημιουργία αυτή φέρνει μέσα στη ζωή του πνεύματος και πολιτογραφεί την ψυχή του νέου έλ-ληνισμού, συνεχιστή του παλαιού εκεί-νου που «άνοιξε ένα αυλάκι μέσα στο όποιο κινούνται ακόμη και σήμερα οι Ευρωπαίοι», κατά την ωραία διατύπω-ση του Μπερζόν. Όλοένα και περισσό-τερο ακούγεται το αναπάντητο έως σή-μερα: Γιατί; Γιατί άγνοείται ή Νέα Έλ-λάδα από το Νομπέλ; Τί συμβαίνει; Γιατί ή επίμονη αυτή άποστροφή από το πρόσωπο της νέας ελληνικής ψυχής; Μήπως το αντιπνευματικότερο στοιχείο, ή Δύναμη, βαρφαίνει πάνω στη συνείδη-ση των δικαιοκριτών του βραβείου; Η σελίδα αυτή δεν ζητάει να είναι τίπο-τε άλλο από μία υπεράσπιση. Συνηγο-ρία θέλει να είναι ενός πνεύματος νέου, σφριγηλού, αγαθοποιού. Υπάρχει εδώ ή ποιητή: «μέσα της μία ψυχή δογγάει σοφή και άπλη και άσκληδωτή, άμαρτω-λών την πλάσανε θυμοί, καημοί μαρτύ-ρων τὰ καταφρονεμένα της τραγούδια είν' ολοζώντανα από τη θεία την πνοή των αιώνων Όμήρων». Και υπάρχει ένα άξιο έργο, γραμμένο με τη γλώσσα αυ-τή. Η μοίρα της ματαιότητας και τους

στεφανωμένους με το Νομπέλ δεν τους λογάρισε... Ποιός θυμάται, αϊφνης, σή-μερα, και στην πατρίδα του ακόμη, τον δαφνοστεφανωμένο με το Νομπέλ Σουλύ Πρυντώμ; Άλλά εδώ δεν είναι ό λόγος για τὰ άτομα. Για λαούς και για την προκοπή την πνευματική των λαών είναι ό λόγος. Και για τον νέο έλλη-νικό λαό θά είναι το βραβείο. Τον νέο αυτό λαό τον χωρίζουν τέσσερεις μό-λις γενεές από μία νύχτα όμοια της ό-ποίας σε φρίκη δεν γνώρισε κανείς λα-ός του κόσμου. Και όμως! Ο κατατρε-γμένος αυτός μικρός λαός, ό πιό κατα-τρεγμένος έπειτα από το Ισραήλ, μέσα σε μία στιγμή της αιωνιότητας, μέσα δη-λαδή σε εκατό πάνω-κάτω χρόνια, γέννη-σε πνευματικά αναστήματα σαν τον Σο-λωμό, τον Παλαμά, τον Σικελιανό, τον Καζαντζάκη. Και έχει τον Μυριδήλη. Μ' αυτόν τον λαό θά τιμηθή το Νομπέλ. Μέσα στην πρόξα του Μυριδήλη υπάρ-χει το φώς του ελληνικού ούρανού και των μαρμάρων της Ελλάδας. Ένας ύψη-λός και λαμπρός σταθμός της νέας έλ-ληνικής γλώσσας είναι ή πεζογραφία του. Τον σταθμό αυτό τιμήση το Νομπέλ, αφού δεν πρόφτασε να τιμηθή από το έργο του Καζαντζάκη. Γύρω από τον ύψηλό αυτό θεσμό, το βραβείο Νομ-πέλ, ως λιγοστέψουν τὰ επικίνδυνα γι' αυτόν «γιατί», ως κλείσουν τὰ στόματα των άποριών και ως ακουστή γι' αυτόν το «Η Δικαιοσύνη σου, Δικαιοσύνη». Στο πρόσωπο του συγγραφέα της «Ζω-ής εν τάφω» θά τιμηθή ό νεοελληνικός λαός. Και με τον νεοελληνικό λαό θά τιμηθή το Νομπέλ, μ' αυτόν που πρὶν από είκοσι χρόνια κράτησε με χέρια που δεν έτρεμαν αναμμένο τον πυρσό των πνευματικών και ήθικων αξιών, την ω-ρα που τον ούρανό της Ευρώπης σκέ-παζε ή νύχτα της ναζιστικής ύστερίας... Ο Άγγλος ιστορικός Τζαίμς Άν-νυ Φρόουντ, επιστήθιος φίλος του Καρ-λάυλ, συνήθιζε να λήη πώς «ό ποιητής είναι ό αληθινότερος ιστορικός». Και ό πεζογράφος, θά μπορούσε κανείς να προσθέσει. Στην πεζογραφία του Μυρι-δήλη ιστορούνται τὰ πικρά πεπρωμένα του νεοελληνικού λαού: Οι καημοί του, οι αγάπες του, ή χαρά του, ή άπλη και βαθειά χαρά των ταπεινών ανθρώπων για την πάμφωτη αυτή ακρογιαλιά της ανατολικής Μεσογείου πάνω στην όποία τους δόθηκε να ζήσουν. Υπάρχει μία καινούργια γεύση της νεοελληνικής γλώσσας στο έργο του πεζογράφου αυ-τού και μία αίσθηση ζωής άγνα νεοελ-ληνική. Και όλα αυτά «υποταγμένα στο νόημα της τέχνης», όπως θάλεγε ό Σο-λωμός. Αυτό το έργο ως τιμήση το Νομπέλ.

—Κ. Ι. ΔΕΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΒΕΛΟΝΟΝΥΞΙΑ

Εὼ καὶ ὀκτὼ ἡ δέκα χιλιετηρίδες, πολλὰ φυλὰς, προερχόμενες ἀπὸ τὸ βορρᾶ καὶ τῇ δύσει, διασχίσανε τὰς κεντρικὰς στῆπες τῆς Ἀσίας καὶ ἐγκαταστάθηκαν στὰ ὀροπέδια καὶ τὰς μεγάλας πεδιάδας ποὺ ἔχουν δημιουργήσει οἱ ποταμοὶ κατεβαίνοντας ἀπὸ τὰ Ἰμαλάια καὶ τὴ Μογγολία.

Αὐτὴ ἡ συνάθροιση γέννησε τὴν κινεζικὴ φυλὴ καὶ μὲ τὰ χειρόγραφα, τοὺς θρύλους καὶ τὰ ἄλλα λείψανα ποὺ βρέθηκαν σὲ τάφους καὶ μνημεῖα μποροῦμε νὰ παρακολουθήσουμε τὴν ἱστορίαν της ἕως 6.000 χρόνια πρὶν ἀπὸ τὸ Χριστό. Ὁ κινεζικὸς λαὸς δέχτηκε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἄμεση τὴν ἐπίδραση τῆς φύσης. Λαὸς χωρικὸν καὶ μικροβιοτεχνῶν, ἐντελῶς ἀπομονωμένος στὸ κέντρο ἑνὸς γεωγραφικοῦ κύκλου ποὺ δὲν τοῦ ἐπέτρεπε νὰ ἔχῃ καμιὰ ἐπαφὴ μὲ τοὺς λαοὺς ποὺ βρίσκονταν ἔξω, ἀναγκάστηκε νὰ δημιουργήσῃ γιὰ τὸν ἑαυτοῦ κοινῶνικοὺς κανόνες, ἕνα σκοπὸ, ἕνα ἰδιανικόν, ἕνα θεῖο νόμον καὶ μιὰ φιλοσοφίαν.

Στὸν πρῶτο ἀρχηγό τους, τὸν Φοῦ-
Χί, ὀφείλουν τῇ διαπίστωση τῶν κύ-
κλων τῆς φύσης καὶ τοῦ ρυθμοῦ τῶν
ἐποχῶν, τῆς ρυθμικῆς διαδοχῆς τῆς αὔ-
γης καὶ τοῦ δειλινοῦ, μετὰ δυὸ λόγια τὴν
ἀκριβέστερη δυνατὴ παρατήρηση τῶν
ἀτμοσφαιρικῶν φαινομένων καὶ τῆς ση-
μασίας τους στὴ ζωὴ τῶν ζώων καὶ τῶν
φυτῶν. Ἔπειτα ἀπὸ πολλῶν χρόνων
σκέψῃ ἐβγαλε τὸ συμπέρασμα ὅτι ὅλα
μέσα στὴ φύση ἦταν ὑποταγμένα στὶς
ρυθμικὰς ἀντιθέσεις τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ
κακοῦ, τοῦ Γιάνγκ καὶ τοῦ Ἴν. Τὸ
Γιάνγκ εἶναι οἱ δυνάμεις τοῦ Σύμπαν-
τος. Τὸ Ἴν συγκεντρώνει τὶς δυνάμεις
τῆς Γῆς.

Πολύ αργότερα, τὸν 13ο μ.Χ. αἰώ-
να, ὁ Τσοῦ - Χί συνέλαβε πῶς ἔγινε ἡ
δημιουργία καὶ ἡ ὀργάνωση τοῦ κόσμου
σὲ σχέση μετὰ τὰς ζωτικὰς δυνάμεις. Γι-
αὐτὸν τὸ Γιάνγκ καὶ τὸ "Ιν δὲν εἶναι
ἐνέργειαι ἀπόλυτα ἀντίθεται, ἀλλὰ ἓνα
ζευγάρι ἀπαραιτήτου γιὰ τὴ ζωὴ, ἓνα
ζευγάρι ἀπὸ τὸ ὁποῖο προήλθε μάλι-
στα ἡ ζωὴ. Ἡ ἰσορροπία τῶν δύο αὐ-
τῶν ἀντιθέτων πόλων ἐπέτρεψε στὴ
Γῆ νὰ ἔχῃ τὰ δέντρα καὶ τὰ λουλούδια
της, τὰ τόσα εἶδη τῶν ζώων της, καὶ
ὠδήγησε τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὴν ἡλικία
τοῦ ἀδύναμου παιδιοῦ, στὴν ἡλικία τῆς
στοχαστικῆς ὀριμότητος. Σὲ ὅλα τὰ
πράγματα, συμπεράνε ὁ Τσοῦ - Χί, ὑ-
πάρχει τὸ Γιάνγκ καὶ τὸ "Ιν. Ἡ ζωὴ
καὶ ὁ θάνατος δὲν εἶναι καταστάσεις
αὐτὰς καθ'αυτὰς, γιὰτὶ μόλις ὑπάρξῃ
πραγματικὴ ζωὴ ὑπάρχει ἤδη γνώση
τοῦ τίποτος. Ἐδῶσε ἀκόμη τὴν ἐξήγησιν
ὅτι στὸν ἄνθρωπο λ.χ., σὲ ὅλη τὴ διάρ-

κεια τῆς ζωῆς, ἡ ἰσορροπία τοῦ Γιάνγκ καὶ τοῦ "Ιν ἐπιτρέπει νὰ ἔχη τὴν αἴσθηση ὅτι σκέπτεται, ὅτι δημιουργεῖ, ὅτι κάνει συλλογισμούς, ὅτι προβλέπει τὸ μέλλον, ἀλλὰ καὶ ὅτι οἱ δυνάμεις τοῦ θανάτου, μὲ μιὰ κίνηση ἀμελείκτη, σιγὰ - σιγὰ ὑπερτεροῦν μπροστὰ στὶς δυνάμεις τῆς ζωῆς καὶ ὅτι ὁ θάνατος δὲν εἶναι τελικὰ παρὰ τὸ βαθμιαῖο πέ- ρασμα ἀπὸ μιὰ ἰσορροπία σὲ μιὰ ἄλ- λη, χωρὶς σκληρότητα καὶ χωρὶς σαφὴ διακοπὴ.

Πολὺ νωρὶς οἱ Κινέζοι γιὰ νὰ ἐρμηνεύσουν τὴ ζωὴ συλλαβάνον τὸ φαινόμενον τῆς κυκλοφορίας μέσα στὸ σῶμα μιᾶς ἐνέργειας ἀπὸ ἀόρατα κανάλια ποὺ τὰ ἔλεγαν «μεσημβρινούς». Μερικὰ ἀπὸ τὰ κανάλια αὐτά, ποὺ καταλήγουν σὲ ὄργανα καὶ ποὺ διασχίζουν τὰ ἐπιφανειακὰ μέρη τοῦ ἀνθρώπινου σώματος, βρισκόνταν ὑποταγμένα στὶς ἐπιδράσεις τοῦ Γιάνγκ. Ἄλλα κανάλια, ἄλλα ὄργανα, πιὸ ἐσωτερικά, ἦταν φορεῖς τῆς ἐνέργειας τοῦ Ἰν. Ἀπὸ τὴν κακὴ ἰσορροπία τῆς κυκλοφορίας αὐτῆς προέρχονταν ἡ ἀρρώστια καὶ ὁ θάνατος. Ὁ ἄνθρωπος λοιπὸν ἀποτελοῦσε τμῆμα ἀδιάσπαστο τοῦ κόσμου καὶ ἀπὸ τὴ μεταχείριση τῶν δύο αὐτῶν δυνάμεων ποὺ ἔρχονταν ἀπὸ τὸν Οὐρανὸ καὶ ἀπὸ τὴ Γῆ ἐξαρτιόταν ἡ ἀποκατάσταση τῆς ἰσορροπίας, ἡ ἐπιστροφή στὴν υἰεία.

“Ὡς τὰ τελευταῖα ἀκόμη χρόνια δὲν ὑπῆρχαν στὴν Κίνα ἱατρικὲς σχολές. Ἡ ἱατρικὴ παράδοση ἦταν ζήτημα οἰκογενειακὸ καὶ τὰ μυστικὰ μεταδίδονταν ἀπὸ πατέρα στὸν γιό. Ἐξέκδοσις, κινεζικῆς ἱατρικῆς στάθηκε ἡ ἔκδοσις, στὸ τέλος τῆς δυναστείας τῶν Τσού, 200 χρόνια πρὶν ἀπὸ τὸ Χριστό, τοῦ «Νέι-Τίνγκ», δηλαδὴ τοῦ Βιβλίου τοῦ Ἀύλου. Ὁ μεγάλος κανόνας σ’ αὐτὸ τὸ βιβλίο ἔλεγε πῶς ἦταν καλὸτερον νὰ προλαβαίνει κανεὶς τὶς ἀρρώστιες παρὰ

*Α*ν θέλετε νὰ περνᾶτε γιὰ ψεύτης
 δὲν ἔχετε παρὰ νὰ λέτε τὴν ἀλήθεια.

LOGAN SMITH

νά τις θεραπεία και ἔδινε ὁλόκληρη
σειρά ἀπὸ συνταγές ποὺ ἀποτελέσαν
γρήγορα τὸν χρυσὸ κανόνα τῆς Σοφίας.
Οἱ συμβουλές αὐτὲς ἔφτασαν ὡς ἐμᾶς
καὶ ἐξακολουθοῦν πάντα νὰ ἔχουν συναρ-
παστική ἐπικαιρότητα: λένε ὅτι πρέπει
νὰ πίνουμε λίγο καὶ μόνο ὅταν διψοῦμε,
νὰ ἀποφεύγουμε τὶς συγκινήσεις, νὰ ἔ-
χουμε μέτρο στὶς ἐπιθυμίες μας, νὰ δα-
μάζουμε τὶς συγκινήσεις καὶ τὰ αἰσθη-

ματά μας, νὰ ἀποφεύγουμε τὸν πολὺ
θόρυβο, τὴν ὑπερβολικὴ ραθυμία κλπ.
Ἀλλὰ προτοῦ ἐκδοθῇ τὸ βιβλίο, ἡ
ἀρχὴ τῆς βελονουσίας, δηλαδὴ τῆς προ-
ληπτικῆς θεραπευτικῆς ἀποκαταστάσε-
ως τῆς κυκλοφοριακῆς ἐνέργειας, ἦταν
γνωστὴ καὶ ἐφαρμοζόταν σ' ὁλόκληρη
τὴν κινεζικὴ αὐτοκρατορία.

Φαίνεται πώς η εφαρμογή της βελονουξίας άρχισε από τους πρωτόγονους που διαπίστωσαν, από τη βάρβαρη σύληθεια του τατουάζ, ότι οι νυχοί με βελόνια σε ώρισμένα σημεία του σώματος βελτίωναν τη γενική κατάσταση τής παύου και θέραπευαν μάλιστα τις παθήσεις. Ό αυτοκράτορας Χσάνγκ-Τι ανέλαβε, όπως φαίνεται, τὸ 2687 π.Χ. να έπισημοποιήσει τὴ βελονουξία και να αντικαταστήσει τὴς βελόνες από πυρίτια και από άγκάθια με μεταλλικά σπιλῆτα, είδικά φτιαγμένα. Ό διασημύος είδικὸς τῆς βελονουξίας τῆς εποχῆς, ὁ Τέν Τσιάο, φρόντιζε γιὰ τὴν υγεία τῶν Κινέζων και δημιούργησε μιὰ ἀπίθανη ποικιλία εφαρμογῶν καταπληκτικὰ ἀποτελέσματα: ὅλες ἀποδείχτηκαν ἐξαιρέτες και ἐπιστημονικές.

Είκοσι αιώνες πριν από τους νόμους της οί Κινέζοι ήξεραν τους δυναστείες της κλοφορίας του αίματος. Στη δυναστεία Τάγκκ, το 618, οί ειδικοί είχαν σημειώσει πάνω από 650 ζωτικά όργανα, βελονοουξίας. Τους είχαν δώσει με τα είχαν καθορίσει τη σχέση τους με τα αντίστοιχα όργανα: τη σημασία, το ρόλο και τον τρόπο θεραπείας της έπηρεαστή μι άρισμένη διαταραχή της ίσορροπίας. Στη δυναστεία Τζέν Σουνγκ, το 950, ο αυτοκράτορας Τζέν μπροστά φτασε να βάλει να χύσουν σε κοφίδα τζο δυο ανθρώπινα άγάλματα, έσωτερικά. Στην έπιφάνεια υπήρχαν πες στα σημεία άκριβώς όπου βρίσκονται τα ζωτικά σημεία και τα έσωτερικά όργανα ήταν δουτηγμένα αυτά ύπο. Τό ένα από τα άγάλματα έδειχνε χει άκόμη στο Πεκίνο και είμαστε έχωρμένοι να όμολογήσουμε ότι σώματος και έπαρκέστατη γνώση του, ενώ την ίδια άπ' έξω και από μέσα, τα δυτικά έποχή οί γιατροί του τσαρλατανό οί άλχημιστές, μάγοι και τίποτε αιώνας πολλοί, δέν ήξεραν τίποτε για τη λειτουργία της έκπληκτικής άνθρώπινος λογής μηχανής που είναι ο άνθρωπος.

Ἡ ἐμφάνιση τῆς βελονο-
Εὐρώπῃ χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ Μα-
τοῦ 16ου αἰῶνα. Τὸ ταξίδι τοῦ Μα-
Πόλο, οἱ ἐμπορικὲς ἀνταλλαγές μετὰ τῆς
χώρες τῆς Ἀνατολῆς καταλλήλανε σπῆ

διάδοση κάπως λανθασμένων θρύλων σχετικά με τις ιατρικές εφαρμογές στην Κίνα. Διαδοχικές μελέτες, όφειλόμενες κυρίως σὲ ιερωμένους, δὲν ἔρρηκαν σοβαρὰ ὑπόδοχή. Τὸν 19ο αἰῶνα διδάσκατοι ἡ βελονοουξία στὸ γαλλικὸ νοσοκομεῖο Βὰλ - ντέ - Γκράς καὶ στὸ Ὄντέλ - Ντιέ. "Ὅπως κάθε καινούργια ἰδέα, γνώρισε καὶ αὐτὴ μεγάλη ἐπιτυχία στὴ Γαλλία ὡς τὰ μέσα τοῦ 19ου αἰῶνα καὶ ἔπειτα ἔπεσε στὴ λήθη. Ἀπὸ ονομιπμοζὸ θέλησαν νὰ συνδέσουν ηλεκτρικὰ φαινόμενα μὲ τὴ βελονοουξία, ἀλλὰ οἱ βελόνες ἀπὸ σίδηρο δὲν μποροῦσαν νὰ ἔχουν τὰ ἴδια ἀποτελέσματα μὲ τὶς κλασικὲς χρυσεὲς ἢ ἀσημένιες βελόνες.

«Έπρεπε να έρθη, τὸ 1863, ἡ ἔκ-
δοση τοῦ βιβλίου μὲ πληρότητα καὶ
συνάρτηση: «Ἡ ἱατρικὴ στοὺς Κινέζους»,
τοῦ λοχαγοῦ Νταμπρύ, πρόξενου τῆς
Γαλλίας στὸ Χανκόου, ποὺ ἔξερσε θau-
ταστικὰ τὴν κινεζικὴ γλῶσσα, γιὰ νὰ
διαφωτιστοῦν οἱ δυτικοὶ ἐπιστήμονες
γιὰ τὸν πραγματικὸ σκοπὸ καὶ τὰ μέ-
τασφάριζε. Ἡ μέθοδος αὐτὴ
ἐκείνη ἄλλο ἀργότερα στὴ Γαλλία ἀπὸ
Μοράν ποὺ ἐμπιστεύθηκε τὶς γνώσεις
αὐτοῦ πέτυχε νὰ γίνουν ἐπίσημα πει-
ρίσματα σὲ παρισινὰ νοσοκομεῖα. Ἀπὸ
τοῦ 1928 λειτουργοῦν διάφορες εἰδικὲς
ἐμπειρίες καὶ σήμερὰ ἡ δελονονουζία
ἐκείνη, τόσο ἐπιβλήθη στὴ δυτικὴ ἱατρι-
κή, παρ' ὅλο τὸν ἐμπειρισμὸ τῆς, ὥστε
ἀγνωρίζεται σὰν μιὰ νόμιμη μέθο-
δος. Στὴ Γαλλία, στὴ Σόβιετικὴ Ἑνω-
μένη, σὲ ἄλλες χώρες κάθε μέλλων
ἱατρὸς εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ μελε-
τῇ τὴ δελονονουζία.

Ἡ ἀρχὴ τῆς θελονονυξίας εἶναι ὅτι πρέπει νὰ ἐνισχυθῇ ἡ ζωτικὴ ἐνέργεια τοῦ ὄργανισμοῦ. Κάθε σῶμα περιλαμβάνει πνεύματα (Τσέν), μιὰ πνοή (Κι) καὶ θάνατος (Τσίινγκ). Ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος συγκοιτοῦν σ' αὐτὸ ὥστε, ὅπως λέει ὁ θρύλος, «τὰ ὅσα γίνονται ἀπὸ χρυσὸ καὶ ἡ σάρκα ἀπὸ γῆ». Γιὰ τὸν Κινέζο ἡ περιποίηση τοῦ σώματος εἶναι μιὰ προετοιμασία γιὰ τὴν ἄλλῃ ζωὴ σὲ ἓνα κόσμον εἰρήνης, ἀνθισμένου, εὐτυχημένου καὶ χαρμονικοῦ. Ἀλλὰ οἱ διαδοχικὲς σωματικαὶ ἀποβιώσεις καὶ αὐτοκυριαρχία, ἡ αὐτογνωσία καὶ τῆς Ἀγιότητος, — ὅλα αὐτὰ κατὰ τὴν Ἰνδικήν — ἀποδεικνύονται γρήγορα ἀποδοτικὰ γιὰ νὰ ἡρεμήσουν τὴν ψυχὴν.

...οὗτοι ἔχοντες ὅτι ὠρισμένα
...ὅπως ἡ καρδιά, τὸ συκώτι, οἱ
...ἀποσταμύσεις τῆς ζωτικῆς δύνα-
...τοῦ Ἰν καὶ ὅτι καθένα βρίσκεται
...ἀσέση μὲ τὰ στοιχεῖα τοῦ Γιάνγκ,
...ἐντερο, τῇ χολῇ, τὸ στομάχι,
...ὅτι κάθε ἄνθρωπος γεννιέται



« Μαμά, ἔλα νὰ μὲ ξεφλουδίσης ».

μέ ἐνέργεια κρυμμένη στὰ σεξουαλικά κύτταρα τῶν γονέων του καί ὅτι ζώντας ἀποκτᾷ δυο ἐνέργειες, τὴ μιὰ ἀέρινη μὲ τὴν ἀναπνοὴ καὶ τὴν ἄλλη, «ἐνέργεια τῶν πέντε πηγῶν», ὅπως τὴ λένε, ἀπὸ τὴν τροφή, ἦταν εὐκόλο νὰ συλλάβουν τὴν ἰδέα τῆς πιθανότητας ἐπεμβάσεως στὴν κυκλοφορία τῆς ἐνέργειας, ἐπεμβαίνοντας στὶς διαφορὲς δυνάμεις τοῦ ἀνθρώπινου ὀργανισμοῦ.

Κατά τούς Κινέζους τὰ ὄργανα - ἐργαστήρια μετατρέπουν τὴν ἐνέργεια ποὺ ἀποκτᾷ τὸ σῶμα μὲ τὴν τροφή καὶ τὴν ἀναπνοὴ σὲ ἐνέργεια ἀληθινὴ καὶ τὴν ἀποθηκεύουν στὰ ὄργανα - ἀποθήκες ποὺ τὴ σκορπίζουν παντοῦ. Ἡ παραμικρὴ διαταραχὴ τῆς κυκλοφορίας αὐτῆς προκαλεῖ μὴ δυνάσθαι ποὺ ἀνήκει ὅπως οὐδέποτε σὲ δύο κατηγορίες: πειρίσσεια ἢ ἔλλειψη τοῦ Γιάνγκ, εἴτε πειρίσσεια ἢ ἔλλειψη τοῦ Ἰν.

Με ποιά μέσα οι σοφοί της Ουράνιας Αυτοκρατορίας ανακάλυψαν τα άορα-τα κανάλια που λέγονται «μεσημβρι-νοί», από τα όποια ρέει η ζωτική αυτή ενέργεια; Κανένα στοιχείο δεν μάς το πληροφορεί αυτό. Άλλα από πολύ νω-ρίς είχαν καθορίσει δώδεκα κύριους με-σημβρινούς από κάθε πλευρά του σώ-ματος και ακόμη πολλούς δευτερεύ-οντες. Διαπίστωσαν επίσης ότι σε κάθε όργανο του Γιάνγκ αντιστοιχεί έ-νας μεσημβρινός που συνδέεται με το έξωτερο περιβάλλον και ότι σε κάθε όργανο του Ίν αντιστοιχεί ένας μεσημ-βρινός που συνδέεται με το έσωτερο. Τα χέρια και τα πόδια λ.χ. έχουν κα-θένας τους τρεις μεσημβρινούς Γιάνγκ και τρεις μεσημβρινούς Ίν.

Ἔτσι, οἱ μεσημβρινοὶ Γιάνγκ τοῦ χε-

ριοῦ εἶναι κεντρομόλοι. Φεύγουν ἀπὸ τὰ ἄκρα, φτάνουν στὴν ἐπιφανειακὴ τους κατάληξη καὶ ξαναβρίσκουν τὸ ἀντίστοιχό τους ὄργανο.

Ἐν τῷ μεσημβρινῷ τοῦ μεγάλου ἐντέ-
ρου λ.χ. ξεκινᾷ ἀπὸ τῇ γωνίᾳ τοῦ νυ-
χίου τοῦ δείκτη, πρὸς τὴν πλευρὰ τοῦ
ἀντίχειρα, περνᾷ μέσα ἀπὸ τὴν ἄρθρω-
ση τοῦ πρώτου καὶ τοῦ δεύτερου με-
τακαρπίου, πλῆσιζαί τὴν ἄκρη τοῦ βρα-
χίονα, περνᾷ τὸν ὤμο καὶ τὸ λαιμὸ καὶ
καταλήγει κοντὰ στὸ πτερύγιο τῆς μύ-
της. Ὁ μεσημβρινὸς τοῦ λεπτοῦ ἐντέ-
ρου πάλι ξεκινᾷ ἀπὸ τὶς ἄκρες τῶν
δακτύλων γιὰ νὰ καταλήξῃ κοντὰ στὸ
αὐτὶ καὶ στὴν ἄκρη τοῦ φρυδιοῦ.

Οἱ μεσημβρινοὶ Ἱν εἶναι φυγόκεντροι. Ἐρχονται ἀπὸ τὰ ὄργανα ποὺ βρίσκονται βαθύτερα, φτάνουν σὲ σημεία τοῦ θώρακα καὶ ἐξανδρίσκουν ἔπειτα τὰ ἄκρα τῶν δακτύλων. Ἐστὶ ὁ μεσημβρινὸς τοῦ πνεύμονος ξεκινᾷ ἀπὸ τὴ μασχάλη, στὸ χώρο μεταξὺ τῶν πλευρῶν, περνᾷ ἀπὸ τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ βραχίονα καὶ γλιστρᾷ ὡς τὴν ἄκρην τοῦ νυχιοῦ τοῦ ἀντίχειρα. Οἱ ἴδιες παρατηρήσεις ισχύουν γιὰ τοὺς δυο ἄλλους μεσημβρινούς Ἱν κάθε ἀνώτερου ὄργανου: τῆς καρδιάς καὶ τῶν ἀρτηριῶν. Προκειμένου γιὰ τοὺς μεσημβρινούς τῶν κάτω ἄκρων ὅλα εἶναι ἀντίστροφα. Οἱ ἄγωγοι Γιάνγκ τοῦ στομάχου, τῆς χοληδόχου κύστεως κλπ., εἶναι φυγόκεντροι. Ξεκινοῦν ἀπὸ τὸ κεφάλι καὶ καταλήγουν στὰ δάχτυλα τῶν ποδιῶν. Οἱ μεσημβρινοὶ Ἱν τῆς σπλήνας, τοῦ συκωτιοῦ καὶ τῶν νεφρῶν εἶναι κεντρομόλοι. Ξεκινοῦν ἀπὸ τὰ δάκτυλα τῶν ποδιῶν, συναντοῦν σημεία τοῦ θώρακα καὶ ἔπειτα τὰ ἀντίστοιχα ὄργανα.

Δύο άλλοι πολὺ σημαντικοὶ μεσημβρινοί, ὁ Τζέν Μό, ποὺ κόβει τὸ σῶμα

κάθετα πρὸς τὸ περίνεο ὡς τὸ σαγόνι, καὶ ὁ Τοῦ Μό, ποὺ ξεκινᾷ ἀπὸ τὴν ἄκρη τοῦ κόκκυγα, ἀνεβαίνει στὴ σπονδυλικὴ στήλη, κάνει τὸ γύρο τοῦ κρανίου καὶ τελειώνει στὰ οὖλα, κάτω ἀπὸ τὸ ἑπά-
νυ χεῖλι.

Τίποτα δὲν δείχνει ἀνατομικὰ τοὺς μεσημβρινούς αὐτοὺς. Ἀλλὰ, κάθε μεσημβρινὸς Γιάγκκ συνδέεται μὲ τὸν μεσημβρινὸν Ἴν πού βρίσκεται κάτω ἀπ' αὐτόν. Ἐνα δίκτυο ἀπὸ δευτερεύοντες καὶ βοηθητικοὺς μεσημβρινούς μεταβιβάζει τὴν ἐνέργεια σὲ ὅλο τὸ σῶμα.

Κάθε ὄργανο ἀντιστοιχεί σὲ εἰδικὰ φαινόμενα ἢ σὲ σώματα ποὺ οἱ ἀρετές τους καὶ ἡ σημασία τους πῆραν μεγάλη θέση στὴν κινεζικὴ φιλοσοφία. Τὸ συκῶτι π.χ. ἀντιστοιχεί στὸ δάσος, ἡ φωτιά στὴν καρδιά, ἡ γῆ στὴ σπλήνα. "Ὅσο γιὰ τοὺς πνεύμονες, αὐτοὶ εἶναι ἀφιερωμένοι στὰ μέταλλα καὶ τὰ νεφρὰ στὸ νερό. Τὸ δάσος καὶ τὰ ξύλα δημιουργοῦν τὴ φωτιά καὶ ἡ φωτιά γέννησε τὴ γῆ. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ὑπάρχει ἕνας κλειστός κύκλος, ὅτι τὸ συκῶτι ἐπιδρά στὴν καρδιά, ἡ καρδιά στὴ σπλήνα καὶ κλπ.

Ἄλλα τὸ νερὸ μπορεῖ νὰ σήσῃ τὴ φωτιά καὶ δὲν ἔχει καμιὰ δύναμη μπροστὰ στὴ γῆ. Ἔτσι δημιουργοῦνται οἱ περίπλοκες ἐπιδράσεις ὀργάνων σὲ ὄργανα πού, ἄλλα βοηθοῦνται, συμπληρώνονται, ὑποστηρίζονται μεταξύ τους καὶ ἄλλα, ἀντίθετα, βλάπτονται ἢ καὶ ἀλληλοκαταστρέφονται. Ἡ γνώση αὐτὴ μᾶς ἐπιτρέπει νὰ ἐνεργήσουμε στὸ ἓνα ἢ στὸ ἄλλο τμῆμα τοῦ ὀργανισμοῦ ἐπεμβαίνοντας ἀποκλειστικὰ σὲ ἓνα μόνο ὄργανο.

Κάθε όργανό σχετίζεται ακόμα με κείνο που προηγείται καθώς και με κείνο που ακολουθεί. Ή σχέση αυτή επιτυγχάνεται με τους πολύ ρυθμικούς παλμούς της ενέργειας. Παρατηρήθηκε ότι ή κυκλοφορία φτάνει στο άνωτερό της σημείο σε ώρισμένες ώρες. Πρέπει λοιπόν να ενεργήση κανείς στα όργανα σε καθωρισμένες περιόδους: για τὸ σικώτι από τις 1 ως τις τρεις τὸ πρωί, για τὸν πνεύμονα 3 - 5, για τὴν καρδιά 11 - 13 καί για τὴν ἀρτηρίες ή καλύτερη αντίδραση πραγματοποιείται από τις 19 ως τις 21.

Γιὰ νὰ κάμῃ τὴ διάγνωσή του ὁ Κινέ-
ζος γιατρός παρατηρεῖ πρῶτα τὸν ἁ-
σθενή: τὸ χρῶμα τοῦ προσώπου του
τὴν κατάσταση τῆς κόρης τοῦ ματιοῦ,
τῆς ἱρίδας, τῆς γλώσσας καὶ ἔπειτα
τοῦ κάνει ἐρωτήσεις γιὰ τὴν ἱστορία τῆ
δικῆ του καὶ τῆς οἰκογένειάς του. Με-
λετᾷ τὸν τόνο τῆς φωνῆς του. Ἐν εἴ-
ναι δυνατός καὶ ζωηρός, αὐτὸ θὰ πῇ
πὼς κυριαρχεῖ τὸ Γιάνγκ, ἂν εἶναι χα-
μηλὸς καὶ ἀδύνατος ὑπερτερεῖ τὸ Ἰν.
Τὸ Γιάνγκ δίνει τοὺς δυνατοὺς χαρα-
κτήρες, τοὺς σκληροὺς, θεληματικούς
καὶ ἀποφασιστικούς, τοὺς θαρραλέους
καὶ τολμηροὺς. Ὅταν ὑπερτερῇ τὸ Ἰν,
ὁ ἄνθρωπος κλίνει πρὸς τὸν στοχαστικὸ
τύπο, στὴν ἀδυναμία, στὴν ἀδεβαιό-
τητα.

Ο Κινέζος γιατρός εξετάζει ακόμα την κοιλιά του αρρώστου, γιατί η μέθοδος της βελονουξίας θεωρεί ότι η κοιλιά είναι ο δέκτης· εκεί βρίσκονται συγκεντρωμένα όλα τα βασικά όργανα και εκεί εκδηλώνονται οι άνωμαλίες που διαταλεύουν την ισορροπία. Τέλος, πολύ σημαντική είναι η παρακολούθηση του σφυγμού.

Γιὰ τὴ μέθοδο αὐτή, ποὺ κατὰ τὴ γνώμη πολλῶν ἀποτελεῖ τὸ κλειδί τῆς κινεζικῆς ἱατρικῆς καὶ τῆς βελονομίας, μιλάει ἓνα βιβλίο τοῦ 950, γραμμένο ἀπὸ κάποιον Χάο-Γιάνγκ-Σάνγκ. Ἡ ψηλάφηση τοῦ σφυγμοῦ κρατᾶ 20-30 λεπτά. Κατ' αὐτὴν πιέζονται καὶ χαλαρώνονται διαδοχικὰ τὰ δάκτυλα πάνω στὴν ἄρτηρία. Ὁ πρῶτος σφυγμὸς τοῦ δεξιοῦ καρποῦ ἀντιστοιχεῖ στὴν ἐπιφάνεια μὲ τὸν μεγάλον ἔντερο καὶ στὸ βάθος μὲ τὸν πνεύμονα.

‘Ο ἀνδρικός σφυγμός είναι ισχυρότερος στην ἀριστερή πλευρά καὶ ὁ γυναικεῖος στὴ δεξιά. Στὴν ἐρμηνεία τοῦ σφυγμοῦ πρέπει νὰ ληφθοῦν ὑπ’ ὄψη τὸ φύλο, ἡ ἡλικία, ὁ ἀριθμὸς τῶν παλμῶν, ἡ ἔνταση καὶ τὸ πλάτος τους. Πρέπει ἀκόμη νὰ διαχωριστοῦν οἱ ἐπιφανειακοὶ παλμοὶ οἱ σχετιζόμενοι μὲ τὸ Γιάνγκ ἀπὸ τοὺς βαθύτερους παλμοὺς ποὺ ἐκφράζουν τὴ ζωτικὴ κυκλοφορία τοῦ “Ιν. Οἱ καλύτεροι Κινέζοι γιατροὶ μποροῦν νὰ ἀναγνωρίσουν μιὰ ἀρρώστια καθὼς καὶ τὴ σοβαρότητα της μόνο ἀπὸ τὴν ἐξέταση τοῦ σφυγμοῦ.

“Επειτα κάνουν την θελονουνξία για να αυξήσουν ή να αναχαιτίσουν την κυκλοφορία της ενέργειας και εφαρμόζουν ένα ανάλογο διαιτολόγιο, γιατί κάθε τροφή είναι Γιάνγκ ή Ίν με στοιχεία λιγώτερο ή περισσότερο δραστηκά. Καμιά φορά προσθέτουν στη θεραπεία φάρμακα μεταλλικής προελεύσεως, όπως άλατα, σκόνες, ή φυτικής προελεύσεως, όπως έγχυσιμα από φύκια, παπαρούνες, ίνδικη κόκκο και μανδραγόρα.

Ή θεωρία του σφυγμού έγινε αίτια να βρεθούν σε όλη την έπιφανεία του σώματος πολλά σημεία αξιόλογα. Τα

Οἱ ἔξυπνοὶ καὶ ἀσχημοὶ ἄνδρες
ἔχουν κάποια ἐπιτυχία στὶς γυναῖκες.
Οἱ κουτοὶ καὶ νόστιμοι ὁμῶς κά-
νουν θραύση.

WILLIAM THACKERAY

σημεία «τωνώσεως», όπως τὰ λένε, ἐπιτρέπουν τὴν ἐνίσχυση τῆς ἐνέργειας καὶ σ' αὐτὰ εἰσάγουν βελόνες χρυσῆς ποὺ τὶς ἀφήνουν ἀρκετὴ ὥρα. Στὰ σημεῖα «διασποράς» εἰσάγονται βελόνες ἀσημένιες καὶ γιὰ συντομώτερο διάστημα, ὥστε νὰ ἐλαττωθοῦν τὰ ὑγρά τοῦ ὀργανισμοῦ.

Οι βελόνες διαφέρουν σε πάχος και μήκος. Έχουν μήκος από 2 ως 25 εκατοστά. Μπορεί να είναι από σίδηρο βουτηγμένο σε ειδική διάλυση, αλλά

συνήθως είναι από χρυσό ή ασήμι. Οι χρυσές ή χάλκινες βελόνες (μέταλλο Γιάνγκ) είναι τονωτικές. Οι ασήμενες βελόνες (μέταλλο "lv) είναι καταπρα-
υντικές. Καμιά φορά είναι λεπτότατες, αλλά για ώρισμένες χρήσεις είναι πα-
χύτερες. Το επάνω άκρο τους είναι σφαι-
ρικό και έτσι ο γιατρός μπορεί να
ρυθμίση την κίνηση τής βελόνας για
να μεταδώση τις ταλαντώσεις της κά-
τω από το δέρμα.

Ὅταν γίνονται οἱ νύξεις ὁ ἄσθενής πρέπει νὰ εἶναι χαλαρωμένος καὶ εἶναι προτιμότερο οἱ βελόνες νὰ εἰσάγονται λοξά, πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς κυκλοφορίας τῆς ἐνέργειας. Γιὰ νὰ γίνῃ τὸ νύξιον, ἡ βελόνα νύσσει κατὰ τὴν ἐκπνοή, δυθίζεται κατὰ τὴν εἰσπνοή καὶ τραβιέται γρήγορα. Ἀντίθετη μέθοδος ἐφαρμόζεται ὅταν πρόκειται νὰ γίνῃ διαστορὰ τῆς ἐνέργειας. Καμιά φορά, πρὶν ἀπὸ τὴν εἰσαγωγή, ἡ βελόνα δυθίζεται σὲ ζεστό λάδι ἢ νερὸ γιὰ νὰ ἔξῃ θερμωμένη λίγον ἀνώτερη ἀπὸ τὴν θερμοκρασίαν τοῦ αἵματος. Πολλὰς ἐρεσιῶν ἐπὶ τῷ δερματι καὶ ἐπὶ τῷ σημείῳ τῆς νύξης ἡ βελόνα δυθίζεται, ἀλλὰ ὁ ἐρεθισμὸς ἐξαφανίζεται συνήθως γρήγορα. Γιὰ νὰ εἶναι ἡ κουραπεία ἀποτελεσματικὴ ἀλλὰ ὅχι κουραστικὴ πρέπει νὰ γίνῃται δύο φορὲς τὴν ἑβδομάδα.

‘Η ηλεκτρονυξία με ρευμα από τὸν
 χνότης ἀναπτύχθηκε δὲν ἐφαρμόζεται
 γιὰτὸ Λά Φύϊγ, ἀλλὰ ὅπου γιὰτὸ

Σήμερα στην Κίνα, όπου, για πρώτη φορά, οι παλιότεροι λαός του κόσμου της εποχής μας κερδηθούν τα χαμένα χρόνια της σκληρής δουλειάς, η κυβέρνηση εισήγαγε στα σχολεία και στα πανεπιστήμια ιατρικής σκαλιά της σύγχρονης δυτικής ιατρικής.

«Αλλά η βελονοξία, κρα-
 λοένα λιγώτερο έμπειρική, με τις ο-
 ρα τιμητική θέση. Σύμφωνα με τις ο-
 μερινές μας γνώσεις καταλαβαίνουμε ο-
 τή έπιδρά στο δικτυο-ένδοθηλιακό συ-
 στημα. Παρατηρήθηκε μάλιστα στα σημεία
 ράξηση ομοιότητα ανάμεσα σε όρι-
 βελονοξίας και στα σημεία σε όρι-
 Τζούντο. Ένα βίαιο χτύπημα σε κά-
 σμένο σημείο μπορεί να ξύνη μπορεί να
 ποιον, ενώ μια έλαφρά νύξη μπορεί να
 θεραπεύση και να σώση. Έξελίσσεται από
 απλή έλξη σε έλξη έλξης από

Ἡ δυτική ἱατρικὴ ἐξέλιξη ἀποβλέπει
 θμισιὰ πρὸς τὴν κινεζικὴ ἀντίληψη, ἀπο-
 ἰσορροπίας τῶν δύο δυνάμεων, ὅτι ἡ κο-
 ἀρχίζουμε νὰ παραδεχώμαστε ὅτι ἡ ἰα-
 πωση, ὁ πόνος καὶ ἡ ἀρρώστια τῆς ἡλ-
 χονται ἀπὸ μιὰ μετατροπὴ πνεύματος. Ἄλ-
 κτρομαγνητικῆς μας καταστατικὸ νὰ διαπι-
 στὰ εἶναι καὶ συγκλονιστικὸς τὶς φιλοσοφικὰς
 λάνουμε, γνωρίζοντας τὴν Κινεζικὴν αὐ-
 καὶ ἱατρικὰς θεωρίες τῶν 6.000 χρόνων, πρὶν
 τοκρατόρων πρὶν ἀπὸ 6.000 χρόνια, πρὶν
 ὅτι τώρα ἀνακαλύπτουμε δυνάμεις ἀπὸ τὸ κα-
 σὲ κάθε πρᾶγμα, τὸ καλὸ καὶ τὸ κακὸ
 νητικὰς καὶ θετικὰς, τὸ καλὸ καὶ τὸ κακὸ
 κό, ὅτι σὲ κάθε ἄτομο ἰσορροπία πνεύματος
 τόνια καὶ ἀντιπρῶτῶνια, ἡ ὕλη καὶ ἡ
 ἀντί - ὕλη.

ROBERT PICHENET

—ROBERT PICHENET

ΠΕΝΗΝΤΑ ΛΙΡΕΣ

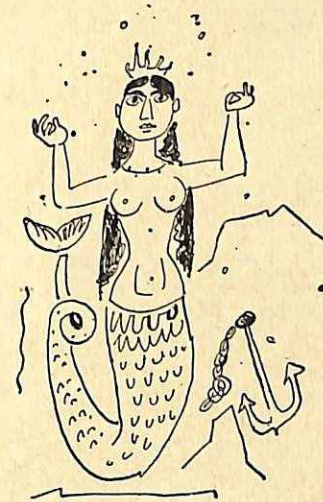
Ὁ Φίλιπ Ρέπτον καὶ ἡ Λάλλυ εἶχαν πλεῖ τὸ τσάι τους καὶ συζητοῦσαν γιὰ τὴ θλιθερὴ οἰκονομικὴ τους κατάστασι. Ὁ Ρέπτον, ὅταν κατάρθωνε νὰ θρῆ δουλειά, ἔκανε στὸ Λονδῖον τὸ δημοσιογράφο· ἦταν ἓνας μελαχροινὸς ἄνθρωπος, λιγνὸς καὶ σκυφτός, μὲ ὕψος ἀκατάδεχτο καὶ ἐπιδεικτικὰ ἀριστοκρατικὸ παρ' ὅλην τὴν πτώχεια του, ποὺ ἔγραφε ἄρθρα μὲ θέματα ὅπως «Ὁ ἐνιαῖος ταῖσός», «Δίαιτα καὶ Λογική», «Ἡ μεταίτιός αὐτοῦ, ἐκεῖνον ἢ τοῦ ἄλλου» ἢ «Ἡ σκοπιμότης τοῦ ἄλλου, αὐτοῦ ἢ ἐκεῖνου», ὅλα γραμμένα μὲ ψυχρὴ φρονιμὰ καὶ μὲ τὴν ὑπογραφή Φ. Στίκ Ρέπτον. Ἡ Λάλλυ ἦταν καστανομάλλη καὶ τραχειά, ἀστόχαστη καὶ διορατικὴ. Εἶχε κάνει τὴν μοδίστρα, τὴν ὑπὸ ἐργασίαν, τὴν ξενοδουλεύτρα καὶ εἶχε Στίκ Ρέπτον καὶ σὲ μιὰ καντίνα. Ὁ Φίλιππος Ρέπτον, τὴν εἶχε «ψαρέψει», ὅταν εἶχε δεῖ νὰ λαός, κάποιον μέρα ποὺ ὁ δούμος τοῦ Λονδρίνου δῖχως πεντάρων τσάνταν της, δῖχως κὰν τσάντα, καὶ δὲν τὴν εἶχε ἀκόμα παρατήσει.

«Ή Λάλλυ προσπάθησε να ανάψει
ένα σπρίτο μπροστά στη σόμπα του
γκάζιου, γιατί τὰ βράδυα του Σεπτέμ-
βρη ἔκανε πάντοτε ψύχρα σ' ἕνα πάτω-
μα τόσο ψηλά. Τὸ διαμέρισμά τους ἡ-
ταν στὸν τέταρτο ὄροφο καὶ γιὰ νὰ
στάσης ἐκεῖ ἔπρεπε νὰ ἀνεβῆς... ὦ, δε-
κάτετε χιλιάδες σκαλοπάτια! "Ἐξω ἀ-
πὸ τὸ παράθυρο καὶ πέρα ἀπὸ τὶς κα-
νιάνες, ἔβλεπες τὶς ἀνταύγειες τῶν φώ-
των τοῦ Χάϊ Χόλμπορν καὶ ἄκουγες τὰ
κοινοῦριά τους καὶ τὸ βουητὸ τῶν λεω-
φορέων. Ἦταν κι αὐτὸ μιὰ παρηγο-

το, χαμήλωσέ το», φώ-

...μή γκάτσι εἶχε πάρει φωτιά με-
...μένη δύναμη. Καὶ ἡ Λάλλυ, γονατι-
...πετώντας ἦταν, σήκωσε τὰ χέρια
...λέγοντας τὸ κουτί μετὰ τὰ σπύρτα
...τοῦ ἴδιου τόνο ὡς πάρη ὁ διάβολος»,
...στὸ ἄλυστο ὅπως θάλεγε καλημέ-
...ἄλυστο ὅπως θάλεγε καλημέ-

ἐπρεπε νὰ τὸ κάνης αὐτό, ξέ-
μουρμούρισε ὁ Φίλιπ. «Θὰ μὰς
ἐστὶν ὅταν ἀέρα καμιά μέρα.»
«Κάτι ἦταν πάντα ἡ Λάλλυ. Ὅλο
γκάσι, ἐκὰν γιὰ νὰ τὸν ἐκνευρίζη:
τοῦ αἰ, τὰ κομμάτια ζάχαρη μέσα
τοῦ, ὁ τρόπος ποὺ εἶχε νὰ...
Θεέ μου, Θεέ μου! Στὴν ἀρ-
κοῖνης τους ζωῆς, ποὺ εἶχε ἀρ-
τόσο ξαφνικά καὶ παρανομα ἐδῶ
ἐξῆς, οἱ ἀπλὲς κρυφές της ὁ-
μῆνες, οἱ εἶχαν γοητεύσει προκαλὼν-



τας του κάθε φορά μία ευχάριστη έκπληξη· οι χάρες της προβάλλοντας σὰ μικρὰ φωτεινὰ ἀστέρια είχαν λάμψει μπροστὰ στὰ θαμπωμένα μάτια του, ἔπειτα ἀπὸ λίγο είχαν χάσει τὴ λαμπρότητά τους καί, ἀργότερα, πάλι τὴν εἰ-
χαν ξαναβρῆ. Ναι, τότε σύμπαν του, ἡ Λάλλυ ἦταν κάτι λιγώτερο ἀπὸ ἕνα ἀ-
στέρι, ἦταν ἕνας ἀχνὸς γαλαξίας.

Τὸ δωμάτιό τους ἦταν σκοτεινὸ, ἀ-
περιποίητο, πολὺ μικρὸ ἀλλὰ ψηλὸτά-
βανο. Ἕνας μακρὺς καὶ ἄχαρος σωλή-
νας τοῦ γκαζιῦ ἀπὸ τῇ μέσῃ τῆς ὀρο-
φῆς ξεπετοῦσε τὴν πύρινη γλῶσσα του
κ' ἔσκυβε, θαρροῦσες, πάντα ἀπὸ τὸ
τραπεζομάντηλο, σὰ νὰ φλεγόταν ἀπὸ
περιέργεια νὰ ἀνακαλύψῃ ἂν ἦταν κόκ-
κινο, κίτρινο ἢ πράσινο (ἡ ἀλήθεια ἦ-
ταν πὼς δὲ μπορούσες ἀκόμα νὰ τὸ ξε-
χωρίσης) καὶ πὼς διαπιστώνοντας ὅτι
τὸ τραπεζομάντηλο (ὅποιο κι ἂν ἦταν
τὸ χρῶμα του) ἦταν ἀήδιστικά πιτσι-
λισμένο μὲ ἴχνη ἀπὸ καμιά ντουζί-
φυλτζάνια καὶ σκεπασμένο πάντα μ' ἑ-
να σωρὸ πελώριους φακέλους, ἡ πύρι-
νη γλῶσσα τοῦ σωλήνα, ἀπὸ τὴν ἀπο-
γοήτευσί της, ἔκανε ἀπότομη στροφὴ
πρὸς τὸ πλάι κ' ἔδειχνε μιὰ λιθογρα-
φία τῆς Μόνα Λίζας, ποὺ κρεμόταν
πάνω ἀπὸ τὸ τζάκι.

Ἐκείνοι οἱ φάκελοι ἦταν τὸ μαρτυ-
ριο τῆς Λάλλυ. Ἦταν πράγματα ἐκνευ-
ριστικά, ἀκατανόητα. Μερικοὶ ἀπ’ αὐ-
τοὺς ἦταν πάντα ἀπλωμένοι ἐκεῖ ἡ σκορ-
πισμένοι ἕνα γύρω στὸ δωμάτιο, φου-
σκωμένοι μὲ χειρόγραφα, ποὺ κανένας
ἐκδόκτης δὲν τὰθελε, ποὺ κανένας ἐκδό-
κτης δὲν ἦταν δυνατόν νὰ τὰ εἶχε δια-
βάσει. Κ’ ἔτσι εἶχαν φτάσει σὲ μιὰ
κατάσταση ἀπελπισίας, σ’ ἕνα σημείο
ποῦ – ὅπως ἔλεγε ἡ Λάλλυ – κάτι ἔ-
πρεπε νὰ γίνη γιὰ νὰ φτιάξουν τὰ
πράγματα. Ὁ Ρέπτον εἶχε κάνει ὅ,τι
ὑπορούσε· ἔγραφε ἀσταμάτητα ὅλη τὴ

μέρα κι ὅλη τὴ νύχτα. Ἄλλὰ ὅλες του οἱ προσπάθειες εἶχαν ἄδικο τέλος, καί, πρῶτ', μεσημέρι, δράδου, ξανάφερνε πίσω τὰ ἀνεπιθύμητα χειρόγραφα του. Ἦταν ἀπογοητευμένος, σαστισμένος καὶ ἀποκαυμένος. Καὶ δὲν ὑπῆρχε τίποτ' ἄλλο πού θὰ μπορούσε νὰ κάνιστὸν κόσμο. Ἐξω ἀπ' αὐτὸ τὸ θαυμαστὸ χάρισμά του, ἦταν ὁλότελα ἄχρηστος. Ἡ Λάλλου τὸ ἤξερε καὶ ἤξερε ἀκόμα πῶς ἐκείνοι οἱ ἐκδότες τὸν σκότωναν σιγὰ-σιγὰ καὶ ὑπουλα. Ὅλοκληρες δομοῦδες εἶχαν νὰ φάνε κανονικά. Τώρα, ἂν τύχαινε νὰ οἰκονομήσουν ἓνα καλὸ φαγητὸ, πέφτανε ἀπάνω του σιωπηλὰ, ἀρπακτικά, ἀκράτητα. Ἀπὸ ὅ,τι καταλάβαινε ἡ Λάλλου, οὔτε μπορούσαν πιά νὰ ἐλπίζουν νὰ φάνε καλὰ ποτὲ στὴ ζωὴ τους· καὶ τὸ χειρότερο ἀπ' ὅλα ἦταν ἡ ψευτοπερηφάνεια τοῦ Φίλιπ, πού δὲν τὸν ἄφηνε νὰ ζητήσῃ βοήθεια ἀπὸ κανένα. Ὅχι πῶς ἦταν περήφανος σὲ σημείον πού νὰ μὴ δεχτῇ μιὰ δόθηθεια ἀν τοῦ τὴν πρόσφεραν. Ὡ, ὅχι, ἂν ἡ δόθηθεια ἐρχόταν θὰ τὴ δεχόταν μὲ χαρὰ. Ὡστόσο, εἶχε ἐκείνη τὴ γεμάτη συστολὴ περηφάνεια πού σὲ ἄλυσονδένει, πού σὲ κάνει νὰ μαζεύεσαι μέσα στὸ καθούκι σου καὶ δὲν σ' ἀφήνει νὰ ζητήσης τίποτα ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Ἦταν σὰν ἓνα πληγωμένον ζῶον πού πάει καὶ κρύβει τὸν πόνο του μακριὰ ἀπὸ τὸν κόσμο. Μόνο ἡ Λάλλου ἤξερε τὴ φτώχεια του, ἀλλὰ γιατί τάχα δὲν μπορούσαν νὰ τὴ δοῦν οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι... ἐκείνοι οἱ ἀπαισιῶι οἱ ἐκδότες. Οἱ ἀνάγκες του ἦταν τόσο μικρὲς καὶ ἦταν ἀκαμμένος ὁ Φίλιπ τόσο καλὸς καὶ μεγαλόψυχος!

«Φίλ», είπε η Λάλλυ, πηγαίνοντας να καθήση στο τραπέζι και αφήνοντάς τον να λικνίζεται σε μια καλαμμένα πολυθρόνα πλάι στο τζάκι. «Δέ μπορώ να περιμένω άλλο πια. Πρέπει να ψάξω να βρω καμιά δουλειά. Νάι, πρέπει. Κάθε μέρα γινόμαστε και πιο φτωχοί. Αυτό δεν μπορεί να κρατήσει άλλο, δεν άντεχω.»

«Ὁχι, ὄχι, δὲν τὸ δέχομαι, Λάλλυ...»
«Καὶ ὅμως πρέπει, εἶναι ἀνάγκη»,
διαμαρτυρήθηκε ἡ Λάλλυ. «Ἄχ, γιατί
νὰ εἶσαι τόσο πεφήφανος;»

«Περήφανος! περήφανος!» Στήλωσε
τὰ μάτια του στὴ φλόγα τοῦ γκαζιῶ
καὶ τὰ κουρασμένα του χέρια πέσανε
θερμαὶ πάνω στὰ μπράτσα τῆς πολυ-
θρόνας. «Δὲν καταλαβαίνεις. Ὑπάρχουν
πράγματα, καὶ πρέπει νὰ τὰ ὑπομένῃ
ἡ σάρκα, καὶ πράγματα ποὺ πρέπει νὰ
τὰ ὑπομένῃ καὶ τὸ πνεῦμα...»

Τῆς Ἀλλυλῆς τῆς ἄρεσιν νά τὸν ἀκούῃ
νά μιλάει ἔτσι κι αὐτὸς γινόταν συχνά,
γιατὶ ὁ Ρέπτον εἶχε τάση γιὰ τέτοιες
συζητήσεις. Βαθειὰ στὸ μυαλό της ἡ-



Η «ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ»

Μια φορά κ' έναν καιρό ζούσε εις τούς Παρισίους της Γαλλίας ένας μουσικός, όλιγον ύψηλός, με την γυναικα του και τὰ δυό του παιδάκια.

Αὐτὸς ὁ μουσικός, πού λέτε λοιπόν, γιὰ νὰ ζήσει τὴν οἰκογένειά του, ἔγραφε σονατίνες καὶ σονάτες, ἔφτιαχνε συνθέσεις γιὰ μπαλέτα, κ' ἐπειδὴ ἦταν μεγάλο ταλέντο τοῦ παράγγελλε πότε-πότε καὶ τὸ Κόβεν - Γκάρντεν τοῦ Λονδίνου (νὰ ποῦμε, ἡ Λυρική Σκηνὴ τῶν Κουτόφραγκων) κανένα κομμάτι, κ' ἔτσι τὰ κατάφερνε νὰ ζῇ, βεδαίως πολὺ φτωχικά, διότι στὴν Εὐρώπῃ οἱ συνθέτες καὶ γενικὰ οἱ Τέχνες δὲν πληρώνονται καὶ οἱ καλλιτέχναι ὑποφέρουν. Κρατοῦσε ἕνα φτωχικὸ διαμέρισμα 4 δωματίων, εἶχε μιὰ φτωχικὰ «Ἰζαμπέλλα» γιὰ νὰ μετακινήται ἐπειδὴ ἦτο πολὺ πτωχὸς (νὰ σκεφθῇτε ὅτι δὲν εἶχε οὔτε σωφὲρ) καὶ ζοῦσε μετὰ δυὸ λόγια μετὰ τρομακτικὰς στερησεις.

Μιὰ μέρα ἔμαθε ὅτι σὲ μιὰ μακρινὴ χώρα τῆς Ἀνατολῆς, πού ἐλέγετο Ἑλλάδα, οἱ συνθέται καλοπληρώνονται, ἡ Πολιτεία τοὺς ἀναγνωρίζει, οἱ καλλιτέχναι χαίρουν τόσης ἐκτίμησης, ὥστε στὶς παρελάσεις τῶν Ἑθνικῶν ἐορτῶν μπαίνουν πρῶτα αὐτοὶ καὶ μετὰ ὁ Πρωθυπουργὸς τῆς Χώρας, καὶ ὅτι καὶ ὠρισμένες φορές πού τὸ φεγγάρι εἶναι στὴ γέμισή, τοὺς θάπουν καὶ δωρεάν. Ὁ ψηλὸς ζήτησε περισσότερες λεπτομέρειες γιὰ τὸν τομέα τῆς μουσικῆς, πού τὸν ἐνδιέφερε, καὶ ἔμαθε πὼς ὅταν τὰ τραγούδια εἶναι γραμμένα γιὰ δυνά, ποταμούς, λιμάνια, δέντρα καὶ ζῶα, πιάνουν ὅλα καὶ ὁ κόσμος τὰ τραγουδαί.

Νομίζοντας πὼς τὸ μυστικὸ βρίσκει-ται στὸ γεωγραφικὸ στοιχείο, ἄρχισε νὰ γράφῃ καὶ αὐτὸς τέτοια, φροντίζοντας νὰ ὑπάρχῃ ἀπαραιτήτως στὸ καθεὶν χλωρὸ καὶ πανὶς γαλλικὴ. Ἔτσι ἔγραψε τὰ «Παιδιὰ τῆς Μασσαλίας», «γὰβ - γὰβ ἡ σκυλίτσα», «Ἐκεῖ ψηλὰ στὰ Πυρηνά, ἔχει κάποιο μυστικὸ μιὰ νέα», «Εἶν' ἀψηλός, πολὺ ἀψηλός» (γιὰ τὸν πύργο «Αἶφελ»), «Πὼς τὸν λέν τὸν ποταμό, Ἄνα; - Σηκουάνα! - Σήκου, Ἄνα, δείξεμ' τοὺν ποταμό, - Νό, νό, νό!» κ.λ.π.

Δυστυχῶς, ὅσα τραγούδια ἔγραψε πάνω σ' αὐτὴ τὴ συνταγή, δὲν εἶχαν καμιά ἐπιτυχία. Τὸ Κόβεν Γκάρντεν ἀπὸ τὴν ἄλλη, τὸν εἶχε γονατίσει στὴ δουλειά. Σκέφθηκε, σοῦ λέει, μ' αὐτὸν τὸν ρυθμὸ θὰ τσακίσω, ἄς κατέβω στὴν Ἑλλάδα πού οἱ καλλιτέχναι λίγο κοπιᾶζουν καὶ πολλὰ ἀπολαμβάνουν. Ἐτοιμάστηκε, λοιπόν, φόρτωσε τὰ φτωχικά του πράγματα στὸ φτωχικὸ του

ἀμάξι, στρίμωξε καὶ τὴ φτωχικὴ του καὶ ἀξιολύπητη οἰκογένεια μέσα, πήρε λίγο φτωχικὸ συνάλλαγμα καὶ ἕνα ἀνέκδοτο ἔργο του, τὴν «Ἀνάστασι», καλὸν - κακοῦ νὰ ὑπάρχῃ.

Ὅταν ἔφαγε τὸ συνάλλαγμα του, μιὰ καὶ δυὸ, πάει στὸ Ἑθνικὸ Θέατρο. «Καλημέρα σας, εἶμαι συνθέτης καὶ



φτιάχνω μουσικὴ ἀπὸ μπουζούκι, μέχρι κλασικὴ. Ἔχετε καμιά δουλειά;»

«Ἔχουμε τὶς «Φοίνισσες», τοῦ λέει ὁ Διευθυντής. «Τὶς ἀναλαμβάνεις;»

Εἶχε τέτοιες ἀψιλίες, πού καὶ «Χαλδαίες» νάταν, θὰ τὶς ἀναλάμβανε.

«Τὶς ἀναλαμβάνω. Ἀναλαμβάνω ὅμως αὐτάς, τί θὰ εἶμαι λαμβάνων;»

«18.000 δραχμὰς καὶ τὰ δικαιώματα δικά μας.»

«Τί ἐννοεῖτε, «τὰ δικαιώματα δικά μας»;»

«Νά, δηλαδή, ὅσες φορές παιχθῇ, δὲν πρόκειται νὰ πάρῃς φράγκο.»

«Ἀσφαλῶς. Αὐτοὶ εἶναι ἄλλωστε Διεθνεῖς ὅροι. Κ' ἔξω ἔτσι γίνεται. Τοῦ καλλιτέχνη, τοῦ τὰ τρῶνε. Γι' αὐτὸν τὸν λόγο ἦρθα ἐδῶ, πού ὑπάρχει κατανόηση.»

«Μπράβο παιδί μου, βλέπω ὅτι ἔχεις ἦθος καὶ διὰ τὸν λόγον αὐτόν, θὰ σὲ διευκολύνῃ τὸ Κράτος μας μετὰ ὅλας τὰς δυνάμεις, ὥστε νὰ σὲ ἀποσπάσουμε ἀπὸ τοὺς ξένους πού σοῦ ρουφιοῦν τὸ αἷμα. Θὰ παίρνῃς καὶ ἐξακόσιες δραχμὲς σὲ κάθε παράστασι τῶν «Φοινισσῶν» πού θὰ διευθύνῃς.»

«Τόσα πολλά; Δὲν τρώγονται...»

«Φάε ὅσα μπορεῖς καὶ τὰ ὑπόλοιπα βάλτα στὸ ταμειυτήριό. Αὐτὴ εἶναι ἡ πολιτικὴ μας. Ἔχουμε ὡς σύστημα νὰ πληρώνουμε τὰ διπλὰ τῆς Ραδιοφωνίας. Πρῶτα τοὺς συναδέλφους σου νὰ σοῦ ποῦν. Ἡ ταρίφα τῆς εἶναι πασίγνωστη. 300 παίρνει ὁ μαέστρος, 60 ὁ ἠθοποιὸς καὶ 180 δίνει στοὺς συγγραφεῖς, καὶ γι' αὐτὸ πάντοτε κατορθώνει νάχη ποιότητα. Γι' αὐτὸ σοῦ λέω. Οἱ 600 πού σοῦ δίνουμε, εἶναι τιμητικές.»

«Σύμφωνοι, κ. Διευθυντά. Πόσες φορές θὰ διευθύνω;»

«Ὅσες θέλεις...»

«Πόσες φορές θ' ἀνεβασθοῦν οἱ «Φοίνισσες»;»

«Φέτος, δύο.»

«Ἐγινε. Καλὰ μοῦ εἶπαν πὼς ἐδῶ ἡ Τέχνη πληρώνεται.»

Ὁ συνθέτης συμφώνησε, παρέδωσε τὸ ἔργο κι ὅταν πιά πήρε τὰ χρήματα, ἄρχισε τὶς σπατάλες καὶ τὰ ἔξοδα τὰ τρελλὰ. Ἐπαιρνε γούνες καλοκαιρικάτα στὴ γυναικα του, τῆς ἀγόραζε δαυρὸν τιμα δαχτυλίδια, ψώνιζε κρέας σχεδὸν κάθε τρεῖς μέρες, ἔκανε γεύματα καὶ δεξιώσεις καὶ σὲ λίγον καιρὸ δὲν εἶχε δεκάρα. Ξαναπήγε στὸ Ἑθνικὸ Θέατρο.

«Ἔχουμε καμιά δουλειά;»

«Τί δουλειά;»

«Τίποτα τραγωδίες, κωμωδίες, δράματα;»

«Μπα. Γιὰ τὴ «Λυσιστράτη» ἔγραψε ἕνα συνάδελφός σου, γιὰ τὸς «Ἀχαρνεῖς» γράφεται, καὶ γιὰ τὶς «Φοίνισσες» ἔγραψες ἐσύ. Τί εἶναι οἱ τραγωδίες; Τυρί, ψωμί; Γιὰ νὰ ξαναχρηαστοῦμε μουσικὴ, πρέπει ν' ἀνακαλυφθῇ κανένας καινούργιος «Δύσκολος» τοῦ Μαινάνδρου, ὅποτε ἂν οἱ συνάδελφοί σου δὲν τὸν ἀναλάβουν, ἴσως τὸν δώσουμε σὲ σένα.»

«Καὶ ὡς τότε τί γίνεται;»

«Ἐ, τί θὰ πῇ τί γίνεται. Τόσα λεφτά σοῦ δώσαμε. Τί τάκανες;»

«Τάφαγα.»

«Ἄμα εἶσαι σπάταλος, ποῖός σοῦ φταίει...»

Ἀπογοητευμένος τότε ὁ συνθέτης, θυμήθηκε πὼς μαζί του εἶχε φέρει τὴν «Ἀνάστασι». Ἡ τὰν ἦ Ἐπιτάφ, εἶπε. Ἄνοιξε τὴ βαλίτσα, τὴν ξετρυπώσε, τράβηξε σ' ἕνα εἰδικὸ μαγαζί, τὸν «Δαίδαλο», βρήκε τὸν ἐκδότη καὶ τοῦ μίλησε ἔτσι:

«Ἐχω γράψῃ μετὰ ἀγάπη αὐτὸ τὸ κομμάτι καὶ τὸ πονάω. Θέλω νὰ πῶ ἡχογραφῶ, ἀλλὰ δὲ θέλω νὰ πῶ σὲ κακὰ χέρια. Ἐσεῖς ἐκδότες εἴστε, καταλαβαίνετε ἀπὸ μουσικὴ, ρίξτε τοῦ μιὰ ματιὰ καὶ περνᾶω αὐριο καὶ μοῦ λέτε.»

Πού λέτε, τ' ἀφήνει ὁ συνθέτης στὸν ἄνθρωπο πού ἀπὸ μουσικὴ δὲν ἤξερε, ἀλλὰ ἤξερε ἀπὸ ἐμπόριο κ' ἔπιασε πού-λιὰ στὸν ἀέρα, τὰ κοιτάζει ὁ ἐμπόρος, τὰ δείχνει καὶ στὸν μουσικὸ πού σὺν-βουλο πού ἦταν ἀτσίδας καὶ ἐξακόσιες, ἀτσίδας καὶ στὸ ἐμπόριο, ἐλέ-πουν πὼς συνδυάζουν ποιότητα καὶ ἐμπορικότητα, πείθονται πὼς ἡ δουλειὰ ἔχει ψωμί, καὶ ἀποφασίζουν νὰ τὰ ἡχογραφήσουν.

Τὴν ἄλλη μέρα πού σήκωνε ρολλὰ ὁ ἐκδότης, νάσου τον ὁ μουσικός.

«Τί γίνεται;»

«Δὲν βλέπετε; Σηκώνουμε τὰ ρολλὰ. Ἐντάξει. Θὰ τὰ ἡχογραφήσουμε.»

«Ποιὰ μέρα νάρθω νὰ διευθύνω;»

«Μὴν κουράζεσαι. Ἔχουμε δικό μας ἄνθρωπο νὰ διευθύνῃ. Δὲν ἀκούγεται καθόλου τελευταία καὶ θέλουμε νὰ τὸν προβάλουμε.»

«Ἔστω. Φαντάζομαι ὅμως ὅτι θὰ μπῇ καὶ τὸ δικό μου ὄνομα στὴν πα-ρουσίαση.»

«Ποιὰ παρουσίαση;»

«Ἐ, νά, στὶς διαφημίσεις πού θὰ ἀναγγέλλετε ὅτι γῆκαν οἱ δίσκοι μετὰ τὴν Ἀνάστασι» τοῦ τάδε. Τί διάβολο, νὰ μὴν ξέρῃ ὁ κόσμος τίνος συνθέτου εἶναι; Σ' ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου ἔτσι γίνεται;»

«Ἄ, παιδάκι μου. Τί εἶναι αὐτὰ πού λές; Ἐδῶ στὴ χώρα μας, ἄλλοιὼς τὸ συνηθίζουμε.»

«Δηλαδή;»

«Νά, πρῶτα μπαίνει τὸ ὄνομα τοῦ ἔργου, τοῦ πού φτιάχνει τὴν πᾶστα ἀπὸ τὴν ὁποία γίνεται ὁ δίσκος. Ἡ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΚΟΛΟΦΩΝΙΟΥ καὶ ὁ...»

«Κατάλαβα. Καὶ ὁ συνθέτης τάδε, ὁ...»

«Μιὰ στιγμή, μὴν διάζεστε. Ἡ ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΟΛΟΦΩΝΙΟΥ καὶ ὁ ΑΡΧΙΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ, παρουσιάζουν τὴν (μὲ μικρότερα στοιχεῖα) «ΑΝΑΣΤΑΣΗ», τοῦ συνθέτου τάδε (μὲ ἀκόμη πιὸ μικρὰ γράμματα) καὶ ἐξώφυλλο τοῦ ζωγράφου τάδε (μέγεθος σὰν τὰ δικά σου).»

«Μὰ καλὰ, ἐγὼ δούλεψα ἕνα χρόνον κομμάτια αὐτά. Καὶ τὸ ἐξώφυλλο ὁ λόγος. Τὸ βρίσκετε σωστό;»

«Παῖδί μου, ἔτσι εἶναι τὸ ἔθιμο. Τί θὲς νὰ γίνῃ;»

«Ἀπλούστατα. Νὰ μὴν μπῇ ἡ ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΟΛΟΦΩΝΙΟΥ βρὲ ἀδελφέ!...»

«Ἄ, ἀγαπητέ μου, μοῦ φαίνεται ὅτι παραλογίζεσαι. Ἡ Ἐταιρία αὐτὴ ἔχει βάλει κεφάλαια σ' αὐτὴ τὴ δουλειά. Ἄν δὲν ἦταν αὐτὴ ἡ Ἐταιρία, πού θὰ κάναμε ἐγγράφη; Στὶς σόλες τῶν παπουτσιῶν μας; Νὰ μὴν εἴμαστε καὶ παράλογοι...»

«Τουλάχιστο, ἄς μπῇ τὸ δικό μου μετὰ λιγάκι μεγαλύτερα ἀπὸ τοῦ καθηγητοῦ πού θὰ κάνῃ τὸ ἐξώφυλλο.»

«Ἀδύνατο. Ὑπάρχει ὁρος τῆς Ἐταιρίας.»

«Ποιὰς Ἐταιρίας;»

«Τῆς Χαρτοδιομηχανίας πού φτιάχνει τὸ χαρτὶ τοῦ ἐξωφύλλου. Τὸ συμβόλαιο, τὰ λέει καθαρά. «Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν δὲν ἀναγραφῇ ἡ ἐπωνυμία τῆς ἡμετέρας Χαρτοποιίας, ὁ ἡχογράφων τὸν δίσκον ὀφείλει νὰ ἀναγράψῃ τὸν φιλοτεχνήσαντα τὸ ἐξώφυλλον. Μόνον εἰς περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ περίβλημα τοῦ δίσκου δὲν φέρει παρὰστασιν θὰ ἀναγράφωνται ὁ τίτλος τῆς Ἐταιρίας, τὸ ἔτος ἰδρύσεως καὶ τὸ καταβεβλημένον κεφάλαιον, εἰς δὲ τὴν ὁπισθίαν πλευρὰν ὁ ἰσολογισμὸς καὶ

ἡ ἀνάλυσις τῆς μερίδος ΚΕΡΔΗ καὶ ΖΗΜΙΑΙ». Ὅπως λοιπὸν καταλαβαίνετε, ἂν δὲν τὰ κάνω αὐτά, ὁ δίσκος κατὰσχεται...»

«Γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ὄχι τότε. Κάντε ὅπως καταλαβαίνετε», εἶπε ὁ συνθέτης.

Καὶ ὁ ἐκδότης ἔκανε ὅπως καταλάβαινε.

Ὅταν ὅμως τὰ κομμάτια γῆκαν σὲ δίσκους καὶ ὁ συνθέτης ὁ ψηλὸς εἶδε τί ἔπαθε, καὶ ὅτι ὅλος ὁ κόσμος νόμισε πὼς ὁ Ἀρχιμηχανικός τῆς Ἐταιρίας ἔγραψε τὴ μουσικὴ καὶ πήρε ὅλη τὴ δόξα, πῆγε καὶ παραπονέθηκε στὸν ἐκδότη.

«Τὰ γράμματα παραῖταν μεγάλα. Τί πράγματα εἶναι αὐτά; Τσίπα δὲν ἔχει ὁ Ἀρχιμηχανικός σας;»

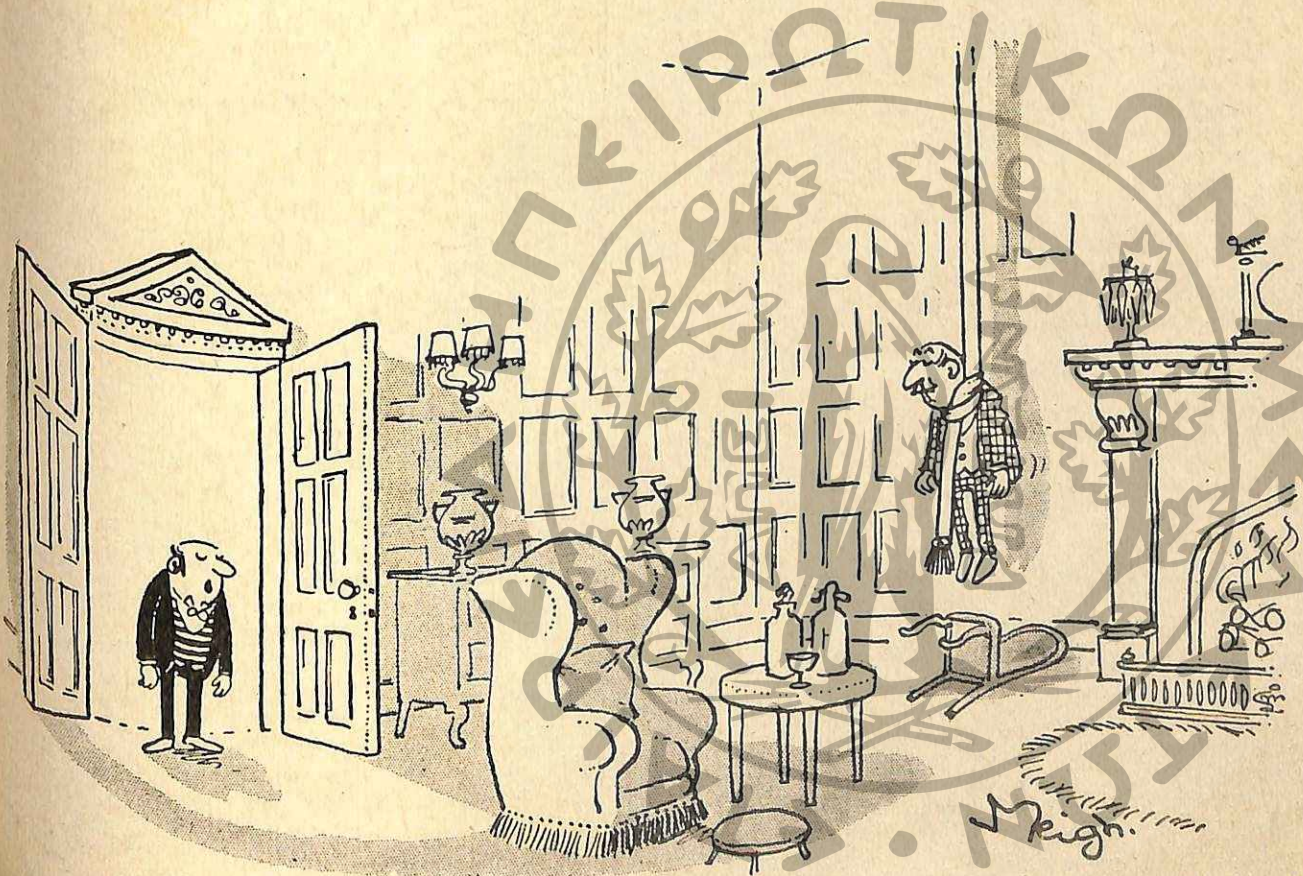
«Τί νὰ σοῦ κάνουμε, ρε ψηλέ; Κάνε μας μήνυση.»

Ἔτσι πού λέτε τὴν ἔπαθε ὁ συνθέτης, καὶ μέρα - νύχτα συλλογιέται.

«Ὡραία, νὰ κάνουμε μήνυση. Ἀλλὰ πού; Σὲ ἑλληνικὸ Δικαστήριον ἢ σὲ γαλλικὸ; Ἰδοὺ ἡ ἀπορία.»

Καὶ ἐκεῖ σκάλωσε ἡ δουλειά.

Μωσοῦ.



«Χτυπήσατε, κύριε;»

(Copyright «Punch»)

ΟΙ ΔΙΚΑΙΟΙ

(Β' Πράξη)

Ο θίασος του κ. Δημήτρη Μυράτ ανέβασε στις 12 'Οκτωβρίου το έργο του Άλμπερ Καμύ «Οι Δικαιοί». Το έργο αυτό είναι εμπνευσμένο από την απόπειρα μιας ομάδας Ρώσων επαναστατών να δολοφονήσουν τον Μεγάλο Δούκα. Το γενικότερο πρόβλημα που τίθεται από τον συγγραφέα είναι αν ο αγώνας για ένα υψηλό σκοπό δικαιώνει την τυφλή χρησιμοποίηση της βίας. Από τους «Δικαίους», δημοσιεύουμε ολόκληρη τη Β' πράξη στη μετάφραση που έχουμε για το θέατρο ο κ. Μυράτ.

(Την άλλη μέρα το βράδυ στο ίδιο μέρος. Ο 'Ανένκωφ είναι στο παράθυρο, ή Σόνια κοντά στο τραπέζι).

ΑΝΕΝΚΩΦ: Είναι στις θέσεις τους. Ο Στεπάν άναψε τσιγάρο.

ΣΟΝΙΑ: Τί ώρα θα περάση ο Μεγάλος Δούκας;

ΑΝΕΝΚΩΦ: Από στιγμή σε στιγμή. Άκου. Καρρότσα δεν είν' αυτό που ακούγεται; Όχι.

ΣΟΝΙΑ: Κάθισε. Ήρέμησε.

ΑΝΕΝΚΩΦ: Καί οι μπόμπες;

ΣΟΝΙΑ: Δεν μπορούμε πιά να κάνουμε τίποτα.

ΑΝΕΝΚΩΦ: Μπορούμε. Να τους ζηλεύουμε.

ΣΟΝΙΑ: 'Η θέση σου είν' εδώ. Είσαι άρχηγός.

ΑΝΕΝΚΩΦ: Είμαι άρχηγός αλλά ο Γιάνεκ άξίζει περισσότερο από μένα, κι αυτός ίσως θά...

ΣΟΝΙΑ: Ο κίνδυνος είναι ίδιος για όλους. Γι' αυτόν που ρίχνει και γι' αυτόν που δεν ρίχνει.

ΑΝΕΝΚΩΦ: Ο κίνδυνος είναι τελικά ο ίδιος. Μά τούτη την ώρα ο Γιάνεκ και ο Άλέξης βρίσκονται στη γραμμή του πυρός. Ξέρω πως δεν πρέπει να βρίσκωμαι μαζί τους. Κάπου-κάπου φοβάμαι να συναινώ πολύ εύκολα στο ρόλο μου. Είναι βολικό, στο κάτω της γραφής, να είσαι υποχρεωμένος να μη ρίξης τη μπόμπα.

ΣΟΝΙΑ: Κ' έπειτα; 'Η ουσία είναι να κάνης αυτό που πρέπει και ως το τέλος.

ΑΝΕΝΚΩΦ: Τί ψυχραιμιά που είσαι!

ΣΟΝΙΑ: Δεν είμαι ψυχραιμία. Φοβάμαι. Πάνε τρία χρόνια που είμαι μαζί σας. Δυό χρόνια που φτιάχνω μπόμπες. Έκανα ό,τι με πρόσταζαν και πίστευα ότι δεν παραμέλησα τίποτα.

ΑΝΕΝΚΩΦ: Σίγουρα, Σόνια.

ΣΟΝΙΑ: Έ, λοιπόν, να που εδώ και τρία χρόνια μ' έχει πιάσει ένας φόβος, από κείνο το είδος του φόβου που μόλις και σ' αφήνει όταν αποκοιμιέσαι και

σε ξαναπιάνει το πρωί! 'Αναγκάστηκα λοιπόν να συνηθίσω. Έμαθα ναμαι ψυχραιμία τη στιγμή που φοβόμουν περισσότερο. Δεν είναι λόγος να καυχίμαι γι' αυτό.

ΑΝΕΝΚΩΦ: Αντίθετα, να καυχίσαι. Έγώ δεν κατάφερα τίποτα να υποτάξω. Ξέρεις πως νοσταλγώ τις παλιές μέρες της γλεντζεδικής ζωής, τις γυναίκες... Ναι, αγαπούσα τις γυναίκες, το κρασί, τις νύχτες που δεν είχαν τελειωμό.

ΣΟΝΙΑ: Τόχα υποψιαστή, Μπόρια. Γι' αυτό σ' αγαπώ τόσο. 'Η καρδιά σου δεν πέθανε. Κι αν ποθή ακόμα τη διασκέδαση, είναι προτιμότερο απ' την άπαρσία σιγή που έγκραθίσταται καμιά φορά στη θέση της κραυγής.

ΑΝΕΝΚΩΦ: Τί είν' αυτά που λές; 'Εσύ; Δεν είναι δυνατόν!

ΣΟΝΙΑ: Άκου! ('Αναπηδά απότομα. 'Ο θόρυβος καρρότσας ακούγεται, μετά από σιγή). 'Όχι, δεν είν' αυτός. 'Η καρδιά μου πάει να σπάση. Βλέπεις τίποτα δεν έμαθα ακόμα.

ΑΝΕΝΚΩΦ (Στο παράθυρο): Προσοχή, ο Στεπάν κάνει νόημα, αυτός είναι.

('Ακούγεται πράγματι ο ήχος τροχών πάνω στον πλακοστρωμένο δρόμο, μακριά, που πλησιάζει όσο πάει περισσότερο, περνά κάτω απ' τα παράθυρα κι άρχίζει ν' απομακρύνεται. Μακριά σιγή).

ΑΝΕΝΚΩΦ: Σε λίγα δευτερόλεπτα... ('Ακούει). 'Ατέλειωτες που είναι οι στιγμές. ('Η Σόνια κάνει μια κίνηση. Μακριά σιγή. Μακριά ακούγονται καμπάνες).

ΑΝΕΝΚΩΦ: Δεν είναι δυνατόν, ο Γιάνεκ έπρεπε νάχη ρίξει τη μπόμπα... 'Η άμαξα πρέπει νάφτασε κιόλας στο θέατρο. Κι ο Άλέξης; Κοίτα! 'Ο Στε-



πάν γυρίζει πίσω και τρέχει προς το θέατρο.

ΣΟΝΙΑ (Πέφτει πάνω του): Θα συλλάβανε το Γιάνεκ. Τον πιάσανε, είναι σίγουρο. Κάτι πρέπει να κάνουμε.

ΑΝΕΝΚΩΦ: Άκου... ('Αφουγκράζεται). Όχι. Τέλειωσε.

ΣΟΝΙΑ: Πώς έγινε; 'Ο Γιάνεκ πιάστηκε πριν κάνει ακόμα τίποτα! 'Ηταν έτοιμος για όλα, το ξέρω. 'Ηθελε τη φυλακή και τη δίκη. 'Αφού όμως θα σκότωνε το Μεγάλο Δούκα. 'Όχι όμως έτσι, όχι έτσι.

ΑΝΕΝΚΩΦ (Κοιτάζοντας έξω): 'Ο Βοϊνώφ! Γρήγορα! ('Η Σόνια πάει ν' ανοίξη. Μπαίνει ο Βοϊνώφ με άλλοιωμένο πρόσωπο). ΑΝΕΝΚΩΦ: Μίλησε γρήγορα, Άλέξη.

ΒΟΪΝΩΦ: Δεν ξέρω τίποτα, περιμένα την πρώτη μπόμπα. Είδα την άμαξα να στρίβει τη γωνία και δεν έγινε τίποτα. Μούρθε σαν τρέλλα. Πίστεψα πως την τελευταία στιγμή άλλαζες τα σχέδια κ' εδίστασα. 'Επειτα ήρθα τρέχοντας εδώ...

ΑΝΕΝΚΩΦ: Κι ο Γιάνεκ; ΒΟΪΝΩΦ: Δεν τον είδα!

ΣΟΝΙΑ: Τον συλλάβανε.

ΑΝΕΝΚΩΦ (Κοιτάζοντας πάντα έξω): Νάτος!

(Χτύπημα. 'Η Σόνια πάει κι ανοίγει. Μπαίνει ο Γιάνεκ βουτηγμένος στα δάκρυα. Άκολουθεί ή Σόνια).

ΓΙΑΝΕΚ: 'Αδέρφια, συχωρέστε με. Δεν μπόρεσα.

('Η Σόνια πάει κοντά του και του πιάνει το χέρι).

ΣΟΝΙΑ: Δεν πειράζει.

ΑΝΕΝΚΩΦ: Τί έγινε; Δεν πειράζει.

ΣΟΝΙΑ (Στον στενὴ στιγμή): Ράξει, καμιά φορά τη στενή στιγμή όλα χαλάνε.

ΑΝΕΝΚΩΦ: Μά δεν είναι δυνατόν! ΣΟΝΙΑ: Άφ'ησέ τον. Δεν είσαι ο μόνος Γιάνεκ. Κι ο Σβάϊτσερ δεν μπορείς την πρώτη φορά.

ΑΝΕΝΚΩΦ: Φοβήθηκες, Γιάνεκ; ΓΙΑΝΕΚ ('Αναπηδά): Όχι, δέ φοβήθηκα. Δεν έχεις το δικαίωμα να το λές αυτό.

(Χτυπούν το σύνθημα. 'Ο Βοϊνώφ βγαίνει με νόημα του 'Ανένκωφ. 'Ο Γιάνεκ είναι συντριμμένος. Μπαίνει ο Στεπάν).

ΑΝΕΝΚΩΦ: Τότε;

ΣΤΕΠΑΝ: 'Ηταν παιδιά στην άμαξα του Μεγάλου Δούκα.

ΑΝΕΝΚΩΦ: Παιδιά;

ΣΤΕΠΑΝ: Ναι. 'Ο άνηψός και ή άνηψιά του Μεγάλου Δούκα.

ΑΝΕΝΚΩΦ: 'Ο Μεγάλος Δούκας έπρεπε νάναι μόνος σύμφωνα μ' αυτά που μάς είπε ο 'Ορλώφ.

ΣΤΕΠΑΝ: 'Ηταν μέσα κ' ή Μεγάλη Δούκισσα. Γίνηκαν μονομιάς οι χαφιέδες τὸν ποιητή μας.

ΑΝΕΝΚΩΦ: Εύτυχώς οι χαφιέδες δεν πήραν χαμπάρι.

('Ο Άνένκωφ μιλάει χαμηλόφωνα στον Στεπάν. Όλοι κοιτάζουν τον Γιάνεκ).

που ύψώνει. τὰ μάτια πρὸς τὸν Στεπάν).

ΓΙΑΝΕΚ (Σὰν χαμένος): Δεν μπορῶ νὰ προβλέψω... Παιδιά, πρὸ πάντων παιδιὰ. Κοίταξες ποτέ σου παιδιὰ; Αὐτὸ τὸ σοβαρὸ βλέμμα ποὺ ἔχουν κάπου κάπου... Δεν μπόρεσα ποτέ νὰ βαστάξω αὐτὸ τὸ βλέμμα. Κι ὅμως ἔνα λεπτὸ πρὶν, ἐκεῖ μέσ' τῇ σκιά, στὴ γωνιά τῆς μικρῆς πλατείας, ἤμουν εὐτυχισμένος. 'Όταν τὰ φανάρια τῆς καρδίας ἀρχισαν νὰ λαμπυρίζουν μακριὰ, ἡ καρδιά μου βάλλθηκε νὰ χτυπή ἀπὸ φόβου. 'Όχι, στ' ὀρκίζομαι. Χτυποῦσε ὅσο πῆ- ὁ ἦχος τῶν τροχῶν στὸ πλακόστρωτο.

Εἰχαν τὸσο θόρυβο μέσα μου! 'Ε- ἴχαν μὴν ἀκατανίκητὴ ἐπιθυμία ν' ἀρ- ἴσταν νὰ χοροπηδάω. Θαρρῶ πὼς γε- ἴσταν. Κ' ἔλεγα «ναί... ναί...»... Κα- ἴσταν τὸν Στεπάν καὶ ξαναπαίρνει τὸ συντριμμένο ὕφος του). 'Ετρεξα πρὸς ἄμαξα. 'Εκείνη τὴ στιγμή τ' ἀντί- κρινε. Κάθονταν στήτὰ καὶ κοιτοῦσαν τὸ κενό. Τί θλιμμένο ὕφος ποὺ εἶχαν!

Μέσα στὰ γιορτινὰ τους ρου- χῶνια, τὰ χερᾶκια τους ἀκουμπι- ῶντο στὰ γόνατα, τὸ κορμάκι τους ἀ- ἴσταν εἰς τὰς ἀκαταμάχητες πόρτες! Εἶδα τὴ Μεγάλη Δούκισσα. Εἶδα αὐτὰ. 'Αν μ' ἔβλεπαν πιστεύω ὅτι θὰ ἔβλεπον τὴ μπόμπα. Τουλάχιστον ἔβλεπον τὸ θλιμμένο τους βλέμ- μα. Μὰ ἐκείνα κοίταγαν πάντα μπροστὰ σιγῇ. 'Ακόμα πιὸ χαμηλόφωνα).

(Σηκώνει τὰ μάτια πρὸς τοὺς ἄλ- λους. Σιγῇ. 'Ακόμα πιὸ χαμηλόφωνα). Σιγῇ. 'Ακόμα πιὸ χαμηλόφωνα). Σιγῇ. 'Ακόμα πιὸ χαμηλόφωνα). Σιγῇ. 'Ακόμα πιὸ χαμηλόφωνα).

Μὰ ἐκείνα κοίταγαν πάντα μπροστὰ σιγῇ. 'Ακόμα πιὸ χαμηλόφωνα). Σιγῇ. 'Ακόμα πιὸ χαμηλόφωνα). Σιγῇ. 'Ακόμα πιὸ χαμηλόφωνα). Σιγῇ. 'Ακόμα πιὸ χαμηλόφωνα).

Μὰ ἐκείνα κοίταγαν πάντα μπροστὰ σιγῇ. 'Ακόμα πιὸ χαμηλόφωνα). Σιγῇ. 'Ακόμα πιὸ χαμηλόφωνα). Σιγῇ. 'Ακόμα πιὸ χαμηλόφωνα). Σιγῇ. 'Ακόμα πιὸ χαμηλόφωνα).

Μὰ ἐκείνα κοίταγαν πάντα μπροστὰ σιγῇ. 'Ακόμα πιὸ χαμηλόφωνα). Σιγῇ. 'Ακόμα πιὸ χαμηλόφωνα). Σιγῇ. 'Ακόμα πιὸ χαμηλόφωνα). Σιγῇ. 'Ακόμα πιὸ χαμηλόφωνα).

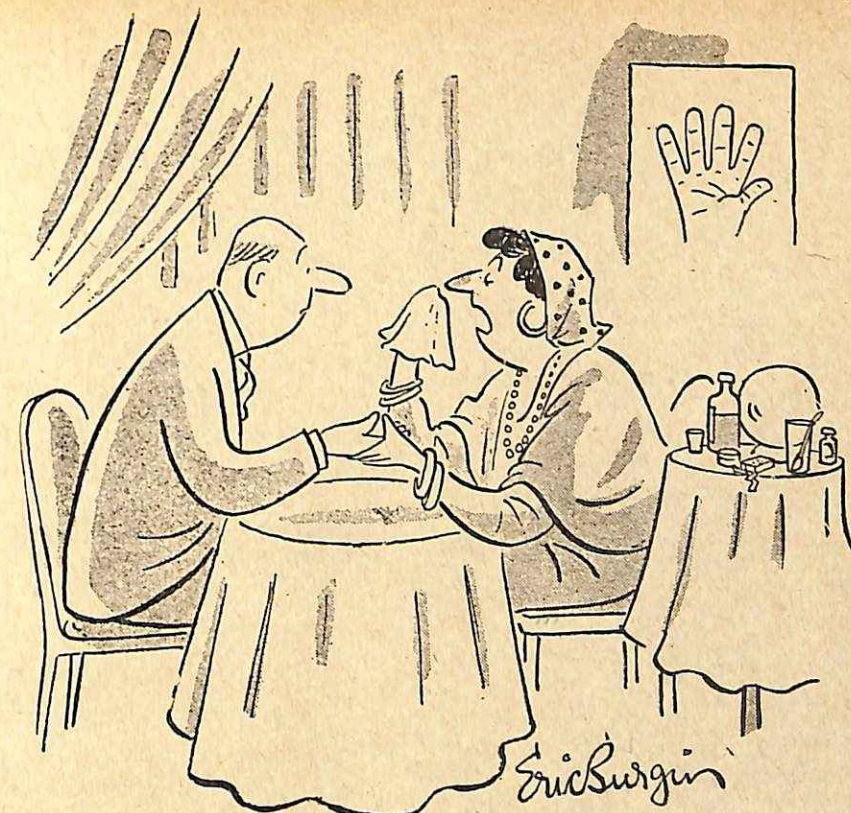
Μὰ ἐκείνα κοίταγαν πάντα μπροστὰ σιγῇ. 'Ακόμα πιὸ χαμηλόφωνα). Σιγῇ. 'Ακόμα πιὸ χαμηλόφωνα). Σιγῇ. 'Ακόμα πιὸ χαμηλόφωνα). Σιγῇ. 'Ακόμα πιὸ χαμηλόφωνα).

Μὰ ἐκείνα κοίταγαν πάντα μπροστὰ σιγῇ. 'Ακόμα πιὸ χαμηλόφωνα). Σιγῇ. 'Ακόμα πιὸ χαμηλόφωνα). Σιγῇ. 'Ακόμα πιὸ χαμηλόφωνα). Σιγῇ. 'Ακόμα πιὸ χαμηλόφωνα).

Μὰ ἐκείνα κοίταγαν πάντα μπροστὰ σιγῇ. 'Ακόμα πιὸ χαμηλόφωνα). Σιγῇ. 'Ακόμα πιὸ χαμηλόφωνα). Σιγῇ. 'Ακόμα πιὸ χαμηλόφωνα). Σιγῇ. 'Ακόμα πιὸ χαμηλόφωνα).

Μὰ ἐκείνα κοίταγαν πάντα μπροστὰ σιγῇ. 'Ακόμα πιὸ χαμηλόφωνα). Σιγῇ. 'Ακόμα πιὸ χαμηλόφωνα). Σιγῇ. 'Ακόμα πιὸ χαμηλόφωνα). Σιγῇ. 'Ακόμα πιὸ χαμηλόφωνα).

Μὰ ἐκείνα κοίταγαν πάντα μπροστὰ σιγῇ. 'Ακόμα πιὸ χαμηλόφωνα). Σιγῇ. 'Ακόμα πιὸ χαμηλόφωνα). Σιγῇ. 'Ακόμα πιὸ χαμηλόφωνα). Σιγῇ. 'Ακόμα πιὸ χαμηλόφωνα).



«Ένα πράγμα μπορῶ νὰ σᾶς πῶ μὲ βεβαιότητα: θὰ περάσετε τὸ τρομερότερο σανάκι τῆς ζωῆς σας». (Copyright «Punch»)

δεν μπορεί νὰ γελιοσάστε. 'Όμως δὲν λέτε τίποτα. ('Η Σόνια τὸν πλησιάζει τόσο κοντὰ ὥστε νὰ μπορῇ νὰ τὸν ἀγ- γίξη. 'Εκείνος τοὺς κοιτάει ὅλους κ' ἔ- σται με θλιθερῇ φωνῇ). Νά τί σᾶς προ- τείνω. 'Αν ἀποφασίσετε πὼς πρέπει νὰ σκοτώσω τὰ παιδιὰ, θὰ περιμένω στὴν ἐξοδο τοῦ θεάτρου καὶ θὰ ρίξω μόνος μου τὴ μπόμπα στὴν άμαξα. Ξέρω τώ- ρα πὼς θὰ πετύχω τὸ στόχο μου. Μό- νο ἀποφασίστε, θὰ ὑπακούσω στὴν ὀρ- γάνωση.

ΣΤΕΠΑΝ: 'Η ὀργάνωση σὲ εἶχε προστάξει νὰ σκοτώσης τὸν Μεγάλο Δούκα.

ΓΙΑΝΕΚ: 'Ετσι εἶναι, μὰ δὲν μοὺ γύρεψε νὰ δολοφονήσω παιδιὰ.

ΑΝΕΝΚΩΦ: 'Ο Γιάνεκ ἔχει δίκιο. Αὐτὸ δὲν εἶχε προβλεφθῇ.

ΣΤΕΠΑΝ: 'Επρεπε νὰ ὑπακούσῃ.

ΑΝΕΝΚΩΦ: 'Εγὼ ἔχω τὴν εὐθύνη. 'Επρεπε νὰ τᾶχουμε ὅλα προβλέψῃ ὥ- στε κανεὶς νὰ μὴ διστάσῃ σ' αὐτὸ ποὺ εἶχε νὰ κάνει. Πρέπει τώρα ν' ἀποφα- σίσουμε ἂν θ' ἀφήσουμε νὰ μᾶς ξεφύγῃ ὀριστικὰ τούτῃ ἡ εὐκαιρία ἢ ἂν θὰ δια- τᾶξουμε τὸν Γιάνεκ νὰ περιμένῃ στὴν ἐξοδο τοῦ θεάτρου, 'Αλέξη;

ΒΟΪΝΩΦ: Δεν ξέρω, πιστεύω πὼς θάκανα ὅ,τι ἔκανε ὁ Γιάνεκ. Μὰ δὲν εἶ- μαι σίγουρος γιὰ τὸν ἑαυτὸ μου. (Πιὸ σιγᾷ). Τὰ χέρια μου τρέμουν.

ΑΝΕΝΚΩΦ: Σόνια.

ΣΟΝΙΑ (Βίαια): Θὰ λάκκιζα σὰν τὸν Γιάνεκ. Μπορῶ νὰ συμβουλέψω στοὺς ἄλλους αὐτὸ ποὺ δὲν θὰ μπορούσα νὰ κάνω ἡ ἴδια;

ΣΤΕΠΑΝ: Καταλαβαίνετε τί σημαί-

νει αὐτὴ σας ἡ ἀπόφαση; Δυὸ μῆνες παρακολούθησ, φριχτοὺς κινδύνους ποὺ διατρέχουμε καὶ ξεφεύγουμε, δυὸ μῆνες χαμένους γιὰ πάντα. 'Ο 'Ιγκὼρ πιά- στηκε τζάμπα, λοιπόν. 'Ο Ρίκωφ κρε- μάστηκε τζάμπα καὶ τώρα νὰ ξαναρχί- σουμε; Πάλι ἀτέλειωτες βδομάδες ξενύ- χτια καὶ πονηρίες κι ἀδιάκοπη ἔνταση ὥσπου νὰ βροῦμε τὴν κατάλληλὴ εὐκαι- ρία; Τρελλαθήκατε;

ΑΝΕΝΚΩΦ: Σε δυὸ μέρες ὁ Μεγά- λος Δούκας θὰ ξαναπαῇ στὸ θέατρο, τὸ ξέρεις...

ΣΤΕΠΑΝ: Μέσα σ' αὐτὲς τὶς δυὸ μέρες κινδυνεύουμε νὰ πιαστοῦμε, τὸ εἶπες μόνος σου.

ΓΙΑΝΕΚ: Φεύγω.

ΣΟΝΙΑ: Περίμενε! (Στὸν Στεπάν).

Θὰ μπορούσες ἐσὺ νὰ πυροβολήσης ἀ- πὸ κοντὰ ἓνα παιδιὲ μὲ ἀνοιχτὰ τὰ μά- τια;

ΣΤΕΠΑΝ: Θὰ τὸ μπορούσα ἂν μοὺ τὸ πρόσταζε ἡ ὀργάνωση.

ΣΟΝΙΑ: Γιατί κλείνεις τὰ μάτια;

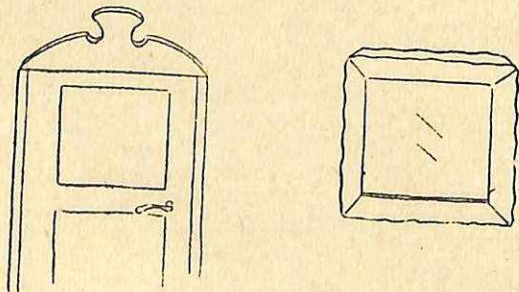
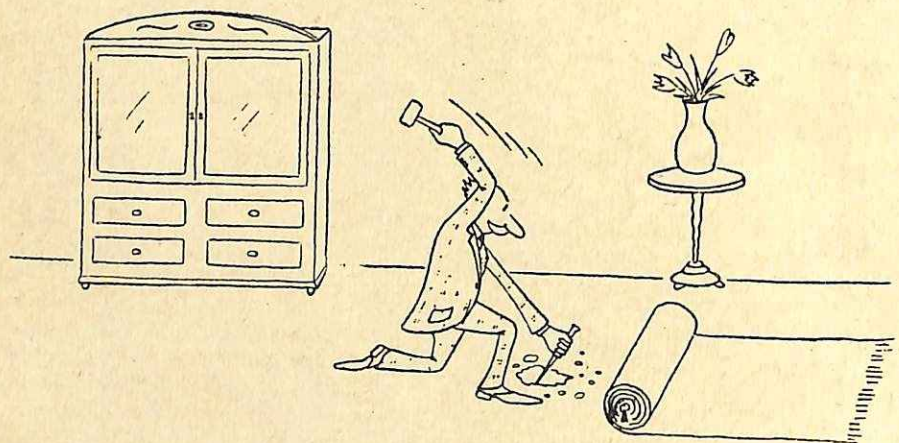
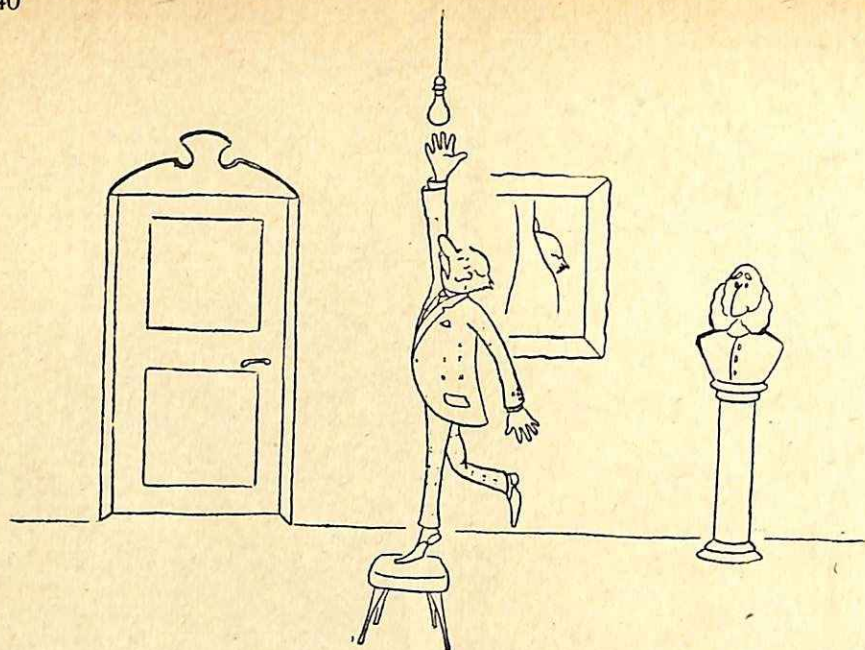
ΣΤΕΠΑΝ: 'Εκλείσα ἐγὼ τὰ μάτια;

ΣΟΝΙΑ: Ναι.

ΣΤΕΠΑΝ: 'Ισως γιὰ νὰ σκεφτῶ κα- λύτερα τὴ σκηνὴ καὶ ν' ἀπαντήσω ἀφ' ὧ- ρά τὰ ἴδω καθαρά τὴν εἰκόνα.

ΣΟΝΙΑ: Άνοιξε τὰ μάτια καὶ νοιῶ- σε πὼς ἡ ὀργάνωση θάχανε τὸ κύρος τῆς καὶ τὴν ἐπιρροή της ἂν καὶ γιὰ μὴ στιγμὴ ἀνεχότανε νὰ σκοτώνονται παιδιὰ ἀπ' τὶς μπόμπες μας.

ΣΤΕΠΑΝ: Δεν ἔχω ἀρκετὴ καρδιά γι' αὐτὲς τὶς ἀνοήσιες. 'Όταν ἀποφα- σίσουμε νὰ ξεχάσουμε τὰ παιδιὰ, ἐκεί-



Neville

νη τη μέρα θάμαστε άρχοντες του κόσμου και ή επανάσταση θα θριαμβέψη.

ΣΟΝΙΑ: Τη μέρα εκείνη ή επανάσταση θα μισηθή άπ' όλη την ανθρωπότητα.

ΣΤΕΠΑΝ: Τί σημασία έχει, αν την άγαπάμε τόσο που να την επιβάλλουμε

σ' ολάκαιρη την ανθρωπότητα και να τη σώσουμε άπ' τον έαυτό της κι άπ' τη σκλαβιά.

ΣΟΝΙΑ: Κι αν ολάκαιρη ή ανθρωπότητα άπορρίψη την επανάσταση; Κι αν ολάκαιρος ό λαός, που αγωνίζεται γι' αυτόν, δεν θέλει να σκοτώνονται τὰ

παιδιά του; Πρέπει τότε να χτυπήσει και τὸ λαό;

ΣΤΕΠΑΝ: Ναί, αν είναι ανάγκη κι ώσπου να καταλάβη. Κ' εγώ αγαπάω τὸ λαό.

ΣΟΝΙΑ: 'Η άγάπη δεν έχει αυτό τὸ πρόσωπο.

ΣΤΕΠΑΝ: Ποιός τὸ λέει;

ΣΟΝΙΑ: 'Εγώ ή Σόνια.

ΣΤΕΠΑΝ: Είσαι γυναίκα κ' έχεις

στραβή αντίληψη γιά την άγάπη.

ΣΟΝΙΑ: 'Αλλά έχω σωστή αντίληψη γιά τή ντροπή.

ΣΤΕΠΑΝ: Μιά μόνο φορά ντράπηκα

γιά τὸν έαυτό μου κι άπό λάθος άλλων.

Όταν με μαστιγώσανε. Γιατί με μα-

στίγωσαν. 'Εχετε ιδέα άπό μαστίγω-

μα; 'Η Βέρα βρισκότανε πλάι μου και

αυτόκτόνησε γιά διαμαρτυρία. 'Εγώ έ-

ζησα. Τί θα μπορούσε να με κάνει να

ντραπώ τώρα;

ΑΝΕΝΚΩΦ: Στεπάν, όλοι εδώ σ' ά-

γαπάνε και σε σέβονται, μα όποιες κι

αν είναι οι δικαιολογίες σου, δεν μπο-

ρῶ να σ' αφήσω να λές πῶς έλα επι-

τρέπονται. 'Εκατοντάδες άδέρφια μας

πέθαναν γιά να μάθουμε πῶς δεν επι-

τρέπονται όλα.

ΣΤΕΠΑΝ: Τίποτα δεν άπαγορεύεται

που μπορεί να ύπηρετήση την ύπόθεσή

μας.

ΑΝΕΝΚΩΦ (Με θυμό): 'Επιτρέπεται

να μπής στην άστυνομία και να παίζεις

σε δυο ταμπλώ, όπως είχε προτείνει

ό 'Εβνο; Θα τόκανες έσύ αυτό;

ΣΤΕΠΑΝ: Ναί, αν ήταν ανάγκη.

ΑΝΕΝΚΩΦ (Σηκώνεται): Στεπάν, θα

ξεχάσουμε αυτό που είπες προσφέρει

άπό σεβασμό γιά ό,τι έχεις τώρα δά-

ως τώρα σε μάς και με μάς. Να θυμά-

σαι μόνο τούτο. Πρόκειται ν' άποφασί-

σουμε αν σε λίγο θα ρίξουμε τή μπόμ-

πα πάνω σε δυο παιδιά.

ΣΤΕΠΑΝ: Παιδιά! Μονάχα αυτή τή

λέξη έχετε στο στόμα. Μα δεν καταλα-

βαίνετε λοιπόν τίποτα; 'Επειδή ό Γιάν-

νεκ δεν σκότωσε τούτα τὰ δυο, χιλιά-

δες ρούσικα παιδιά θα πεθαίνουν δει-

πείνας γιά χρόνια ακόμα. 'Εχετε

παιδιά να πεθαίνουν άπ' τήν πείνα; 'Ε-

γώ είδα. 'Ο θάνατος άπό μπόμπα τής

πείνας, 'Αλλά ό Γιάννεκ δεν τὰ είδε.

Είδε μόνο τὰ σπουδασμένα σκυλάκια

του Μεγάλου Δούκα. Μα δεν είστε αν-

τρες; Ζήτη μόνο γιά τή στιγμή αυτή

που ζητε; Τότε διαλέξτε τή καθημερινή

πεία και γιατρεύετε τις καθημερινές δυ-

τυχίες κι όχι τήν επανάσταση που θέ-

λει να γιατρέψη όλους τούς πόνους, ση-

μερινούς και μελλούμενους.

ΣΟΝΙΑ: 'Ο Γιάννεκ δέχεται να σκο-

τώση τὸ Μεγάλο Δούκα, άφού ό θάνα-

τός του μπορεί να φέρη πιδ κοντά τή

μέρα που τὰ παιδιά τής Ρωσίας δεν θα

πεθαίνουν άπ' τήν πείνα. Κι όλος των

τό δεν είναι εύκολο. Μα ό φόνος των

άνεσιών του Μεγάλου Δούκα δεν θα

έμποδίση κανένα παιδί να πεθάνη άπ'

τήν πείνα. 'Ακόμα και στην καταστρο-

φή ύπάρχει μία τάξη, ύπάρχουν όρια.

φί ύπάρχει μία τάξη, ύπάρχουν όρια.

φί ύπάρχει μία τάξη, ύπάρχουν όρια.

φί ύπάρχει μία τάξη, ύπάρχουν όρια.

φί ύπάρχει μία τάξη, ύπάρχουν όρια.

φί ύπάρχει μία τάξη, ύπάρχουν όρια.

φί ύπάρχει μία τάξη, ύπάρχουν όρια.

φί ύπάρχει μία τάξη, ύπάρχουν όρια.

ΔΩΡΟ

*Εδесες

σε μιὰ γαλάζια κορδέλα

μιὰ λέξη

και μου την έκανες δώρο.

*Απλωσα

τὰ χέρια να τὸ πάρω

και γέμισαν τὰ χέρια μου

και περισσεψε.

Γέμισε ή καρδιά μου

και περισσεψε.

Τραγουδήσα

και περισσεψε.

*Υστερα

ζήτησες συγγνώμη

και πήρες πίσω

τὸ δώρο.

Τώρα

μουμινε ή γαλάζια κορδέλα

στ' άπλωμένα μου χέρια.

ΛΕΙΑ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ - ΚΑΡΑΒΙΑ
('Από τη συλλογή «Σχέδια στο νερό»)

ΣΤΕΠΑΝ: Θάρθουν άλλοι τότε, και τούς χαιρετάω άπό δώ σαν άδελφούς μου.

ΓΙΑΝΕΚ (Κραυγάζει): 'Αλλοι!.. Ναί! Και εγώ αγαπώ αυτούς που ζού-

Ναί! Και εγώ αγαπώ αυτούς που ζού-Ναί! Και εγώ αγαπώ αυτούς που ζού-Ναί! Και εγώ αγαπώ αυτούς που ζού-

Ναί! Και εγώ αγαπώ αυτούς που ζού-Ναί! Και εγώ αγαπώ αυτούς που ζού-Ναί! Και εγώ αγαπώ αυτούς που ζού-

Ναί! Και εγώ αγαπώ αυτούς που ζού-Ναί! Και εγώ αγαπώ αυτούς που ζού-Ναί! Και εγώ αγαπώ αυτούς που ζού-

Ναί! Και εγώ αγαπώ αυτούς που ζού-Ναί! Και εγώ αγαπώ αυτούς που ζού-Ναί! Και εγώ αγαπώ αυτούς που ζού-

Ναί! Και εγώ αγαπώ αυτούς που ζού-Ναί! Και εγώ αγαπώ αυτούς που ζού-Ναί! Και εγώ αγαπώ αυτούς που ζού-

Ναί! Και εγώ αγαπώ αυτούς που ζού-Ναί! Και εγώ αγαπώ αυτούς που ζού-Ναί! Και εγώ αγαπώ αυτούς που ζού-

Ναί! Και εγώ αγαπώ αυτούς που ζού-Ναί! Και εγώ αγαπώ αυτούς που ζού-Ναί! Και εγώ αγαπώ αυτούς που ζού-

άλλα θα πέσω κ' εγώ μαζί με τή μπόμπα στα πόδια των άλλων.

ΣΤΕΠΑΝ: 'Η τιμή είναι μιὰ πολυτέλεια που είναι προνόμιο εκείνων που έχουν άμάξια.

ΓΙΑΝΕΚ: 'Όχι, είναι τὸ μόνο πλούτος των φτωχών. Τὸ ξέρεις καλά. Και ξέρεις ακόμα πῶς ύπάρχει κάποια τιμή στην επανάσταση. Γι' αυτήν δεχό-

μαστε να πεθάνουμε. Αυτή σ' έκανε μιὰ μέρα να όρθωθείς κάτω άπ' τὸ καμουτσίκι, Στεπάν, και σε κάνει να μιλάς ακόμα σήμερα.

ΣΤΕΠΑΝ (Με κραυγή): Πάψε. Σοῦ άπαγορεύω να μιλάς γι' αυτό.

ΓΙΑΝΕΚ ('Αφαρπάζεται): Γιατί να πάψω; Σ' άφησα να λές πῶς δεν πιστεύω στην επανάσταση. 'Ηταν σαν να μουλεγε πῶς είμαι ικανός να σκοτώσω έναν άνθρωπο γιά τὸ τίποτα. Πῶς είμαι δολοφόνος. Σ' άφησα να τὸ λές και δὲ σε χτύπησα.

ΑΝΕΝΚΩΦ: Γιάνκε!

ΣΤΕΠΑΝ: Σκοτώνεις γιά τὸ τίποτα, σαν δεν σκοτώνεις αρκετά.

ΑΝΕΝΚΩΦ: Στεπάν, κανείς εδώ δεν συμφωνάει με τή γνώμη σου. 'Η άπόφαση πάρθηκε.

ΣΤΕΠΑΝ: 'Υποτάσσομαι λοιπόν. Μα τὸ ξαναλέω πῶς ή τρομοκρατία δεν ταιριάζει στους εύαίσθητους. Είμαστε φονιάδες και τὸ άποφασίσαμε να-

μαστε.

ΓΙΑΝΕΚ (Εκτός έαυτού): 'Όχι, άποφάσισα να πεθάνω γιά να μη θριαμβεύση ό φόνος. 'Αποφάσισα ναμια άγνός.

ΑΝΕΝΚΩΦ: Γιάνκε, Στεπάν, φτάνει! 'Η όργάνωση άποφασίζει πῶς ό φόνος

αυτών των παιδιών είναι άνώφελος. Πρέπει να ξαναρχίσουμε τήν παρακολούθη-

ση. Πρέπει ναμιασσε έτοιμοι να ξανα-

χίσουμε σε δυο μέρες.

ΣΤΕΠΑΝ: Κι αν είναι πάλι τὰ παι-

διά;

ΑΝΕΝΚΩΦ: Θα προσμένουμε μιὰ άλλη εύκαιρία.

ΣΤΕΠΑΝ: Κι αν ή Μεγάλη Δούκισ-

σα συνοδεύη τὸν Δούκα;

ΓΙΑΝΕΚ: Δεν θα τής χαριστώ.

ΑΝΕΝΚΩΦ: 'Ακούστε. ('Ακούγεται

ό ήχος τής καρρότσας, ό Γιάννεκ πάει

τραδηγμένος άκατανίκητα πρὸς τὸ πα-

ράθυρο. Οι άλλοι περιμένουν. 'Η άμα-

ξα πλησιάζει, περνά κάτω άπ' τὰ πα-

ράθυρα και χάνεται).

ΒΟΙΝΩΦ (Κοιτάει τή Σόνια που

πάει κοντά του): Θα ξαναρχίσουμε, Σό-

νια...

ΣΤΕΠΑΝ (Με περιφρόνηση): Ναί,

'Αλέξη, θα ξαναρχίσουμε... 'Αλλά κάτι

πρέπει να κάνουμε και γιά τήν τιμή!

Τέλος τής Β' πράξης

Μετάφραση ΔΗΜ. ΜΥΡΑΤ

ΛΙΓΟ ΚΟΝΙΑΚ ΣΤΟ ΤΣΑΪ

Κάθισαν στο ίδιο μπάρ που πήγαιναν πάντα. Ήταν απόγευμα και τα τζάμια του κέντρου είχαν θαμπώσει από το κρύο. Το κορίτσι έσκυψε και τράβηξε ελαφρά τις κουρτίνες.

«Μ' αρέσει να κοιτάζω έξω», έκανε. Σήκωσε το κεφάλι του και την κοίταξε αψηχημένα.

«Ναί», είπε. «Το ξέρω.»

«Δεν ξέρεις πόσο μου αρέσει ή φύση. Γιατί δεν πάμε καμιά εκδρομή;»

Το αγόρι κοίταζε το γκαρσόνι που έρχοταν εκείνη τη στιγμή προς το μέρος τους.

«Έχουμε καιρό να πάμε», έκανε.

«Τί θα πάρετε;» ρώτησε το γκαρσόνι.

«Άλλοτε πηγαίναμε πιο συχνά, ψιθύρισε εκείνη.

Φαινόταν συλλογισμένη.

«Τί θα πάρης;» τη ρώτησε.

Το κορίτσι γέλασε άκεφα.

«Δεν είναι άστειο; Κάθε φορά με ρωτάς τί θα πάρω.»

«Τσαΐ», είπε εκείνος στο γκαρσόνι.

«Σκέτο;»

«Ναί.»

«Άς δώσω λίγο κονιακ στο δικό μου», είπε το κορίτσι.

Το γκαρσόνι έφυγε.

«Δεν αισθάνομαι πολύ καλά απόψε», έκανε εκείνη.

«Τί έχεις;»

«Δεν ξέρω. Κρυώνω.»

Ακούμπησε πίσω το κεφάλι της κ' έκλεισε τα μάτια. Εκείνος την κοίταζε συλλογισμένος. Ήταν ψηλός και ξανθός με τετράγωνο πρόσωπο και λεπτά χέρια που θύμιζαν χέρια πιανίστα. Παρατηρούσε προσεχτικά το κορίτσι. Το βλέμμα του γλίστρησε στη λεία επιφάνεια του προσώπου της κ' έφτασε ως τη μέση της. Ήταν όμορφη. Ήθελε να ικανοποιήσει τον εαυτό του μ' αυτή τη διαπίστωση. Δεν είχε πάψει να είναι όμορφη. Ήταν όμορφη πέρυσι τέτοιο καιρό που την είχε συναντήσει για πρώτη φορά σε κάποιο σπίτι και εξακολουθούσε να είναι. Στα μάτια της, όταν τον κοίταζε έλαμπε ένα γαλάζιο φως. Τα μαλλιά της έπεφταν χυτά στους ώμους. Το κορμί της ήταν λεπτό και καλοφτιαγμένο. Ένας άντρας δεν μπορούσε να θέλη τίποτε περισσότερο. Τί ήταν αυτό που είχε πάθει; Σα να έβλεπε την όμορφη της μέσα από ένα θαμπόγυαλο.

Το γκαρσόνι έφερε το τσαΐ. Εκείνη ανασήκωσε το καπάκι της τσαγιέρας. Άχνιζε. Σέρβιρε τσαΐ πρώτα στο δικό του φλυτζάνι και μετά στο δικό της. Το αγόρι την κοίταζε με τρυφερότητα. Πόσο χαριτωμένες ήταν οι κινήσεις της. Πήρε το ποτηράκι με το κονιακ από

το δίσκο και έβαλε λίγο στο φλυτζάνι της.

Καθώς σήκωσε το κεφάλι της τα μάτια τους συναντήθηκαν.

«Τί έπαθες;» τον ρώτησε.

«Τίποτε.»

«Γιατί με κοιτάς έτσι;»

«Πειράζει;»

«Ναί.»

«Με συγχωρείς.»

«Δεν μου άρεσε ο τρόπος που με κοιτάζεις.»

Εκείνος χαμήλωσε το κεφάλι του και εξακολούθησε να ανακατεύει το τσαΐ του.

Πέρασαν μερικές στιγμές.

«Θύμωσες;» τον ρώτησε.

«Μην γίνεσαι παιδί.»

«Δεν θέλω να με συνερίζεσαι. Μερικές φορές δεν ξέρω τί λέω.»

«Γιατί υποτιμάς τώρα τον εαυτό σου;»

«Δεν μιλούν έτσι στον άνθρωπο που αγαπούν.»

«Πιες το τσαΐ σου. Θα κρυώση.»

Επιναν το τσαΐ τους άμιλητοι. Το κέντρο ήταν σχεδόν έρημο. Ήταν ωρίς άκομη. Τα γκαρσόνια είχαν καθήσει σ' ένα τραπέζακι στην απέναντι γωνιά και το είχαν ρίξει στη συζήτηση.

«Τί έχεις απόψε;» την άκουσε να τον ρωτά.

«Τίποτε. Τί μπορώ να έχω;»

«Μου φαίνεσαι διαφορετικός.»

«Ναί», γέλασε χωρίς κέφι εκείνος.

«Έκοψα τα μαλλιά μου.»

Το κορίτσι αναστέναξε.

«Όταν το ρίχνεις στο άστειο είναι χειρότερο.»

«Είδα τον Άγη σήμερα», έκανε εκείνος.

«Αλήθεια;»

«Η φωνή της έδειχνε προσποιητό ενδιαφέρον.»

«Ναί.»

«Τί λέει;»

«Τόχει ρίξει στην τέχνη.»

Δεν υπάρχει ευτυχισμένη ζωή. Μόνο ευτυχισμένες στιγμές υπάρχουν.

NAT PENTAL

«Και τα νομικά;»

«Τα φόρτωσε στον κόκκορα.»

«Έχω την εντύπωση πως θα τα φορώσω κ' εγώ εκεί», είπε το κορίτσι.

«Βαρέθηκα.»

«Μη λές κουταμάρες.»

Το κορίτσι έμεινε συλλογισμένο.

«Αναρωτιέμαι αν προσέχης μερικές φορές τον τρόπο που μου μιλάς», είπε.

«Τί έπαθες πάλι;»

«Άλλοτε δεν θα μου έλεγες πως λέω κουταμάρες.»

«Ξέρεις κάτι;» της είπε. «Είναι πολύ κουραστικό και για τους δύο μας αυτό που κάνεις. Γιατί δίνεις τόσο σημασία σ' αυτά τα πράγματα;»

Εκείνη χαμήλωσε το κεφάλι της. Πήρε το φλυτζάνι με τα δύο της χέρια και το έφερε στα χείλια της. Τα χέρια της έτρεμαν.

«Μίλησέ μου για τον Άγη.»

Το αγόρι γέλασε.

«Συνάντησε το μεγάλο έρωτα της ζωής του.»

«Θέε μου», έκανε το κορίτσι. «Πάλι;»

«Αυτή τη φορά είναι αληθινά μεγάλος.»

«Πόσο χρονών είναι;»

«Εικοσιδύο.»

«Νόστιμη;»

«Έτσι λέει.»

«Θα είναι καμιά μεγαλοφυΐα σαν κι αυτόν. Όλο κάτι τέτοιες πάει και δοκιμάζει.»

«Είναι καλός τύπος ο Άγης;»

«Βρίσκεις;»

«Ίσως λίγο επιπόλαιος.»

«Ναί;»

«Δε βαριέσαι. Και ποιός δεν είναι;»

«Εδώ που τα λέμε.»

Το κορίτσι γέλασε ψευτικά.

«Μου άρεσε αυτό το 'και ποιός δεν είναι'.»

«Πες μου τί έχεις απόψε.»

Εκείνη κοίταξε πάλι έξω.

«Περιμένα τηλεφώνημά σου δύο εβδομάδες», ψιθύρισε. «Άλλοτε ήσουν τόσο διαφορετικός. Δεν ξέρεις πόσο κακό είναι να περιμένεις τηλεφώνημα;»

«Μου είχες πει ότι θα τηλεφωνούσες την περασμένη Δευτέρα. Σήμερα είναι Σάββατο.»

«Η φωνή της πήρε ένα τόνο ξεγνοιασιάς.»

«Ξέρω, είχες πολλή δουλειά. Μου τ' άρεσε κι άλλη φορά. Δεν πρέπει να σου ζητώ πολλά. Δουλειές, γραφείο, ξενιές, για τις επιτυχίες του Άγη, για τα μαλλιά σου που έκοψες και για τα νεύρα μου. Δεν βρίσκεις πως θα μπορούσες να δαμάσεις όλα αυτά να τα πούμε κι από το τηλέφωνο;»

«Πρόσεξες κάτι; Είμαστε μισή ώρα εδώ και είναι σα να μην είπαμε τίποτε. Γιατί μιλήσαμε αλήθεια; Ά, ναι, για τις επιτυχίες του Άγη, για τα μαλλιά σου που έκοψες και για τα νεύρα μου. Δεν βρίσκεις πως θα μπορούσες να δαμάσεις όλα αυτά να τα πούμε κι από το τηλέφωνο;»

«Πρόσεξες κάτι; Είμαστε μισή ώρα εδώ και είναι σα να μην είπαμε τίποτε. Γιατί μιλήσαμε αλήθεια; Ά, ναι, για τις επιτυχίες του Άγη, για τα μαλλιά σου που έκοψες και για τα νεύρα μου. Δεν βρίσκεις πως θα μπορούσες να δαμάσεις όλα αυτά να τα πούμε κι από το τηλέφωνο;»

«Πρόσεξες κάτι; Είμαστε μισή ώρα εδώ και είναι σα να μην είπαμε τίποτε. Γιατί μιλήσαμε αλήθεια; Ά, ναι, για τις επιτυχίες του Άγη, για τα μαλλιά σου που έκοψες και για τα νεύρα μου. Δεν βρίσκεις πως θα μπορούσες να δαμάσεις όλα αυτά να τα πούμε κι από το τηλέφωνο;»

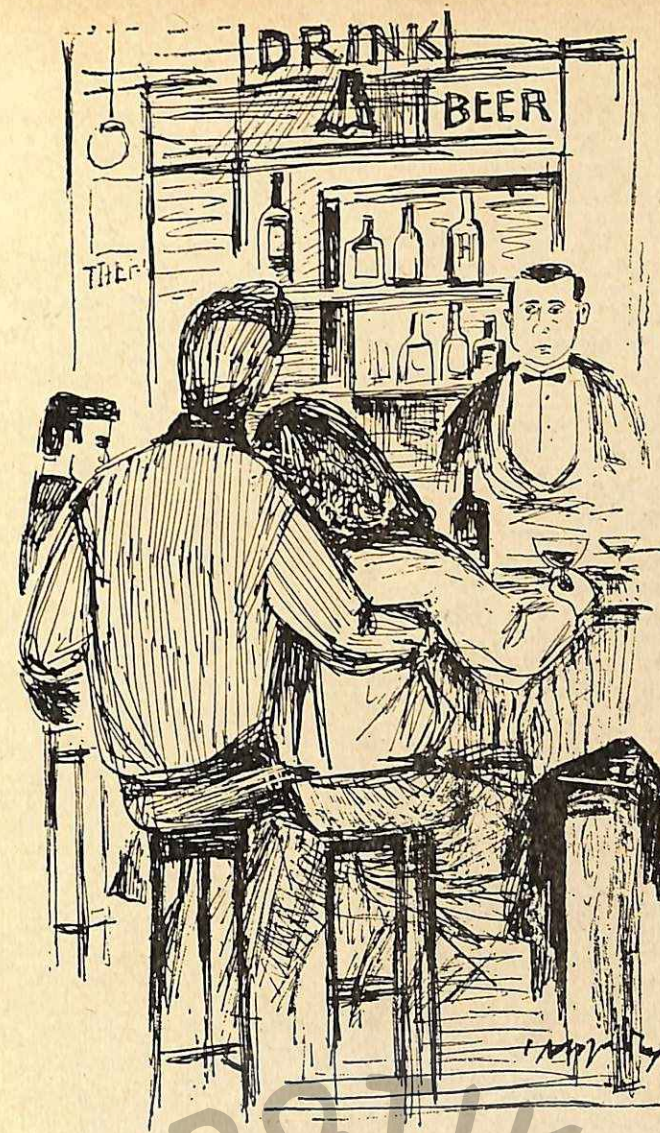
«Πρόσεξες κάτι; Είμαστε μισή ώρα εδώ και είναι σα να μην είπαμε τίποτε. Γιατί μιλήσαμε αλήθεια; Ά, ναι, για τις επιτυχίες του Άγη, για τα μαλλιά σου που έκοψες και για τα νεύρα μου. Δεν βρίσκεις πως θα μπορούσες να δαμάσεις όλα αυτά να τα πούμε κι από το τηλέφωνο;»

«Πρόσεξες κάτι; Είμαστε μισή ώρα εδώ και είναι σα να μην είπαμε τίποτε. Γιατί μιλήσαμε αλήθεια; Ά, ναι, για τις επιτυχίες του Άγη, για τα μαλλιά σου που έκοψες και για τα νεύρα μου. Δεν βρίσκεις πως θα μπορούσες να δαμάσεις όλα αυτά να τα πούμε κι από το τηλέφωνο;»

«Πρόσεξες κάτι; Είμαστε μισή ώρα εδώ και είναι σα να μην είπαμε τίποτε. Γιατί μιλήσαμε αλήθεια; Ά, ναι, για τις επιτυχίες του Άγη, για τα μαλλιά σου που έκοψες και για τα νεύρα μου. Δεν βρίσκεις πως θα μπορούσες να δαμάσεις όλα αυτά να τα πούμε κι από το τηλέφωνο;»

«Πρόσεξες κάτι; Είμαστε μισή ώρα εδώ και είναι σα να μην είπαμε τίποτε. Γιατί μιλήσαμε αλήθεια; Ά, ναι, για τις επιτυχίες του Άγη, για τα μαλλιά σου που έκοψες και για τα νεύρα μου. Δεν βρίσκεις πως θα μπορούσες να δαμάσεις όλα αυτά να τα πούμε κι από το τηλέφωνο;»

«Πρόσεξες κάτι; Είμαστε μισή ώρα εδώ και είναι σα να μην είπαμε τίποτε. Γιατί μιλήσαμε αλήθεια; Ά, ναι, για τις επιτυχίες του Άγη, για τα μαλλιά σου που έκοψες και για τα νεύρα μου. Δεν βρίσκεις πως θα μπορούσες να δαμάσεις όλα αυτά να τα πούμε κι από το τηλέφωνο;»



Μπήκαν σε ένα τρόλλεϋ και κάθισαν σ' ένα δίπλο καθίσμα.

«Τηλεφώνησέ μου καμιά μέρα», του είπε όταν έφτασαν στην Ομόνοια.

«Ναί.»

«Θάναι καλά να τα λέμε που και που.»

«Θα μπορούσαμε να βλέπομαστε, είπε εκείνος. «Τί λές;»

«Ανασήκωσε τους ώμους της. «Γιατί όχι; Δεν μάς το απαγορεύει κανείς.»

Της κρατούσε το χέρι όταν κατέβηκαν. Ο δρόμος ήταν σκοτεινός και έρημος. Τα δμήατά τους ήχουσαν κοφτά στην ασφαλτό. Έφτασαν στη γωνιά που χώριζαν πάντα. Στην άλλη γωνιά ήταν το σπίτι της. Το κορίτσι στάθηκε.

«Εδώ», είπε.

Τραβήχτηκε από κοντά του κ' έκανε ένα-δυο δισταχτικά βήματα προς την κατεύθυνση του σπιτιού της. Κοίταζε αλλού. Το αγόρι την πλησίασε αργά. Άπλωσε τα χέρια του και την άγκασε. Εκείνη δεν σάλεψε. Έσκυψε το κεφάλι του και δοκίμασε να τη φιλήσει. Εκείνη τράβηξε πίσω το πρόσωπό της.

«Φύγε», είπε.

Τραβήχτηκε από κοντά του κ' έκανε ένα-δυο δισταχτικά βήματα προς την κατεύθυνση του σπιτιού της. Κοίταζε αλλού. Το αγόρι την πλησίασε αργά. Άπλωσε τα χέρια του και την άγκασε. Εκείνη δεν σάλεψε. Έσκυψε το κεφάλι του και δοκίμασε να τη φιλήσει. Εκείνη τράβηξε πίσω το πρόσωπό της.

«Φύγε», είπε.

Τραβήχτηκε από κοντά του κ' έκανε ένα-δυο δισταχτικά βήματα προς την κατεύθυνση του σπιτιού της. Κοίταζε αλλού. Το αγόρι την πλησίασε αργά. Άπλωσε τα χέρια του και την άγκασε. Εκείνη δεν σάλεψε. Έσκυψε το κεφάλι του και δοκίμασε να τη φιλήσει. Εκείνη τράβηξε πίσω το πρόσωπό της.

«Φύγε», είπε.

Τραβήχτηκε από κοντά του κ' έκανε ένα-δυο δισταχτικά βήματα προς την κατεύθυνση του σπιτιού της. Κοίταζε αλλού. Το αγόρι την πλησίασε αργά. Άπλωσε τα χέρια του και την άγκασε. Εκείνη δεν σάλεψε. Έσκυψε το κεφάλι του και δοκίμασε να τη φιλήσει. Εκείνη τράβηξε πίσω το πρόσωπό της.

«Φύγε», είπε.

«Τί έπαθες;»

«Φύγε.»

«Μα τί συμβαίνει;»

«Η φωνή της ύψώθηκε.

«Σου είπα φύγε. Γιατί δεν φεύγεις;»

Το αγόρι έκανε ένα βήμα πίσω.

«Άκου», ψιθύρισε.

«Γιατί δεν φεύγεις;» ξαναείπε το κορίτσι. Ακούμπησε το κεφάλι της στον τοίχο κι άρχισε να κλαίει. Εκείνη πνιχτά για να μην την ακούσουν από τα γειτονικά σπίτια. Εκείνος στεκόταν δίπλα της, άμιλητος. Την έβλεπε που αναταραζόταν.

«Μα τί έπαθες;»

«Σε παρακαλώ», ψιθύρισε μέσα στ' αναφυλλιά της. «Φύγε.»

«Φύγε.»

«Αντίο», είπε σιγά το αγόρι.

Το κορίτσι δεν σάλεψε από τη θέση του. Εκείνος την κοίταζε για λίγα λεπτά και ύστερα έφυγε γρήγορα. Όταν έφτασε στη γωνιά στάθηκε πάλι. Γύρισε και κοίταξε. Η κοπέλλα ήταν πάντα ακίνητη στην ίδια θέση. Ακούμπούσε το κεφάλι της στον τοίχο. Το λευκό παλτό της ξεχώριζε μέσα στη νύχτα. Ο δρόμος ήταν έρημος.

—ΦΡ. ΓΕΡΜΑΝΟΣ

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΣΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟ

Το πρώτο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι επιστήμονες για την ώρα που ο άνθρωπος θα ξεκινά για το διάστημα, είναι η επιτάχυνση κατά την εκκίνηση του διαστημόπλοιου, με άλλα λόγια η εξαιρετικά βίαιη ένταση, που προκαλείται στον οργανισμό εξαιτίας της αδράνειας κατά την ώρα που ο άνθρωπος εκτοξεύεται στο διάστημα με μεγάλη ταχύτητα.

Για όλους τους ζωντανούς οργανισμούς που βρίσκονται στην επιφάνεια της Γης ή βαρύτητα παρουσιάζει μία δύναμη «χιλιογράμμου προς χιλιόγραμμα» που εκφράζεται με το γράμμα «g». Σε ένα πύραυλο που εκτοξεύεται, όπως και σε ένα αυτοκίνητο τη στιγμή που ξεκινά ή σε ένα αεροπλάνο που απογειώνεται με καταπέλτη ή ένταση που επιβάλλεται είναι πολύ πιο σημαντική. Παρατηρούνται νευρικές, καθώς και μυϊκές, έγκεφαλικές και αναπνευστικές διαταραχές μόλις η ένταση της επιταχύνσεως φτάσει τα 6-8 χλγρ. για κάθε κιλό του σώματος.

Το μριαίον όστουν σπάει μόλις η επιτάχυνση φτάσει τα 25 g, η σπονδυλική στήλη συνθλίβεται γύρω στα 30 g. Η καλύτερη θέση για τον άνθρωπο, για να μπορέσει να υποστηρίξει χωρίς βλάβη τη μεγαλύτερη δυνατή επιτάχυνση και για να μη σταματήσει η «άρδευση» του έγκεφάλου του, είναι η ξαπλωτή, και μάλιστα η ύπτια. Έτσι μπορεί να υποστηρίξει 16-18 g χωρίς να χάσει τις αισθήσεις του. Αυτό σημαίνει ότι ένα άτομο που κανονικά ζυγίζει 70 κιλά θα ζυγίζει τότε 1.120-1.260!

Τουλάχιστον για την ώρα, είναι αδύνατο, τεχνικά, να περιοριστεί πέρα από ένα ώριμο σημείο η επιτάχυνση των πυραύλων κατά την εκκίνηση και αυτό εξαιτίας της διάρκειας της καύσεως των υλικών που χρησιμοποιούνται για την προώθηση. Οι πύραυλοι τύπου «Ατλας» καίνε σε 5 λεπτά 85 τόν-

νους καυσίμων. Πρέπει, λοιπόν, μέσα σε αυτά τα πέντε λεπτά οι πύραυλοι να αναπτύξουν την ταχύτητα που θα τους αποδεσμεύσει από τη γήινη έλξη, δηλαδή να κινούνται με 11.300 μέτρα το δευτερόλεπτο.

Αυτό είναι το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι γιατροί και οι μηχανικοί. Και εδώ μιλήσαμε μόνο για τις σύντομες και προσωρινές επιταχύνσεις. Όσο, όμως, ώριμα πειράματα που έγιναν σε ζώα έδειξαν ότι και οι μικρότερες αλλά παρατεταμένες επιταχύνσεις θα μπορούσαν να επιφέρουν ωρισμένες βλάβες, κυρίως στα νεφρά. Οι έρευνες υπέβαλαν σε κεντρόφυγη κίνηση ζώα, επί ένα μήνα, με 2 g. Το αποτέλεσμα ήταν να παρατηρηθούν στα νεφρά ανώματες βλάβες οι οποίες εξαλείφθηκαν σε χρόνιας.

Το πρόβλημα αυτό μόνο η πείρα των αστροναυτικών πτήσεων από πλανήτη σε πλανήτη θα μπορούσε να το λύσει.

Στην επιφάνεια της γης ο άνθρωπος είναι εκτεθειμένος σε ραδιενέργεια 1)10 ραίντγκεν. Το «όριο ανοχής» είναι 200ρ το εικοσιτετράωρο, αλλά μόνο 300ρ την εβδομάδα. Παρατηρήθηκε ακόμα ότι η ραδιενέργεια που μπορεί να αντέξει ο άνθρωπος έχει το μειονέκτημα της «συσσωρευτικής» επιδράσεως. Πραγματικά ο άνθρωπος δεν μπορεί να υποστηρίξει παρά 1.000ρ το χρόνο και φαίνεται ότι για όλη του τη ζωή δεν θα μπορούσε να υπερβεί τα 5.000-7.000ρ.

Όρισμένες ζώνες ακτινοβολίας που θα αναγκαστή να διασχίσει ο «κοσμοναύτης» έχουν σημαντική πυκνότητα. Αν για τη διαδρομή αυτή χρειαστή μισή ώρα, θα εκτεθεί σε δόσεις ραδιενέργειας που θα ποικίλλουν από 200ρ ως 300ρ, δηλαδή θα είναι η δόση ή ανεκτή για 24 ώρες. Γι' αυτό το λόγο θα πρέπει να περάσει τις ζώνες αυτές

με κάθετη κατεύθυνση ώστε να μην απογορηθεί ο δρόμος.

Μια άλλη λύση είναι να εκτοξευτούν οι πύραυλοι από τους πόλους, γιατί στις πολικές ζώνες δεν υπάρχει ακτινοβολία κατά την εκκίνηση.

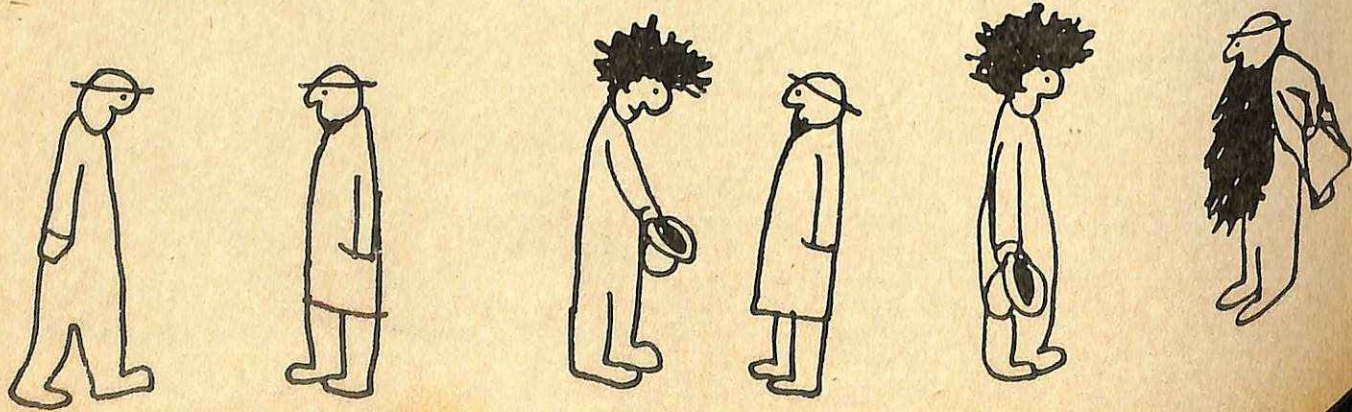
Το μεγάλο πρόβλημα των διαπλανητικών πτήσεων είναι, όπως έχουμε ξαναπεί, η έλλειψη βαρύτητας, μία κατάσταση που δεν μπορούμε να την αναστατήσουμε πειραματικά στη Γη. Όσο, όμως, έχουν γίνει πολλές προσπάθειες για να αναπαράχθι γύρω από τη Γη αεροπλάνα ή σε πυραύλους.

Τα πρώτα πειράματα έγιναν με το υποκείμενο ξαπλωμένο σε μία μικρή εξέδρα μέσα σε ένα αεροπλάνο που έκανε κινήσεις τέτοιες ώστε να δημιουργήσει την ακριβή κατάσταση του «αδανού». Μετά το πείραμα το υποκείμενο δήλωσε ότι ήταν αδύνατο να υποστηρίξει την έλλειψη βαρύτητας αν δεν ήταν δεμένο.

Στον άνθρωπο η κατάσταση αυτή φαίνεται να δημιουργεί σύγχυση, αλλά καθένας από όσους τη δοκίμασαν είχε διαφορετικές εντυπώσεις. 25% είπαν ότι τους κυριεύσε ένα αίσθημα τρομερά δυσάρεστο, 25% μίλησαν για ευχάριστο αίσθημα αναπαύσεως, 50%, αυτοί δηλαδή που δοκίμασαν μία παράξενη και ασυνήθιστη εντύπωση, όχι όμως ανυπόφορη.

Οι γιατροί πιστεύουν ότι αυτές οι διαφορές εντυπώσεων οφείλονται σε διαφορετικές αντιδράσεις του λαβυρίνθου των αυτιών. Δεν αποκλείεται να παρατηρηθούν «αλλεργικοί» τύποι, οι οποίοι θα πρέπει να εγκαταλείψουν την ιδέα των διαπλανητικών ταξιδιών, ενώ ο μέσος όρος των ταξιδιωτών θα προσαρμοστή θάυμασια.

—PIERRE DEVAUX



Ο ΔΡ ΟΞ ΘΑ ΠΕΘΑΝΗ ΤΑ ΜΕΣΑΝΥΧΤΑ

Κύριε επιθεωρητά, παρακαλώ να με προσέξετε. Πρόκειται για κάτι πολύ σοβαρό. Είμαι ο δρ Πέλικαν, ψυχίατρος του ψυχιατρείου Μάγκογκ.»

«Τιμή μου να συνομιλώ με τον διάσημο δρ Πέλικαν. Σε τί μπορώ να σας βοηθήσω;»

«Διατάξτε τέσσερις - πέντε από τους πιο γερούς σας αστυφύλακες να φρουρούν το διαμέρισμά μου στον δρόμο 'ΟΞ!'»

«Γιατί απόψε τα μεσάνυχτα, ο Πάπκ ο Φοβερός, σχεδιάζει να τον σκοτώσει.»

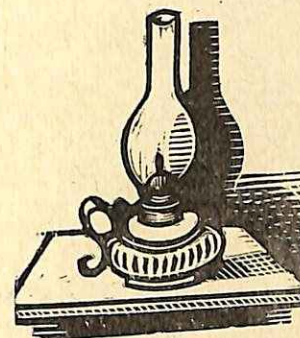
«Μά, γιατρέ, ο Πάπκ ο Φοβερός βρίσκεται σε ένα κλειδωμένο κελλί μέσα στο ξέρω, το ξέρω. 'Αλλά παρ' όλο που είστε τέσσερις, σάς προειδοποιώ, σάς προειδοποιώ!'»

«Πολύ καλά, γιατρέ, αλλά ως συζητούμε ήρεμα. Πάρτε ένα πούρο. Παράδειγμα, περάστε στο γραφείο μου. Θα πείραζε αν άκουγε και ο συνάδελφός μου;»

«Όχι, διόλου.»

«Θα είχατε αντίρρηση αν κλείδωνα την πόρτα μου;»

«Όχι, όχι. 'Αλλά παρακαλώ, κάντε δήλωσε ότι ήταν αδύνατο να υποστηρίξει την έλλειψη βαρύτητας αν δεν ήταν δεμένο.»



«Η πελώρια πόρτα έκλεισε. 'Η βαρεία πόρτα έκλεισε. 'Ο μικρόσωμος γιατρός, με το ισχνό, αλκακωμένο από την γήινη κατάσταση επιθεωρητή.»

«Πέστε μου, γιατρέ, ο Πάπκ δεν φροντίζει αρκετά;»

«Κύριε επιθεωρητά, είναι κλειδωμένο μέσα σε ένα κελλί από όπου δεν μπορεί να φύγει ούτε μύγα, σε ένα κελί από όπου δε θα μπορούσε να περάσει κανείς χωρίς να γίνει αντίληψη.»

«Όσο, όμως, στείλτε τεσσέρις γεμάτες να φρουρήσουν το διαμέρισμά μου, γιατρέ, ο Φοβερός θα τον δολοφονήσει.»

«Μα πώς μπορείτε να το ξέρετε;»

«Εξέπει πώς δε με παίρνετε στα σοβαρά;»

«Αν σάς εξηγήσω, θα κάνετε διαφορετικά, γιατρέ.»

«Ακούστε. Θα σάς φανταστείτε, αλλά είναι κάτι πολύ σοβαρό. Έχετε ακούσει για μένα. Γνωρίζετε κάποιον που τρελλών καλύτερα από κάθε τι άλλο στη γη. Έχω αυτή την άσκηση. Πενήντα, εκατό φορές θα αποτύχετε, ύστερα όμως μπορεί να πετύχετε. Βάλτε το μυαλό σας να ταξιδεύει ανάμεσα στους τέσσερις τοίχους της κάμαράς σας. Παρατηρήστε το κάθε αντικείμενο, αδιαφορώντας όμως για τα έμπόδια. 'Αναγκάστε το πνεύμα σας να περάσει ανάμεσα από τοίχους και από πόρτες. 'Αφήστε το να πλανηθεί κατ' αυτό τον τρόπο μονάχα σε γνώριμο έδαφος, πηγαίνοντας άμεσα σε γνώριμο σε αντικείμενο, παρα-

τηρώντας προσεκτικά κάθε πιθανή του δρόμο. 'Ετσι θα μπορέσετε να προβάλτε το πνεύμα σας μέσα σε ένα άλλο δωμάτιο, σε ένα άλλο σπίτι... ακόμα και σε μιά άλλη πόλη.»

«Αυτό θα ήταν ένα πολύτιμο χάρισμα σε ανθρώπους που καταγίνονται με την κατασκοπεία, γιατρέ.»

«Παρακαλώ, μη με διακόπτετε. Σας έλεγα για το στοίχημά μου με τον δρ 'ΟΞ. 'Ο 'ΟΞ μένει σε ένα διαμέρισμα ακριβώς πάνω από το δικό μου. Είχα πάει εκεί εκατό φορές. 'Ηταν εύκολο. Κέρδισα το στοίχημά μου. 'Όταν συναντηθήκαμε στις έντεκα το πρωί, του είπα: 'Καθόσαστε στο κρεβάτι σας με καινούργιες κόκκινες πυτζάμες, διαβάζοντας τις 'Νεκρές Ψυχές' του Γκόγκολ. Στη σελίδα 308 όπου ο Μουράγκολ λέει στον Τσιτσίκωφ: 'Ναί, μου φαίνεται πως μπορείτε να φανήτε ήρωας', γράψατε στο περιθώριο: 'Εδώ ή συνειδητή αδυναμία του Γκόγκολ εκδίδεται τη σιδερένια θέληση του Τσιτσίκωφ. 'Υστερα σήκωσε το φως. 'Ο 'ΟΞ σάστισε. Σας τα λέω αυτά για να μη σάς φανή απίστευτη ή καταπληκτική αφήγηση που θ' ακούσετε σε λίγο. Αυτό έγινε εδώ και δύο χρόνια. Από τότε κιόλας ήμουν πολύ ειδικευμένος στην τεχνική του πειράματος. 'Αλλά τώρα έχω αποκτήσει άσυγκριτως μεγαλύτερη επιδεξιότητα και, αν αμφιβάλλετε, είμαι έτοιμος να αποδείξω το κάθε τι που ισχυρίζομαι!'»

«'Οχι, όχι», είπε ο επιθεωρητής, «παρακαλώ εξακολουθήστε.»

«'Αρχισα να προεκτείνω το πνεύμα μου μέσα στα κελιά του άσφου του κτινύχτα. Ξέρω την κάθε πέτρα του κτινύχτου: δε μου ήταν δύσκολο. Βρήκα την ευκαιρία να κάνω παρατηρήσεις πάνω στους κρατούμενους. Είναι αλήθεια ότι δεν πέτυχα τίποτα που να έχω μεγάλη πρακτική αξία, αλλά ήταν ενδιαφέρον. Τότε, εδώ κ' ένα χρόνο, μάς έφεραν στο άσυλο τον Πάπκ τον Φοβερό.»

«Είναι επικίνδυνος άνθρωπος, γιατρέ μου;»

«Φρικιαστικός, κύριε επιθεωρητά! 'Ενας σατανάς, πραγματικός διάβολος. 'Όσο εξερευνούσα το πνεύμα αυτού του ανθρώπου ένιωθα σά να βυθίζομαι σε ένα άπυθμενο πηγάδι, γεμάτο φρικιαστικά πράγματα, όπως εκείνα που περιγράφουν οι ανατριχιαστικοί ανατολικοί θρύλοι... μιά άβυσσος δίχως τέλος... μιά κόλαση, σάς λέω, μιά κόλαση. Κάτι...»

«Χαλάσατε το πούρο σας, γιατρέ μου. 'Επιτρέψτε μου να σάς προσφέρω ένα άλλο.»

«Πάρτε ένα διδύμο.»

«Πάρτε ένα διδύμο.»

«Πάρτε ένα διδύμο.»

«Σας εύχαριστώ, συγχωρήστε την ταραχή μου. 'Ο Πάπκ ήταν φοβερός... ένα κτήνος, προικισμένο με τρομακτική σωματική δύναμη... πιό τρομερός και από άγριο θηρίο. Και πραγματικά στο τσίρκο που δούλευε τον έβαζαν και πάλευε με άρκουδες. 'Αχ, γιατί να μην τον κρεμάσουν όταν σκότωσε εκείνο το άμμοιο το κοριτσάκι, αντί να τον στείλουν σε μένα; Καμάρωνε, μυστικά, για δεκαπέντε φρικιαστικούς φόνους...»

«Δεκαπέντε;»

«Δεκαπέντε. Και είχε όλες τις διαισθησεις του άγριου θηρίου. Μάντευε πότε ένα μάτι ήταν στηλωμένο επάνω του. Προσπάθησα πολλές φορές να τον κοιτάξω μέσα από μια μυστική τρύπα,

ΤΟΝ Τζιμ άρχισε να τον παίρνει ο ύπνος, όταν η γυναίκα του τον σκούντησε και του είπε πως το τηλέφωνο χτυπούσε. «Για σένα θάιναι, τόσο άργά», του είπε και γύρισε από το άλλο πλευρό.

Ο Τζιμ σηκώθηκε βαρετά από το κρεβάτι και πήγε στο τηλέφωνο. «Όταν γύρισε, η γυναίκα του κοιμόταν. Την ξύπνησε.

«Δεν ήταν για μένα», έκανε. 'Εκείνη μ' ένα πήδημα βρέθηκε στην πόρτα και ήταν έτοιμη να βγεί από το δωμάτιο, όταν ο Τζιμ πρόσθεσε:

«Πήραν λάθος αριθμό...»

Constellation

ΕΝΑΣ Άμερικανός βρισκόταν με τη γυναίκα του στην Ίαπωνία. Είχαν μια μικρή Γιαπωνέζα για τις δουλειές του σπιτιού που λάτρευε κυριολεκτικά το μωρό τους, 8 μηνών. Συχνά, όταν γύριζαν άργά το βράδυ στο σπίτι έβρισκαν το μικρό να κοιμάται στο κρεβάτι της Κίμι. Φοβούμενοι μήπως ο μικρός αποκτήσει κακές συνήθειες, είχαν στην Κίμι, μάλλον αδελφά, να μη την ξαναδοούν στο κρεβάτι του παιδιού.

Ύστερα από λίγες μέρες γυρίζοντας και πάλι άργα στο σπίτι τους, μπήκαν στα νύχια στο δωμάτιο του μωρού. Ο μικρός κοιμόταν στο κρεβάτι του, και η Κίμι δίπλα του.

Coronet

Μεταξόν πορτοφολάδων:

«Και τί έδωσες στο δικηγόρο σου;»
«Χορήματα βέβαια δεν είχα, αλλά του έδωσα ένα χρυσό ρολόι.»
«Και το κράτησε;»
«Έτσι νομίζει.»

Pageant

«Με ποιους είσαι;» ρωτά ένας Ρεπουμπλικάνος ένα Δημοκρατικό.

«Με τους Δημοκρατικούς.»

«Μπορείς να μου πής σε παρακαλώ γιατί;»

«Ω, και ο πατέρας μου και η μητέρα μου είναι Δημοκρατικοί.»

«Και νομίζεις πως είναι αρκετός λόγος αυτός;» Αν ο πατέρας σου και η μητέρα σου ήταν κλέφτες;»

«Τότε θα ήμουν Ρεπουμπλικάνος.»

Up

στο κελλί του. Καθόταν σαν άγαλμα και δεν έβγαζε λέξη. Άργότερα μου έλεγε: «Εύχαριστηθήκατε που με κοιτάζατε το απόγευμα;» Δεν μπορούσαμε να κάνουμε τίποτα μαζί του. Γιατροί και νοσοκόμοι τον έτρεμαν. Άλλά μια νύχτα προεξέτεινα το πνεύμα μου μέσα στο κελλί του και κοιτάζοντάς τον καθώς κοιμόταν, σκέφθηκα πως θα μπορούσα να είσω χωρησω μέσα στον εγκέφαλό του και να παλαίψω μαζί του, πνεύμα με πνεύμα, θέληση με θέληση, έξω από την ακτίνα δράσεως των φοβερών του χειρών.»

«Θεέ μου, και το κατωρθώσατε, γιατί τρέ;»

«Προσπάθησα νύχτες και νύχτες, επί

Η νέα υπηρεσία δείχνει στην κυρία το συστατικό γράμμα από το προηγούμενο σπίτι που λέει:

Η φέρουσα την παρούσαν έφυγε από την οίκία μας μετά από υπηρεσίαν 5 εβδομάδων. Είμεθα πολὺ ευχαριστημένοι.

Argosy

Μία επιτροπή βουλευτών συνεδριάζει για ένα σπονδαίο κρατικό ζήτημα και ο κλητήρας που βρίσκεται στην πόρτα δεν επιτρέπει σε κανένα να μπει στην αίθουσα. Δυστυχώς ο κλητήρας είναι κρωμένος και η φωνή του έχει κλείσει τελείως. Σε μια στιγμή φθάνει ένας βουλευτής, που θέλει να μπει στην αίθουσα.

«Αδύνατον κ. βουλευτά», του λέει ψιθυριστά ο κλητήρας, «είναι τώρα μια ώρα μέσα και συνεδριάζουν.»

«Καλά, του άπαντα επίσης ψιθυριστά και ο βουλευτής, θα μπω τόσο σιγά που δεν θα ξυπνήσω κανέναν.»

A.M.

Κάποιος επίσκοπος είπε κάποτε σ' ένα δικαστή, ότι η κατάρα της εκκλησίας είχε μεγαλύτερη βαρύτητα και από την καταδίκη σε θάνατο του δικαστηρίου.

«Δεν ξέρω κατά πόσο έχετε δίκιο Σεβασμιώτατε, απάντησε ο δικαστής, αλλά όταν καταδικάσει το δικαστήριο σε θάνατο, η απόφασή του εκτελείται.»

Pageant

Προπολεμικά ο Τσώρτσιλ έτυχε να βρεθεί σε μία διεθνή έκθεση όπου ένας Ιταλός φασίστας κόμπαζε για την Ιταλική ισχύ.

«'Ας μην ξεχνούμε» είπε, «ότι η Ίταλία διαθέτει σήμερα 8 εκατομμύρια λόγους. 'Αν άγριο ο Ντούτσε διέτασε τον Ιταλικό στρατό να εισβάλει στην Άγγλία, δεν βρίσκω τί θα μπορούσε να τον σταματήσει.»

«Όλοι οι παριστάμενοι βρέθηκαν σε άμηχανία και τα βλέμματα στράφηκαν πρός τον Τσώρτσιλ.

Εκείνος τον κοίταξε λίγο ειρωνικά και βράζοντας το πούρο του απ' το στόμα του, του απάντησε.

«Ξεχνάτε, φαίνεται, τα αγγλικά Τελωνεία.»

Tattler

όχτώ εβδομάδες. Τέλος το πέτυχα. Η διάνοιά μου δρέθηκε πλάι-πλάι με τη διάνοια του Πάπκ του Φοβερού. Και είδα με γέμισε φρίκη. Παρακολούθησα το ένα σατανικό σχέδιο ύστερα από το άλλο να προβάλλουν στην επιφάνεια αυτού του άπιστευτα παιούφλου και διεστραμμένου πνεύματος. Και στη βάση του κάθε σχεδίου ήταν ένα όπλο, ένα ξυράφι. Ο Πάπκ είχε ένα καταπληκτικό ταλέντο στο να κρύβει ό,τι αντι-κείμενο ήθελε. Παρ' όλες μας τις έρευνες κατάφερε να κρύψει ένα ξυράφι σε μια χαραμάδα του τοίχου του κελιού του. 'Ανάγκασα τότε τη θέλησή μου να παύσει έναντιόν του. Τον πρόσταξα να παύσει να δώσει άλλο ένα σχέδιο. 'Επείπρεπει να του τσάκισε κάθε δύναμη πε ενώ ο πραγματικός του έαυτός ξεφώνιζε: «Αίμα! Διψώ για αίμα! Κύριε, επιθεωρητά, έχω δώσει πολλές φορές ενάντια στη θέληση ενός άλλου, ποτέ όμως μια μάχη σαν αυτή. Η άγριότητα του Πάπκ του Φοβερού με νίκησε! Την ριπή δυνατού ανέμου. Και νίκησε! Τη τελευταία στιγμή, τη στιγμή που πίστευα πως ή νίκη ήταν δική μου, ή αμνησία ενός νοσοκόμου στο κελλί. Η στήση του άσφαλιού μέσα στο χέρι του Πάπκ έσμιξε τότε με τη σκέψη του αίματος κ' ένας ασυγκράτητος τυφλός θηριωδίας ξεχύθηκε. Το πνεύμα του Πάπκ ξέφυγε μονομιάς από τον έλεγχο μου. 'Ημουν σαν ένα μικρό παιδί που προσπαθεί να συγκρατήσει έναν άφηνιμένο ταύρο. Μ' ένα βίαιο χτύπημα κό-γο έλειψε να κόψει ο Πάπκ το χέρι του νοσοκόμου. Η ήδονή του αίματος σά να χλαζε σαν ήφαιστειο. 'Ενωσα σά πό-τσουροφυλίζουμαι και το έβαλα να κραδαί-δια τσακισμένους. Τον είδα από το κεφάλι το κόκκινο ξυράφι πάνω και τρομα-του. Τα νύχια μου έσπασαν. 'Εφυγα. Το πρωί με βρήκε άρρωστο και πάλι γμένο, εξαντλημένο από την ανάμνηση καταδικασμένου από την ανάμνηση νης της ώρας που είχα ζήσει μέσα στην ψυχή του Πάπκ του Φοβερού. 'Αλλά την άλλη κιόλας νύχτα, ξαναγύρισα. Ξαναμπήκα στο πνεύμα του Πάπκ και ξαναπάλαψα μαζί του. Πάλεψα ενάντια σε σε δυνατές αναμνήσεις παλιών πα-νηρών απολαύσεων. Πάλεψα κιόλας σε ισχυρές αποφάσεις καθώς ανέμεσα σε μορφώνονταν. 'Αγωνίστηκα ανάμεσα σε μνήμη και απόφαση, αλλά ήταν σά να πάσχιζα να κολυμπήσω αντίθετα στο ρεύμα ενός ποταμού... 'Αποτραβήχτηκα. Και τότε σκέφθηκα: Μια γα-μπορώ να καταβάλω το κτήνος, γιατί να μη το προλάβω; 'Εγινε άκόμα τε-ρισσότερο φιλόδοξος. 'Αν μπορούσα να στείλω τη θέλησή μου δια μέσου του διαστήματος, γιατί άλλης διαστάσεως, λόγω της άλλης διαστάσεως, να στείλω την άλλη δια μέσου του πε-λαγού; Και πρέπει να είμαι σά να ψεφε, κύριε επιθεωρητά, όταν με-βαιώνω ότι ως ένα βαθμό το πέτυχα. Μάλιστα! 'Ύστερα από τις πιο τρο-μακτικές προσπάθειες κατωρθώσα να προβάλλω το πνεύμα μου, αποδεσμεύ-

μένο από το σώμα μου, πέρα από μι-κρά χρονικά διαστήματα. Στην αρχή μια ώρα, ύστερα τρεις, κατόπιν όχτώ και τέλος είκοσιτέσσερις. Είμαι πά-ρα πολύ άδύνατος για να κάνω κάτι περισσότερο, αυτό όμως το πέτυχα!»

«Πολύ χρήσιμο επίτευγμα, αν συμ-βαίνει να παίξει κανείς τακτικά στον

«Ρωτήστε τον Γκόλντμπεργκ, τον μεσίτη, να σας πη πόσα κέρδισα τις τελευταίες έξι εβδομάδες! 'Ε-δομήντα χιλιάδες πεντακάσιες κορώ-νες. Αυτό σαν ένα πρόχειρο παράδει-γμα. Μπορώ να τρέξω είκοσιτέσσερις ώρες μπροστά από το χρόνο. Νά γιατί σας προειδοποιώ να φρουρήσετε με τέσ-σερις από τους πιο γερούς άντρες σας, με τὰ περιστροφά τους έτοιμα στις θη-σας τους, το διαμέρισμά του 'Οξ, πού, γίνη κομμάτια, θα διαμελισθή, θα δο-λοφονηθή φρικιαστικά από τον Πάπκ το φοβερό, άπόψε τὰ μεσάνυχτα.»

«Καλά-καλά γιατρέ, αν έπιμένε-

«Επιμένω. Και θά σας πω γιατί. Χάες τη νύχτα συνέβη κάτι πολύ παρά-ξενο. 'Ημουν τρομερά κουρασμένος να περα στο κρεβάτι μου, σκοπεύοντας να προβάλω τη θέλησή μου μέσα στο κελ-λί του Πάπκ. 'Αλλά ήμουν πτώμα από την κόυραση. Η ζωτικότητα μου ήταν πολύ πεσμένη. Πιστεύω πως το πνεύ-μα μου γλίστρησε μακριά από το σώ-μα μου. 'Εκεί, σαν μέσα σ' ένα κακό όνειρο - σαν μέσα σ' ένα κακό όνειρο - ήμουν Πάπκ του Φοβερού, όχι πολεμώντας έναντιόν του, αλλά τυλιγμένο σ' αυτό. 'Ημουν σαν ένα πηγάδι που μέσα του σ' έλας απόφασεως να σκοτωθώ ο δρ Οξ άπόψε. Καί, ταυτόχρονα, είδα «Τι είδους σχέδιο;»

«Δεν ξέρω. 'Ηταν αδιόρατο. 'Ηταν

«Επείπρεπει να του τσάκισε κάθε δύναμη πε ενώ ο πραγματικός του έαυτός ξεφώνιζε: «Αίμα! Διψώ για αίμα! Κύριε, επιθεωρητά, έχω δώσει πολλές φορές ενάντια στη θέληση ενός άλλου, ποτέ όμως μια μάχη σαν αυτή. Η άγριότητα του Πάπκ του Φοβερού με νίκησε! Την ριπή δυνατού ανέμου. Και νίκησε! Τη τελευταία στιγμή, τη στιγμή που πίστευα πως ή νίκη ήταν δική μου, ή αμνησία ενός νοσοκόμου στο κελλί. Η στήση του άσφαλιού μέσα στο χέρι του Πάπκ έσμιξε τότε με τη σκέψη του αίματος κ' ένας ασυγκράτητος τυφλός θηριωδίας ξεχύθηκε. Το πνεύμα του Πάπκ ξέφυγε μονομιάς από τον έλεγχο μου. 'Ημουν σαν ένα μικρό παιδί που προσπαθεί να συγκρατήσει έναν άφηνιμένο ταύρο. Μ' ένα βίαιο χτύπημα κό-γο έλειψε να κόψει ο Πάπκ το χέρι του νοσοκόμου. Η ήδονή του αίματος σά να χλαζε σαν ήφαιστειο. 'Ενωσα σά πό-τσουροφυλίζουμαι και το έβαλα να κραδαί-δια τσακισμένους. Τον είδα από το κεφάλι το κόκκινο ξυράφι πάνω και τρομα-του. Τα νύχια μου έσπασαν. 'Εφυγα. Το πρωί με βρήκε άρρωστο και πάλι γμένο, εξαντλημένο από την ανάμνηση καταδικασμένου από την ανάμνηση νης της ώρας που είχα ζήσει μέσα στην ψυχή του Πάπκ του Φοβερού. 'Αλλά την άλλη κιόλας νύχτα, ξαναγύρισα. Ξαναμπήκα στο πνεύμα του Πάπκ και ξαναπάλαψα μαζί του. Πάλεψα ενάντια σε σε δυνατές αναμνήσεις παλιών πα-νηρών απολαύσεων. Πάλεψα κιόλας σε ισχυρές αποφάσεις καθώς ανέμεσα σε μορφώνονταν. 'Αγωνίστηκα ανάμεσα σε μνήμη και απόφαση, αλλά ήταν σά να πάσχιζα να κολυμπήσω αντίθετα στο ρεύμα ενός ποταμού... 'Αποτραβήχτηκα. Και τότε σκέφθηκα: Μια γα-μπορώ να καταβάλω το κτήνος, γιατί να μη το προλάβω; 'Εγινε άκόμα τε-ρισσότερο φιλόδοξος. 'Αν μπορούσα να στείλω τη θέλησή μου δια μέσου του διαστήματος, γιατί άλλης διαστάσεως, λόγω της άλλης διαστάσεως, να στείλω την άλλη δια μέσου του πε-λαγού; Και πρέπει να είμαι σά να ψεφε, κύριε επιθεωρητά, όταν με-βαιώνω ότι ως ένα βαθμό το πέτυχα. Μάλιστα! 'Ύστερα από τις πιο τρο-μακτικές προσπάθειες κατωρθώσα να προβάλλω το πνεύμα μου, αποδεσμεύ-

«Επείπρεπει να του τσάκισε κάθε δύναμη πε ενώ ο πραγματικός του έαυτός ξεφώνιζε: «Αίμα! Διψώ για αίμα! Κύριε, επιθεωρητά, έχω δώσει πολλές φορές ενάντια στη θέληση ενός άλλου, ποτέ όμως μια μάχη σαν αυτή. Η άγριότητα του Πάπκ του Φοβερού με νίκησε! Την ριπή δυνατού ανέμου. Και νίκησε! Τη τελευταία στιγμή, τη στιγμή που πίστευα πως ή νίκη ήταν δική μου, ή αμνησία ενός νοσοκόμου στο κελλί. Η στήση του άσφαλιού μέσα στο χέρι του Πάπκ έσμιξε τότε με τη σκέψη του αίματος κ' ένας ασυγκράτητος τυφλός θηριωδίας ξεχύθηκε. Το πνεύμα του Πάπκ ξέφυγε μονομιάς από τον έλεγχο μου. 'Ημουν σαν ένα μικρό παιδί που προσπαθεί να συγκρατήσει έναν άφηνιμένο ταύρο. Μ' ένα βίαιο χτύπημα κό-γο έλειψε να κόψει ο Πάπκ το χέρι του νοσοκόμου. Η ήδονή του αίματος σά να χλαζε σαν ήφαιστειο. 'Ενωσα σά πό-τσουροφυλίζουμαι και το έβαλα να κραδαί-δια τσακισμένους. Τον είδα από το κεφάλι το κόκκινο ξυράφι πάνω και τρομα-του. Τα νύχια μου έσπασαν. 'Εφυγα. Το πρωί με βρήκε άρρωστο και πάλι γμένο, εξαντλημένο από την ανάμνηση καταδικασμένου από την ανάμνηση νης της ώρας που είχα ζήσει μέσα στην ψυχή του Πάπκ του Φοβερού. 'Αλλά την άλλη κιόλας νύχτα, ξαναγύρισα. Ξαναμπήκα στο πνεύμα του Πάπκ και ξαναπάλαψα μαζί του. Πάλεψα ενάντια σε σε δυνατές αναμνήσεις παλιών πα-νηρών απολαύσεων. Πάλεψα κιόλας σε ισχυρές αποφάσεις καθώς ανέμεσα σε μορφώνονταν. 'Αγωνίστηκα ανάμεσα σε μνήμη και απόφαση, αλλά ήταν σά να πάσχιζα να κολυμπήσω αντίθετα στο ρεύμα ενός ποταμού... 'Αποτραβήχτηκα. Και τότε σκέφθηκα: Μια γα-μπορώ να καταβάλω το κτήνος, γιατί να μη το προλάβω; 'Εγινε άκόμα τε-ρισσότερο φιλόδοξος. 'Αν μπορούσα να στείλω τη θέλησή μου δια μέσου του διαστήματος, γιατί άλλης διαστάσεως, λόγω της άλλης διαστάσεως, να στείλω την άλλη δια μέσου του πε-λαγού; Και πρέπει να είμαι σά να ψεφε, κύριε επιθεωρητά, όταν με-βαιώνω ότι ως ένα βαθμό το πέτυχα. Μάλιστα! 'Ύστερα από τις πιο τρο-μακτικές προσπάθειες κατωρθώσα να προβάλλω το πνεύμα μου, αποδεσμεύ-

«Επείπρεπει να του τσάκισε κάθε δύναμη πε ενώ ο πραγματικός του έαυτός ξεφώνιζε: «Αίμα! Διψώ για αίμα! Κύριε, επιθεωρητά, έχω δώσει πολλές φορές ενάντια στη θέληση ενός άλλου, ποτέ όμως μια μάχη σαν αυτή. Η άγριότητα του Πάπκ του Φοβερού με νίκησε! Την ριπή δυνατού ανέμου. Και νίκησε! Τη τελευταία στιγμή, τη στιγμή που πίστευα πως ή νίκη ήταν δική μου, ή αμνησία ενός νοσοκόμου στο κελλί. Η στήση του άσφαλιού μέσα στο χέρι του Πάπκ έσμιξε τότε με τη σκέψη του αίματος κ' ένας ασυγκράτητος τυφλός θηριωδίας ξεχύθηκε. Το πνεύμα του Πάπκ ξέφυγε μονομιάς από τον έλεγχο μου. 'Ημουν σαν ένα μικρό παιδί που προσπαθεί να συγκρατήσει έναν άφηνιμένο ταύρο. Μ' ένα βίαιο χτύπημα κό-γο έλειψε να κόψει ο Πάπκ το χέρι του νοσοκόμου. Η ήδονή του αίματος σά να χλαζε σαν ήφαιστειο. 'Ενωσα σά πό-τσουροφυλίζουμαι και το έβαλα να κραδαί-δια τσακισμένους. Τον είδα από το κεφάλι το κόκκινο ξυράφι πάνω και τρομα-του. Τα νύχια μου έσπασαν. 'Εφυγα. Το πρωί με βρήκε άρρωστο και πάλι γμένο, εξαντλημένο από την ανάμνηση καταδικασμένου από την ανάμνηση νης της ώρας που είχα ζήσει μέσα στην ψυχή του Πάπκ του Φοβερού. 'Αλλά την άλλη κιόλας νύχτα, ξαναγύρισα. Ξαναμπήκα στο πνεύμα του Πάπκ και ξαναπάλαψα μαζί του. Πάλεψα ενάντια σε σε δυνατές αναμνήσεις παλιών πα-νηρών απολαύσεων. Πάλεψα κιόλας σε ισχυρές αποφάσεις καθώς ανέμεσα σε μορφώνονταν. 'Αγωνίστηκα ανάμεσα σε μνήμη και απόφαση, αλλά ήταν σά να πάσχιζα να κολυμπήσω αντίθετα στο ρεύμα ενός ποταμού... 'Αποτραβήχτηκα. Και τότε σκέφθηκα: Μια γα-μπορώ να καταβάλω το κτήνος, γιατί να μη το προλάβω; 'Εγινε άκόμα τε-ρισσότερο φιλόδοξος. 'Αν μπορούσα να στείλω τη θέλησή μου δια μέσου του διαστήματος, γιατί άλλης διαστάσεως, λόγω της άλλης διαστάσεως, να στείλω την άλλη δια μέσου του πε-λαγού; Και πρέπει να είμαι σά να ψεφε, κύριε επιθεωρητά, όταν με-βαιώνω ότι ως ένα βαθμό το πέτυχα. Μάλιστα! 'Ύστερα από τις πιο τρο-μακτικές προσπάθειες κατωρθώσα να προβάλλω το πνεύμα μου, αποδεσμεύ-

«Επείπρεπει να του τσάκισε κάθε δύναμη πε ενώ ο πραγματικός του έαυτός ξεφώνιζε: «Αίμα! Διψώ για αίμα! Κύριε, επιθεωρητά, έχω δώσει πολλές φορές ενάντια στη θέληση ενός άλλου, ποτέ όμως μια μάχη σαν αυτή. Η άγριότητα του Πάπκ του Φοβερού με νίκησε! Την ριπή δυνατού ανέμου. Και νίκησε! Τη τελευταία στιγμή, τη στιγμή που πίστευα πως ή νίκη ήταν δική μου, ή αμνησία ενός νοσοκόμου στο κελλί. Η στήση του άσφαλιού μέσα στο χέρι του Πάπκ έσμιξε τότε με τη σκέψη του αίματος κ' ένας ασυγκράτητος τυφλός θηριωδίας ξεχύθηκε. Το πνεύμα του Πάπκ ξέφυγε μονομιάς από τον έλεγχο μου. 'Ημουν σαν ένα μικρό παιδί που προσπαθεί να συγκρατήσει έναν άφηνιμένο ταύρο. Μ' ένα βίαιο χτύπημα κό-γο έλειψε να κόψει ο Πάπκ το χέρι του νοσοκόμου. Η ήδονή του αίματος σά να χλαζε σαν ήφαιστειο. 'Ενωσα σά πό-τσουροφυλίζουμαι και το έβαλα να κραδαί-δια τσακισμένους. Τον είδα από το κεφάλι το κόκκινο ξυράφι πάνω και τρομα-του. Τα νύχια μου έσπασαν. 'Εφυγα. Το πρωί με βρήκε άρρωστο και πάλι γμένο, εξαντλημένο από την ανάμνηση καταδικασμένου από την ανάμνηση νης της ώρας που είχα ζήσει μέσα στην ψυχή του Πάπκ του Φοβερού. 'Αλλά την άλλη κιόλας νύχτα, ξαναγύρισα. Ξαναμπήκα στο πνεύμα του Πάπκ και ξαναπάλαψα μαζί του. Πάλεψα ενάντια σε σε δυνατές αναμνήσεις παλιών πα-νηρών απολαύσεων. Πάλεψα κιόλας σε ισχυρές αποφάσεις καθώς ανέμεσα σε μορφώνονταν. 'Αγωνίστηκα ανάμεσα σε μνήμη και απόφαση, αλλά ήταν σά να πάσχιζα να κολυμπήσω αντίθετα στο ρεύμα ενός ποταμού... 'Αποτραβήχτηκα. Και τότε σκέφθηκα: Μια γα-μπορώ να καταβάλω το κτήνος, γιατί να μη το προλάβω; 'Εγινε άκόμα τε-ρισσότερο φιλόδοξος. 'Αν μπορούσα να στείλω τη θέλησή μου δια μέσου του διαστήματος, γιατί άλλης διαστάσεως, λόγω της άλλης διαστάσεως, να στείλω την άλλη δια μέσου του πε-λαγού; Και πρέπει να είμαι σά να ψεφε, κύριε επιθεωρητά, όταν με-βαιώνω ότι ως ένα βαθμό το πέτυχα. Μάλιστα! 'Ύστερα από τις πιο τρο-μακτικές προσπάθειες κατωρθώσα να προβάλλω το πνεύμα μου, αποδεσμεύ-

«Επείπρεπει να του τσάκισε κάθε δύναμη πε ενώ ο πραγματικός του έαυτός ξεφώνιζε: «Αίμα! Διψώ για αίμα! Κύριε, επιθεωρητά, έχω δώσει πολλές φορές ενάντια στη θέληση ενός άλλου, ποτέ όμως μια μάχη σαν αυτή. Η άγριότητα του Πάπκ του Φοβερού με νίκησε! Την ριπή δυνατού ανέμου. Και νίκησε! Τη τελευταία στιγμή, τη στιγμή που πίστευα πως ή νίκη ήταν δική μου, ή αμνησία ενός νοσοκόμου στο κελλί. Η στήση του άσφαλιού μέσα στο χέρι του Πάπκ έσμιξε τότε με τη σκέψη του αίματος κ' ένας ασυγκράτητος τυφλός θηριωδίας ξεχύθηκε. Το πνεύμα του Πάπκ ξέφυγε μονομιάς από τον έλεγχο μου. 'Ημουν σαν ένα μικρό παιδί που προσπαθεί να συγκρατήσει έναν άφηνιμένο ταύρο. Μ' ένα βίαιο χτύπημα κό-γο έλειψε να κόψει ο Πάπκ το χέρι του νοσοκόμου. Η ήδονή του αίματος σά να χλαζε σαν ήφαιστειο. 'Ενωσα σά πό-τσουροφυλίζουμαι και το έβαλα να κραδαί-δια τσακισμένους. Τον είδα από το κεφάλι το κόκκινο ξυράφι πάνω και τρομα-του. Τα νύχια μου έσπασαν. 'Εφυγα. Το πρωί με βρήκε άρρωστο και πάλι γμένο, εξαντλημένο από την ανάμνηση καταδικασμένου από την ανάμνηση νης της ώρας που είχα ζήσει μέσα στην ψυχή του Πάπκ του Φοβερού. 'Αλλά την άλλη κιόλας νύχτα, ξαναγύρισα. Ξαναμπήκα στο πνεύμα του Πάπκ και ξαναπάλαψα μαζί του. Πάλεψα ενάντια σε σε δυνατές αναμνήσεις παλιών πα-νηρών απολαύσεων. Πάλεψα κιόλας σε ισχυρές αποφάσεις καθώς ανέμεσα σε μορφώνονταν. 'Αγωνίστηκα ανάμεσα σε μνήμη και απόφαση, αλλά ήταν σά να πάσχιζα να κολυμπήσω αντίθετα στο ρεύμα ενός ποταμού... 'Αποτραβήχτηκα. Και τότε σκέφθηκα: Μια γα-μπορώ να καταβάλω το κτήνος, γιατί να μη το προλάβω; 'Εγινε άκόμα τε-ρισσότερο φιλόδοξος. 'Αν μπορούσα να στείλω τη θέλησή μου δια μέσου του διαστήματος, γιατί άλλης διαστάσεως, λόγω της άλλης διαστάσεως, να στείλω την άλλη δια μέσου του πε-λαγού; Και πρέπει να είμαι σά να ψεφε, κύριε επιθεωρητά, όταν με-βαιώνω ότι ως ένα βαθμό το πέτυχα. Μάλιστα! 'Ύστερα από τις πιο τρο-μακτικές προσπάθειες κατωρθώσα να προβάλλω το πνεύμα μου, αποδεσμεύ-

«Επείπρεπει να του τσάκισε κάθε δύναμη πε ενώ ο πραγματικός του έαυτός ξεφώνιζε: «Αίμα! Διψώ για αίμα! Κύριε, επιθεωρητά, έχω δώσει πολλές φορές ενάντια στη θέληση ενός άλλου, ποτέ όμως μια μάχη σαν αυτή. Η άγριότητα του Πάπκ του Φοβερού με νίκησε! Την ριπή δυνατού ανέμου. Και νίκησε! Τη τελευταία στιγμή, τη στιγμή που πίστευα πως ή νίκη ήταν δική μου, ή αμνησία ενός νοσοκόμου στο κελλί. Η στήση του άσφαλιού μέσα στο χέρι του Πάπκ έσμιξε τότε με τη σκέψη του αίματος κ' ένας ασυγκράτητος τυφλός θηριωδίας ξεχύθηκε. Το πνεύμα του Πάπκ ξέφυγε μονομιάς από τον έλεγχο μου. 'Ημουν σαν ένα μικρό παιδί που προσπαθεί να συγκρατήσει έναν άφηνιμένο ταύρο. Μ' ένα βίαιο χτύπημα κό-γο έλειψε να κόψει ο Πάπκ το χέρι του νοσοκόμου. Η ήδονή του αίματος σά να χλαζε σαν ήφαιστειο. 'Ενωσα σά πό-τσουροφυλίζουμαι και το έβαλα να κραδαί-δια τσακισμένους. Τον είδα από το κεφάλι το κόκκινο ξυράφι πάνω και τρομα-του. Τα νύχια μου έσπασαν. 'Εφυγα. Το πρωί με βρήκε άρρωστο και πάλι γμένο, εξαντλημένο από την ανάμνηση καταδικασμένου από την ανάμνηση νης της ώρας που είχα ζήσει μέσα στην ψυχή του Πάπκ του Φοβερού. 'Αλλά την άλλη κιόλας νύχτα, ξαναγύρισα. Ξαναμπήκα στο πνεύμα του Πάπκ και ξαναπάλαψα μαζί του. Πάλεψα ενάντια σε σε δυνατές αναμνήσεις παλιών πα-νηρών απολαύσεων. Πάλεψα κιόλας σε ισχυρές αποφάσεις καθώς ανέμεσα σε μορφώνονταν. 'Αγωνίστηκα ανάμεσα σε μνήμη και απόφαση, αλλά ήταν σά να πάσχιζα να κολυμπήσω αντίθετα στο ρεύμα ενός ποταμού... 'Αποτραβήχτηκα. Και τότε σκέφθηκα: Μια γα-μπορώ να καταβάλω το κτήνος, γιατί να μη το προλάβω; 'Εγινε άκόμα τε-ρισσότερο φιλόδοξος. 'Αν μπορούσα να στείλω τη θέλησή μου δια μέσου του διαστήματος, γιατί άλλης διαστάσεως, λόγω της άλλης διαστάσεως, να στείλω την άλλη δια μέσου του πε-λαγού; Και πρέπει να είμαι σά να ψεφε, κύριε επιθεωρητά, όταν με-βαιώνω ότι ως ένα βαθμό το πέτυχα. Μάλιστα! 'Ύστερα από τις πιο τρο-μακτικές προσπάθειες κατωρθώσα να προβάλλω το πνεύμα μου, αποδεσμεύ-

«Επείπρεπει να του τσάκισε κάθε δύναμη πε ενώ ο πραγματικός του έαυτός ξεφώνιζε: «Αίμα! Διψώ για αίμα! Κύριε, επιθεωρητά, έχω δώσει πολλές φορές ενάντια στη θέληση ενός άλλου, ποτέ όμως μια μάχη σαν αυτή. Η άγριότητα του Πάπκ του Φοβερού με νίκησε! Την ριπή δυνατού ανέμου. Και νίκησε! Τη τελευταία στιγμή, τη στιγμή που πίστευα πως ή νίκη ήταν δική μου, ή αμνησία ενός νοσοκόμου στο κελλί. Η στήση του άσφαλιού μέσα στο χέρι του Πάπκ έσμιξε τότε με τη σκέψη του αίματος κ' ένας ασυγκράτητος τυφλός θηριωδίας ξεχύθηκε. Το πνεύμα του Πάπκ ξέφυγε μονομιάς από τον έλεγχο μου. 'Ημουν σαν ένα μικρό παιδί που προσπαθεί να συγκρατήσει έναν άφηνιμένο ταύρο. Μ' ένα βίαιο χτύπημα κό-γο έλειψε να κόψει ο Πάπκ το χέρι του νοσοκόμου. Η ήδονή του αίματος σά να χλαζε σαν ήφαιστειο. 'Ενωσα σά πό-τσουροφυλίζουμαι και το έβαλα να κραδαί-δια τσακισμένους. Τον είδα από το κεφάλι το κόκκινο ξυράφι πάνω και τρομα-του. Τα νύχια μου έσπασαν. 'Εφυγα. Το πρωί με βρήκε άρρωστο και πάλι γμένο, εξαντλημένο από την ανάμνηση καταδικασμένου από την ανάμνηση νης της ώρας που είχα ζήσει μέσα στην ψυχή του Πάπκ του Φοβερού. 'Αλλά την άλλη κιόλας νύχτα, ξαναγύρισα. Ξαναμπήκα στο πνεύμα του Πάπκ και ξαναπάλαψα μαζί του. Πάλεψα ενάντια σε σε δυνατές αναμνήσεις παλιών πα-νηρών απολαύσεων. Πάλεψα κιόλας σε ισχυρές αποφάσεις καθώς ανέμεσα σε μορφώνονταν. 'Αγωνίστηκα ανάμεσα σε μνήμη και απόφαση, αλλά ήταν σά να πάσχιζα να κολυμπήσω αντίθετα στο ρεύμα ενός ποταμού... 'Αποτραβήχτηκα. Και τότε σκέφθηκα: Μια γα-μπορώ να καταβάλω το κτήνος, γιατί να μη το προλάβω; 'Εγινε άκόμα τε-ρισσότερο φιλόδοξος. 'Αν μπορούσα να στείλω τη θέλησή μου δια μέσου του διαστήματος, γιατί άλλης διαστάσεως, λόγω της άλλης διαστάσεως, να στείλω την άλλη δια μέσου του πε-λαγού; Και πρέπει να είμαι σά να ψεφε, κύριε επιθεωρητά, όταν με-βαιώνω ότι ως ένα βαθμό το πέτυχα. Μάλιστα! 'Ύστερα από τις πιο τρο-μακτικές προσπάθειες κατωρθώσα να προβάλλω το πνεύμα μου, αποδεσμεύ-

«Επείπρεπει να του τσάκισε κάθε δύναμη πε ενώ ο πραγματικός του έαυτός ξεφώνιζε: «Αίμα! Διψώ για αίμα! Κύριε, επιθεωρητά, έχω δώσει πολλές φορές ενάντια στη θέληση ενός άλλου, ποτέ όμως μια μάχη σαν αυτή. Η άγριότητα του Πάπκ του Φοβερού με νίκησε! Την ριπή δυνατού ανέμου. Και νίκησε! Τη τελευταία στιγμή, τη στιγμή που πίστευα πως ή νίκη ήταν δική μου, ή αμνησία ενός νοσοκόμου στο κελλί. Η στήση του άσφαλιού μέσα στο χέρι του Πάπκ έσμιξε τότε με τη σκέψη του αίματος κ' ένας ασυγκράτητος τυφλός θηριωδίας ξεχύθηκε. Το πνεύμα του Πάπκ ξέφυγε μονομιάς από τον έλεγχο μου. 'Ημουν σαν ένα μικρό παιδί που προσπαθεί να συγκρατήσει έναν άφηνιμένο ταύρο. Μ' ένα βίαιο χτύπημα κό-γο έλειψε να κόψει ο Πάπκ το χέρι του νοσοκόμου. Η ήδονή του αίματος σά να χλαζε σαν ήφαιστειο. 'Ενωσα σά πό-τσουροφυλίζουμαι και το έβαλα να κραδαί-δια τσακισμένους. Τον είδα από το κεφάλι το κόκκινο ξυράφι πάνω και τρομα-του. Τα νύχια μου έσπασαν. 'Εφυγα. Το πρωί με βρήκε άρρωστο και πάλι γμένο, εξαντλημένο από την ανάμνηση καταδικασμένου από την ανάμνηση νης της ώρας που είχα ζήσει μέσα στην ψυχή του Πάπκ του Φοβερού. 'Αλλά την άλλη κιόλας νύχτα, ξαναγύρισα. Ξαναμπήκα στο πνεύμα του Πάπκ και ξαναπάλαψα μαζί του. Πάλεψα ενάντια σε σε δυνατές αναμνήσεις παλιών πα-νηρών απολαύσεων. Πάλεψα κιόλας σε ισχυρές αποφάσεις καθώς ανέμεσα σε μορφώνονταν. 'Αγωνίστηκα ανάμεσα σε μνήμη και απόφαση, αλλά ήταν σά να πάσχιζα να κολυμπήσω αντίθετα στο ρεύμα ενός ποταμού... 'Αποτραβήχτηκα. Και τότε σκέφθηκα: Μια γα-μπορώ να καταβάλω το κτήνος, γιατί να μη το προλάβω; 'Εγινε άκόμα τε-ρισσότερο φιλόδοξος. 'Αν μπορούσα να στείλω τη θέλησή μου δια μέσου του διαστήματος, γιατί άλλης διαστάσεως, λόγω της άλλης διαστάσεως, να στείλω την άλλη δια μέσου του πε-λαγού; Και πρέπει να είμαι σά να ψεφε, κύριε επιθεωρητά, όταν με-βαιώνω ότι ως ένα βαθμό το πέτυχα. Μάλιστα! 'Ύστερα από τις πιο τρο-μακτικές προσπάθειες κατωρθώσα να προβάλλω το πνεύμα μου, αποδεσμεύ-

«Επείπρεπει να του τσάκισε κάθε δύναμη πε ενώ ο πραγματικός του έαυτός ξεφώνιζε: «Αίμα! Διψώ για αίμα! Κύριε, επιθεωρητά, έχω δώσει πολλές φορές ενάντια στη θέληση ενός άλλου, ποτέ όμως μια μάχη σαν αυτή. Η άγριότητα του Πάπκ του Φοβερού με νίκησε! Την ριπή δυνατού ανέμου. Και νίκησε! Τη τελευταία στιγμή, τη στιγμή που πίστευα πως ή νίκη ήταν δική μου, ή αμνησία ενός νοσοκόμου στο κελλί. Η στήση του άσφαλιού μέσα στο χέρι του Πάπκ έσμιξε τότε με τη σκέψη του αίματος κ' ένας ασυγκράτητος τυφλός θηριωδίας ξεχύθηκε. Το πνεύμα του Πάπκ ξέφυγε μονομιάς από τον έλεγχο μου. 'Ημουν σαν ένα μικρό παιδί που προσπαθεί να συγκρατήσει έναν άφηνιμένο ταύρο. Μ' ένα βίαιο χτύπημα κό-γο έλειψε να κόψει ο Πάπκ το χέρι του νοσοκόμου. Η ήδονή του αίματος σά να χλαζε σαν ήφαιστειο. 'Ενωσα σά πό-τσουροφυλίζουμαι και το έβαλα να κραδαί-δια τσακισμένους. Τον είδα από το κεφάλι το κόκκινο ξυράφι πάνω και τρομα-του. Τα νύχια μου έσπασαν. 'Εφυγα. Το πρωί με βρήκε άρρωστο και πάλι γμένο, εξαντλημένο από την ανάμνηση καταδικασμένου από την ανάμνηση νης της ώρας που είχα ζήσει μέσα στην ψυχή

ΝΤΟΞ Ο ΤΡΟΜΕΡΟΣ

Όταν ο Ντόξ, ο καταπληκτικότερος αστυνομικός σκύλος, έκλεισε πέρυσι τα δεκατρία του χρόνια, το δώρο του ήταν μια άδεια να μπαίνει σε οποιοδήποτε έστιατόριο ήθελε και να τρώει μια μακαρονάδα με κρέας. Το δώρο ήταν σχετικό με την τελευταία επιτυχία του. Είχε οδηγήσει τον κύριό του, τον αστυνομικό Τζιοβάνι Μαιμόνε, από το ένα έστιατόριο της Ρώμης στο άλλο επιθεωρώντας τις δελεαστικές κουζίνες. Τέλος, ο Ντόξ άνοιξε σπρώχνοντας την πόρτα μιας μικρής ταβέρνας, αλλά όχι γιατί τον τράβηξε ή μυρωδιά κανενός φαγητού. Ο σκύλος ώρμησε στα βολίδα σ' ένα πελάτη που έτρωγε τη μακαρονάδα του. Ήταν ένας καταζητούμενος έγκληματίας που είχε ξεφύγει μέσα από τα χέρια της αστυνομίας και του Ντόξ πριν από έξη χρόνια, στο Τουρίνο.

Κάπου 400 έγκληματίες ανακαλύφθηκαν χάρη στα κατορθώματα του Ντόξ και της αστυνομίας της Ρώμης. Ο Ντόξ είναι παγκόσμιος πρωταθλητής ανάμεσα στους αστυνομικούς σκύλους όλου του κόσμου και έχει είκοσιεπτά άργυρα μετάλλια και τέσσερα χρυσά. Από το 1953, που κέρδισε το Α' βραβείο στους ετήσιους ευρωπαϊκούς αγώνες, κατάφερε να διατηρήσει τον τίτλο του, έχοντας για αντιπάλους τους πιο ξακουστούς σκύλους της Ευρώπης, όπως τον Ρέξ της Σκώτλαντ Γκάρντ και τον Ζορρό της Παρισίνης αστυνομίας. Ωστόσο τα πραγματικά σπουδαία κατορθώματα του Ντόξ δεν ήταν τα βραβεία σε διαγωνισμούς με άλλους σκύλους. Κάτω από το κοκκινωπό του τρίχωμα υπάρχουν οι ουλές από έπτα τραύματα από σφαίρες, που τα πήρε στην εκτέλεση του καθήκοντος, σε 160 αστυνομικές υποθέσεις.

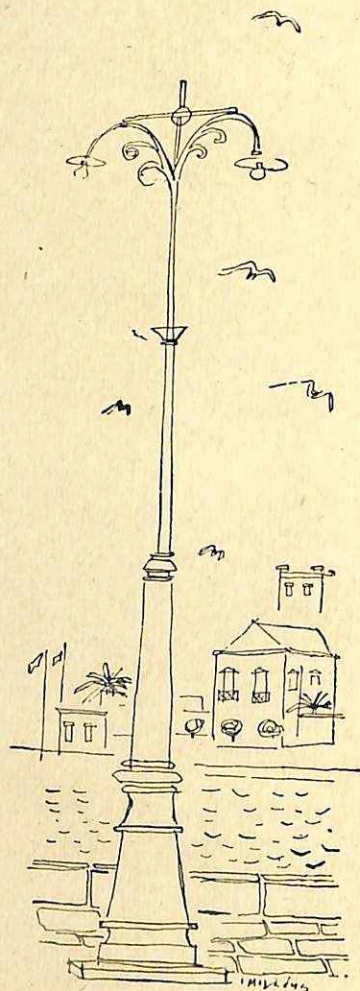
Ο Ντόξ, που γεννήθηκε το 1946, θα έπρεπε να είχε πάρει τη σύνταξή του από χρόνια. "Αν λογαριάσουμε ότι έπτα χρόνια ζωής του ανθρώπου αντιστοιχούν σε ένα χρόνο ζωής του σκύλου, ο Ντόξ είναι σήμερα 98 ετών. Και όμως κάθε μέρα απαραίτητως κάνει την περιόδειά του. Στις συνηθισμένες περιπτώσεις ή αστυνομία χρησιμοποιεί άλλους νεώτερους σκύλους, αλλά όποτε παρουσιαστεί μια ειδική, δύσκολη περίπτωση, παίρνουν τον Ντόξ. "Ως τώρα δεν είχε καμιά αποτυχία.

«Ο Ντόξ γεννήθηκε σκύλος, αλλά δεν είναι πια μόνο σκύλος», λέει ο Καρμέλο Μαρτσάνο, διοικητής της αστυνομίας της Ρώμης, «αφού, ασφαλώς, διαλεύκανε περισσότερες υποθέσεις από όλους τους ντετέκτιβ μας.»

Η καταπληκτική μύτη του Ντόξ τον βοήθησε να παρακολουθήσει μια μυρω-

διά επί δώδεκα μίλια σε μια μεγάλη πόλη όπου μόνο οι έξατμίσεις των αυτοκινήτων διαλύουν όλες τις άλλες μυρωδιές. Άλλα ο Ντόξ δεν έχει μόνο όσφρηση. Είναι ένας αληθινός ντετέκτιβ.

Ένα άπιστευτο παράδειγμα είναι η περίπτωση του κουμπιού. Μια νύχτα ένας διαρρήκτης κρύφτηκε στο υπόγειο του θεάτρου «Πρίντσιπε» της Ρώμης και, τρυπώντας τον τοίχο μπήκε στο διπλανό κοσμηματοπωλείο. Ένας νυχτοφύλακας τον ανακάλυψε αλλά ο διαρρήκτης ξέφυγε έπειτα από μια σύντομη πάλη. Τότε έφεραν τον Ντόξ που πήρε τη μυρωδιά του διαρρήκτη από τα ρούχα του φύλακα.



Ο σκύλος ώδηγησε την αστυνομία σε ένα υπόγειο, στην άλλη άκρη της πόλης. Ο άνθρωπος που κοιμόταν εκεί είχε πλούσιο φάκελο, αλλά κατόρθωσε να πείσει την αστυνομία ότι ήταν άθώος γι' αυτή τη συγκεκριμένη διαρρηξη.

«Ακόμη κ' εγώ τον πίστεψα», λέει ο αστυνομικός Μαιμόνε, «ιδίως όταν ο νυχτοφύλακας είπε ότι δεν τον αναγνώριζε. Κούνησα το δάχτυλό μου επιτιμητικά στον Ντόξ για να του δείξω πως έπρεπε να προσέχει πιο πολύ. Η απάντηση του Ντόξ ήταν ένα γαύγισμα. Έπειτα ώρμησε κ' έφυγε. Τον ακολουθήσαμε.»

Ο σκύλος ώδηγησε τους αστυνομικούς στην αποθήκη του κοσμηματοπωλείου από όπου πήρε ένα κουμπί και το έβαλε στο χέρι του Μαιμόνε. Έπειτα γαύγισε πάλι και ξανάτρεξε στο υπόγειο του υποπτου. Εκεί μύρισε τη ντουλάπα, άνοιξε την πόρτα, τράβηξε ένα αδιάβροχο από την κρεμάστρα και το έβαλε στα πόδια του Μαιμόνε, αρίζοντας τις κλωστές που είχαν μείνει από ένα ξυλωμένο κουμπί. Το κουμπί που είχε βρει ο Ντόξ ήταν χωρίς άμφισ, ομοίο με τα άλλα. Η κομμένη κλωστή ταίριαζε στο ύφασμα. Ο υποπτος ώμολόγησε.

Φυλλομετρώντας τα έπτα σημειωματάρια του Μαιμόνε όπου είναι γραμμένα τα κατορθώματα του Ντόξ, δρισκουμε ένδιαφέρουσες ιστορίες: ο Ντόξ έσωσε ένα κοριτσάκι από ένα αυτοκίνητο που θα το πατούσε σίγουρα ο σκύλος δεν το άρπαξε να το τραβήξει παράμερα. Σε άλλη περίπτωση ο Ντόξ, με το πόδι σπασμένο από τη σφαίρα ενός διαρρήκτη, έπιασε τον δράστη αφού τον κυνήγησε πέντε μίλια με τρία πόδια. Μια άλλη φορά ο Ντόξ έσωσε ένα χιονοδρόμο που προσπαθούσε να εγκαταλείψει την προσπάθειά του. Καί, τέλος, κράτησε όταν ο σκύλος προσοχή 12 υποπτους όταν ο κύριός του βγήκε από το δωμάτιο να τηλεφωνήσει ζητώντας βοήθεια.

Η τέχνη του Ντόξ αφήνει κατάπληκτο όποιον τον παρακολουθεί. Είναι πως ο μόνος σκύλος στον κόσμο που μπορεί να άδειασε ένα πιστόλι χωρίς να έκτυσοκροτήσει. Αφού σηκώσει τα άσφάλεια βγάξει το κάλυμμα με τα δόντια και με τα πόδια για να μάθει να άσκηθι όκτω χρόνια για να έαυτή τη δουλειά. Μπορεί ακόμη σε μια λευθερωση έναν άνθρωπο δεμένο σε μια καρέκλα, όσο περίπλοκο και αν είναι το δέσιμο.

Το θάρρος αυτού του σκύλου είναι τόσο καταπληκτικό, όσο ή επιδεξιότητά του. Πέρυσι, μια μέρα που ο Ντόξ και ο Μαιμόνε είχαν βγή για ένα συνηθισμένο έξερευνητικό περίπατο στις φτωχογειτονίες της Ρώμης, δύο άντρες που ήταν επάνω σε μια μοτοσυκλέτα μόλις είδαν τον Ντόξ την παρατήσανε και το βάλανε στα πόδια. Ο Μαιμόνε

κάτι υποψιάστηκε και πήγε τον Ντόξ να μυρίσει το κάθισμα της μοτοσυκλέτας. Έπειτα άρχισε το κυνηγητό. Πέρσαν από στενά δρομάκια, από σκοτεινές σκάλες, από στέγες, και τέλος τα άόρατα ίχνη ώδηγησαν τον Ντόξ και τον κύριό του σε μια σοφίτα.

Η γυναίκα που έμενε εκεί άρνήθηκε ότι γνώριζε τους δύο άντρες. Άλλα ο Ντόξ άρχισε να γαυγίζει άγρια μπροστά σε έναν καναπέ. Ο Μαιμόνε φώναξε όποιος ήταν κρυμμένος εκεί να βγή με ψηλά τα χέρια. Ένας άντρας σηκώθηκε σιγά στα γόνατα.

Εκείνη τη στιγμή, χωρίς να το κατάλαβε, λέει ο Μαιμόνε, «ό άλλος που ήταν κρυμμένος στη ντουλάπα έρχόταν έτοιμος να με χτυπήσει στην πλάτη. Άλλα δεν πρόλαβε να πλησιάσει. Ο Ντόξ ώρμησε πάνω του και τον ξάπλωσε χάρω δαγκώνοντας το χέρι του.»

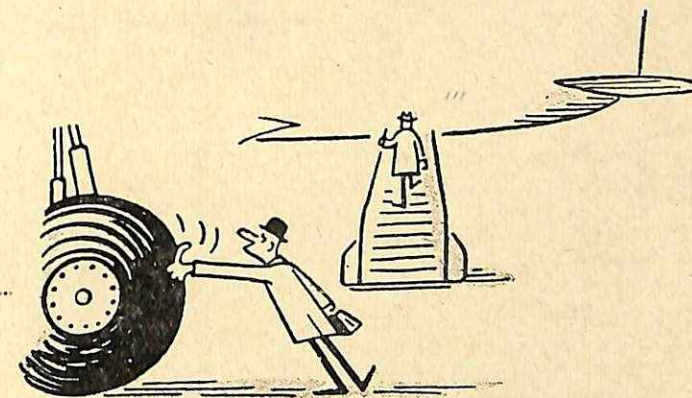
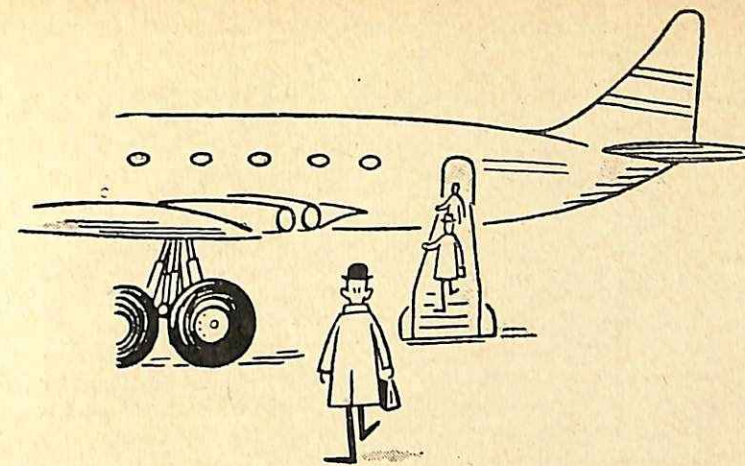
Οι δύο σύντροφοι είχαν κάνει διαρρήξεις και είχαν πάρει αντικείμενα άξια 5.000 δολλαρίων και ή αστυνομία δεν είχε μπόρέσει να τους πιάσει.

Ο Ντόξ έσωσε τον Μαιμόνε για πρώτη φορά όταν ο αστυνομικός κειτόταν μισοπεθαμένος σε μια σπηλιά με σπόν άμο. Ένας ληστής φοβερός, ο Σαλβατόρε Τζουλιάνο, είχε γίνει ο τρόμος σε όλα τα χωριά των βουνών της Σικελίας. Ο Μαιμόνε, που δούλευε τότε στο Τουρίνο, είχε κάνει έντύπωση γιατί μια φορά είχε σηκώσει ψηλά τον ασημένιό του με το ένα χέρι. Από τότε οι έφημερίδες τον έλεγαν ο «Ηρακλής» και κάποιος πρότεινε να τον στείλουν να πιάσει τον Τζουλιάνο.

Άλλα ο Μαιμόνε και ο Τζουλιάνο άντίκρυσαν ποτέ ο ένας τον άλλο. Ο αστυνομικός παγιδεύτηκε σε μια σπηλιά της Σικελίας όπου τον άφησε ο Τζουλιάνο και οι σύντροφοί του νομίζοντας τον πεθαμένο. Ο Ντόξ ήταν τότε πολύ νέος αλλά ήξερε τη δουλειά του. Άντι να κυνηγήσει τους ληστές πήγε κ' έφερε βοήθεια. Έτσι σώθηκε η ζωή του Μαιμόνε.

Ο Ντόξ γεννήθηκε στη Γερμανία και ήταν μόλις 40 ήμερών όταν τον πήρε ο Μαιμόνε. Τον ήγμνασε μόνος του και για χρόνια άθωροστο. Μένουν μαζί στο κτίριο των αστυνομικών, στο ίδιο δωμάτιο. Ο μισός του Ντόξ - 55 δολάρια το άποταμειύεται και ο λογαριασμός του συνεχώς μεγαλώνει από δω-τά του κάνουν οι εύεργετούμενοι. Ο μεγαλύτερη δωρεά την έκανε πέρυσι ο Καρμίνε ντε Μαρτίνο, θύμα έκβια-σμού. Ο ντε Μαρτίνο είχε πάρει ένα γράμμα που έλεγε:

«Αν θέλεις τη ζωή σου και τη ζωή των παιδιών σου, να άφήσης στο μέρος



του σου υποδείχνουμε 10.000 δολάρια την Παρασκευή, 28 Αυγούστου, στις 11 το βράδυ, σε ένα πακέτο σκεπασμένο με μαρουλόφυλλα. Μην είδοποιήσης τις έφημερίδες ή την αστυνομία, γιατί θα το μετανοιώσης. Εκεί που δεν το περιμένεις θα τινάξουμε το σπίτι σου στον άέρα.»

Τα λεπτά θα τα άφηνε σε ένα δέντρο της Βία Άννια Ρεγκίλλα. Ο ντε Μαρτίνο είδοποίησε την αστυνομία.

Η περιοχή που είχαν υποδείξει οι έκβιαστές ήταν σε ένα λειβάδι. Λίγες ήμέρες πριν, αστυνομικοί ντυμένοι σαν σκουπιδιάρηδες, σκάφανε μια μεγάλη τρύπα για κρυψώνα και τη σκέπασαν. Η αστυνομία βασιζόταν στον Ντόξ που

είχε πάρει τη μυρωδιά των έκβιαστών από το γράμμα τους.

Τη νύχτα της 28ης Αυγούστου ο Μαιμόνε και ο σκύλος είχαν κρυφτή και περίμεναν. Επί τέσσερις ώρες δεν έφάνηκε κανείς. Έπειτα, σχεδόν χαράματα πιά, ο Ντόξ τράβηξε τον σύντροφό του. Από μια τρυπίτσα ο Μαιμόνε είδε μια σκιά κοντά στο δέντρο. Άφησε έλεύθερο το σκύλο και, προτού ο άνθρωπος καταλάβει τί γινόταν, ο Ντόξ τον είχε ρίξει κάτω. Ο Μαιμόνε δεν δυσκολεύτηκε να τον συλλάβει, ενώ ο δράστης φώναζε: «Τα όμολογώ όλα, πάρτε από δω τον σκύλο!»

κ' έτσι να πέθαναν από ασφυξία και έλλειψη ατμοσφαιρικού αέρα;

Ποιός μπορεί να ξέρη; Κανείς από μās δεν έχει ζήσει τόσο πολύ μέσα σε λαγούμια, ώστε να ξέρη το κάθε τι που ένδεχεται να συμβή. Είναι αδύνατον να τα προβλέψη κανείς όλα. Λ.χ. ενώ ξέραμε πώς λειτουργούν τα αεροπλάνα, αεροπορικά δυστυχήματα εξακολουθούσαν να συμβαίνουν. Το ίδιο και σιδηροδρομικά, όσο κι αν ο σιδηρόδρομος είχε ανακαλυφθή πολύ νωρίτερα.

Έτσι λοιπόν γιατί τάχα να μπορούμε επειδή ένα ολόκληρο καταφύγιο μπορεί να καταστράφηκε; Άς πάρουμε για παράδειγμα το τί γινόταν άλλοτε με μερικά υποβρύχια, κάτω από το νερό. Μήπως και οι Στοές μας, δεν είναι χαμένες μέσα στα βάθη της Γης;

Γιατί να πιστεύουμε πώς είμαστε απόλυτα ασφαλισμένοι; Έπειδή, δηλαδή ή επιφάνεια της Γης είναι τόσο επικίνδυνη;

26 Σεπτεμβρίου

Παραιτηθήκαμε από κάθε προσπάθεια να λάβουμε απάντηση από την Έκτη Στοά. Οί περισσότεροι από μās υποθέτουν πώς όλοι εκεί έχουν πεθάνει, αν και όλοι φοβόμαστε να μιλούμε πολύ γι' αυτό το ζήτημα. Όμως μπορεί να διαβάσει κανείς τις σκέψεις των ανθρώπων πάνω στα πρόσωπά τους. Τα τελευταία γεγονότα αφορούν τη Στοά μας πολύ περισσότερο από όλα τα προηγούμενα. Αν ο άφανισμός είναι δυνατός για ένα καταφύγιο με δική του ενέργεια και δικά του αποθέματα αέρα — χωρίς να υπάρχει κανείς φανερός λόγος — τότε είναι δυνατό και για μās.

Έτσι ο κόσμος εδώ αρχίζει και χάνει λίγο-λίγο το αίσθημα της ασφάλειας. Μερικοί δείχνουν συμπτώματα ολόφανερης νευρικής νόσου.

Μέχρι τώρα, το γενικό συναίσθημα ήταν: «Είμαστε ασφαλισμένοι. Βρισκόμαστε βαθειά μέσα στη Γη. Είμαστε οί πιο προνομιούχοι απ' όλους, οί λίγοι έκλεκτοι που επέζησαν και που θα εξακολουθήσουν να επιζούν».

Λίγο-λίγο όμως αρχίζουν να επικρατούν αλλοιώτικα συναισθήματα: Θα επιζήσουμε; Μήπως δεν είμαστε παρά εκείνοι που θα πεθάνουν τελευταίοι, εκείνοι που θα περιμένουν τη σειρά τους περισσότερο από τους άλλους; Πότε θα πεθάνουμε; Πώς θα πεθάνουμε; Από μαρασμό των φυτών και έλλειψη οξυγόνου; Από κάποια άρρωστια που δε θα μπορέσουμε να διαγνώσουμε; Θα το ξέρουμε πώς θα πεθάνουμε, ή το θανατικό θα πέσει ξαφνικά και θα μās βρή άπροετοίμαστους;

27 Σεπτεμβρίου

Κάναμε μιὰ συνθήκη ειρήνης με τον έχθρο. Η απόφαση πάρθηκε παμψη-

φεί. Γιατί όχι; Τουλάχιστον θα έχουμε κάποια συντροφιά, πριν κ' έμās μās βρή ή μοίρα των άλλων Στοών.

Έγραψα την παράγραφο αυτή σήμερα το πρωί. Από την ώρα εκείνη συλλογίζομαι τί παράξενη είναι αυτή ή ειρήνη που κάναμε. Μια ειρήνη θα-νατου.



Ο άλλοτε έχθρός μας κ' έμείς, θέλαμε να γίνουμε κυρίαρχοι του ανθρώπινου γένους. Ο καθένας από μās ήθελε να κυβερνήσει ολόκληρο τον κόσμο, ή να τον σώσει — πράγμα που ήταν περίπου το ίδιο. Και το αποτέλεσμα; Από τις δυο παρατάξεις δεν απόμειναν παρά μερικοί τραγλοδύτες.

Ποτέ στην ανθρώπινη ιστορία δεν συνέβη κάτι τέτοιο: Δυο κολοσσιαίες χώρες, οί δυο μεγαλύτερες δυνάμεις του κόσμου, μέσα σε λίγες ώρες αφανίστηκαν: 'Απ' αυτές δεν απόμειναν παρά μερικοί τραγλοδύτες που κρύβονται στα βάθη της γης, με τον συνεχή φόβο πώς ή επόμενη στιγμή θα είναι και ή τελευταία τους.

28 Σεπτεμβρίου

Χάρη στο ραδιόφωνο, υπάρχει ένα είδος ψυχαγωγίας. Έμείς και ο τέως έχθρός μας ανταλλάσσουμε συνθήματα που εκφράζουν ιδανικά αξία, υποτίθεται, να δικαιολογήσουν τον πόλεμο. Και είναι ή ανταλλαγή αυτή ένα είδος ψυχαγωγίας γιατί κανείς από μās δεν τα παίρνει πια στα σοβαρά. Αυτό του είδους οί «πνευματικές ανταλλαγές» γίνονται περίπου ως εξής:

«Τραγλοδύτες όλου του κόσμου ενωθήτε!»

«Έλευθερία και Δημοκρατία για όλους τους τραγλοδύτες!»

«Γνήσια λαϊκή δημοκρατία για τους τραγλοδύτες!»

«Ισότητα για τους ανθρώπους των σπηλαίων!»

«Αταξική κοινωνία!»

«Πραγματική δημοκρατία για τους τραγλοδύτες!»

Και ούτω καθ' εξής! Όσο πιο μεγαλόστομο είναι το σύνθημα, τόσο πιο ρηχό φαίνεται — και τόσο πιο πολύ ο κόσμος γελά μ' αυτό. Φαίνεται πώς ο τέως έχθρός μας διασκεδάει με αυτή την ιστορία τόσο, όσο κ' έμείς. Το γενικό μεγαφώνο, μās κάλεσε να στείλουμε ο καθένας μās ό,τι συνθήματα

θέλαμε. 'Υπέβαλα κ' εγώ το δικό μου: «Επί τέλους ο κόσμος ενώθηκε!»

29 Σεπτεμβρίου

Το σύνθημά μου μεταδόθηκε σήμερα το πρωί.

Η απάντησή τους άργησε μάλλον να έρθη: 'Αλλά όταν ήρθε, δεν ήμουν διόλου βέβαιος αν ήταν κωμική ή όχι: «'Αλλά εξακολουθεί να ζή σε χωριστά καταφύγια».

Με ρώτησαν αν ήθελα να απαντήσω κι αφού σκέφτηκα λίγο, έστειλα την απάντησή μου: «Θα πεθάνω όμως από τον ίδιο θάνατο».

Τούτη τη φορά, ή απάντησή τους ήρθε σαν αστραπή: «Ζήσαμε χωρισμένοι, πεθαίνουμε ενωμένοι!»

30 Σεπτεμβρίου

Πέρασα όλο μου το πρωί, γράφοντας ένα μικρό διήγημα, που μπορεί να μεταδοθή από το ραδιόφωνο. Νάτο:

Μια φορά κ' έναν καιρό ήταν δυο φίλοι, ο Α και ο Β. Γνώριζαν ο ένας τον άλλον πολλά χρόνια και έκαναν μαζί καλή παρέα. 'Ακόμη κι όταν ο Α εύρισκε μιὰ κοπέλλα, και τύχαινε να βρή και ο Β άλλη μιὰ, ο ένας γυ-

ΛΥΣΕΙΣ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ & ΣΚΑΚΙΟΥ

(Σταυρόλεξο από σελ. 8)

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1. ΣΤΕΝΟΧΩΡΙΕΣ.
2. ΤΙΣΑΜΕΝΟΣ.
3. ΕΤΑΜΙΝ — ΣΟΝΙΑ.
4. ΓΑΤΑΣ.
5. ΑΝ — ΤΑΝΑΠΑΛΙΝ.
6. ΝΙΚΑΝ.
7. ΟΔΕ — ΘΑ — ΡΑΡΟΣ.
8. ΠΕΛΑΡΓΟΙ — ΑΣΟ.
9. ΕΣΟ — Α.
10. ΝΑΣΗΝ.
11. ΒΑΠΟΡΙ — ΘΕΑ.
12. ΙΣΩΣ — Ο «ΚΟΥΚ».

ΚΑΘΕΤΩΣ:

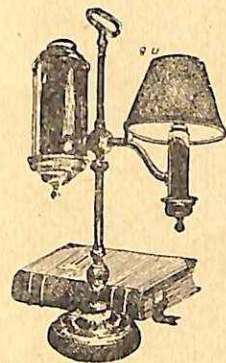
1. ΣΤΕΓΑΝΟΠΟΔΑ.
2. ΤΙΤΑΝΙΔΕΣ.
3. ΕΣΑΤ — ΚΕΛΕΒΗΣ.
4. ΝΑ — ΜΑΤΑ.
5. Ο «ΜΙΣΑΝΘΡΩΠΟΣ».
6. ΧΕΝ (Χριστιανική ΠΑΤ — Νέων).
7. ΩΝ — ΑΓΝΟΝ.
8. ΡΟΣ — ΠΑΡΙΣΙΟΙ.
9. ΙΣΟ — ΠΑΛΑ — ΚΑ' (21).
10. ΛΩΡΑΝΘΟΝ.
11. ΙΛΙΣΟΣ — ΕΥΑ.
12. ΚΑ' ΙΝ — ΣΟΚΑΚΙ.

(Σκάνι από τεύχος 191, σελ. 60)

- Άρ. 113. Α)... Βη3!! Έάν έχη3, 1ε2+ 3) Ρθ1, ΠΧ31+ μάτ. Β) 0χη3, 1ε2+ μάτ. Γ) 2) ΒΧη3, 1ε2+ 3) Ρθ1, ΙΧη3+ 4) Ρη1, ΙΧ31 κλπ.
- Άρ. 114. 2) 63-64!! με απειλήν μάτ στο Πγ5. Με Πε2+ και Ρδ2+ έγλυτύνουν τα Μαύρα... με αναγκαστικό «ρεμί».
- Άρ. 115. 1) Β67-ξ3!! 'Απειλή 2) 164+ μάτ.

2 'Οκτωβρίου

Τώρα σταμάτησαν οί έκπομπές του άλλοτε έχθρου μας. Μπορεί αυτό να οφείλεται σε τεχνική βλάβη. 'Αλλά μπορεί... Όχι, όχι, ως μὴν το συλλογίζομαστε. Άς περιμένουμε να δούμε τί έγινε.



Ο Χ 107 π και ή Ψ φαίνεται να τα πηγαίνουν πολύ καλά. Δεν βλέπω και πολύ συχνά την Ψ. Πηγαίνω πολύ σπάνια στο έντευκτήριο κ' εκείνη σπάνια επισκέπτεται τον άντρα της στο δωμάτιό του. 'Αλλά ο Χ 107 π φαίνεται κατενθουσιασμένος με το ταίρι του.

Δεν μου κρατά τόσο πολύ συντροφιά, όσο άλλοτε. Τώρα ακούω περισσότερη μουσική, όσο κι αν ή ταινία του μαγνητοφώνου επαναλήφθηκε πολλές φορές από τότε που ήρθαμε εδώ. Το ίδιο πράγμα κάθε δώδεκα μέρες. 'Αλλά και πάλι, ένα έργο ποιότητας έχει και το κάνει να θέλης να το ακούς πολλές φορές.

3 'Οκτωβρίου

Σωπαίνουν πάντα. Θα πρέπει να πέθαναν. Ξαφνικά, όπως και στην Έκτη Στοά. 'Ισως από την ίδια αιτία — την άγνωστη. Ποτέ δεν θα το μάθουμε, εκτός αν κ' έμείς χαθούμε με τον ίδιο τρόπο.

Οί άνθρωποι στην Έβδομη Στοά είναι απελπισμένοι, βαθειά απελπισμένοι. Βλέπω γύρω μου τα ίδια μελαγχολικά πρόσωπα που έδλεπα και τις πρώτες μέρες της απομόνωσής μας σ' αυτά τα λαγούμια. Ο κόσμος φαίνεται τόσο δυστυχισμένος όσο και την εποχή που δεν ήταν προσαρμοσμένος στο καινούργιο του περιβάλλον.

Νοιώθουν και πάλι μοναξιά. Όχι από το κλεισίμο, αλλά επειδή είναι ολόμοναχοι στον κόσμο. Δεν υπάρχει πια μήτε ο τέως έχθρος για να μιλήσης μαζί του.

Και φοβούνται. Φοβούνται τις ακτίνες γάμμα και τα ούδετερόνια, τα σώματάδια άλφα και βήτα. Φοβούνται να φάνε, να πιούν, να ανασάνουν. 'Αλλά περισσότερο από όλα, φοβούνται το άγνωστο. Το γεγονός ότι δεν ξέρουν

το πώς και πότε θα πεθάνουν τους σπάζει τα νεύρα. Φοβούνται ακόμη και να κοιμηθούν, επειδή μπορεί να μὴν ξυπνήσουν.

Η επιδραση της ραδιενέργειας, έχει αρχίσει κιόλας μέσα στην Έβδομη Στοά, τουλάχιστον πάνω στα πνεύματα. Απλώνει τον πανικό. Αυτό μπορούσε να είναι ή τρομερότερη μορφή ψυχολογικού πολέμου, αλλά και ή πιο άκοπη: Κανείς δεν κάνει τίποτε, κι όμως ο φόβος απλώνεται παντού. Η ιδέα της ραδιενέργειας κυριεύει, όρατη, την ψυχή, όπως ή πραγματική ραδιενέργεια κυριεύει τα σώματα.

4 'Οκτωβρίου

Είναι πια σίγουρο πώς οί τέως έχθροί μας δεν υπάρχουν. Τώρα είμαστε μόνοι, απόλυτα και κυριολεκτικά μόνοι.

Πόσο θα κρατήσουμε; Θα επιζήσουμε εδώ κάτω; Θα κάνουμε οικογένειες; Θα διατηρήσουμε την ανθρωπότητα ζωντανή ώσπου κάποια μέρα να μπορέσει να βγή από αυτές τις άθλιες τρύπες;

Η θα χαθούμε κ' έμείς όπως και οί άλλες Στοές; Και θα ξέρουμε το τί μās βρήκε, ή όχι; Θα αφανιστούμε ξαφνικά και άπροεidroποίητα, ή μήπως θα δούμε το θάνατο να απλώνεται γύρω μας; Ποιός ξέρει;

Θα χρειαστή να γίνη κάποια επίσκευη στον ατομικό αντιδραστήρα που μās εφοδιάζει με ενέργεια. Έτσι όλα θα σταματήσουν για μιὰ περίπου ώρα. Σκοπεύω να διακόψω το γράψιμο και να πλαγιάσω, πριν σδήσουν τα φώτα. Οί περισσότεροι δεν θα σκοτιστούν πολύ επειδή δεν θα έχουν φως για ένα μέρος της νύχτας. Θαρρώ μάλιστα πώς οί περισσότεροι κοιμούνται κιόλας. Οί υπόλοιποι θα ανακαλύψουν τί σημαίνει να ζήσ σαν πραγματικός τυφλοπόντικας, πράγμα συναρπαστικά ενδιαφέρον!

5 'Οκτωβρίου

Χτες βράδυ αποκοιμήθηκα πολύ πριν διορθωθή ο αντιδραστήρας. Σήμερα το πρωί, μου είπαν ότι ή επισκευή δεν χρειάστηκε μόνο μιὰ ώρα αλλά τρεις και ότι έγινε κ' ένα δυστύχημα: Ένας από τους αξιωματικούς ατομικής ενέργειας που εργαζόταν στην επισκευή, ο ΑΕ 307 π, άρπαξε μιὰ γερή δόση ραδιενέργειας και ξεψύχησε λίγο πριν από το πρωί.

Όπως έγινε και με τον Χ 117, έτσι και για τον ΑΕ 307 π μεταδόθηκε από το γενικό μεγαφώνο μιὰ σύντομη νεκρολογία. «Έδωσε τη ζωή του για να εξασφαλίση την επιδιώσή μας», είπε ο «σπήκερ» κι αυτό το εγκώμιο στο νεκρό μου φάνηκε πέρα ως πέρα δίκαιο. Δίχως αντιδραστήρα, θα μπορούσαμε να ζήσουμε ελάχιστα ακόμη!

Θλιβερή ωστόσο ιστορία. Όλοι λυπούνται για τον ΑΕ 307 π. Και για τη χίρα του.

«ΓΥΡΝΑ ΣΠΙΤΙ ΑΓΓΕΛΕ ΜΟΥ»

τοῦ Τόμας Γούλμ

Τὸ «Γύρνα πίσω, ἄγγελέ μου», ποὺ διάλεξε ὁ Κάρλος Κουν γιὰ τὴ φετινὴ ἑναρξὴ τοῦ Θεάτρου Τέχνης, εἶναι ἡ ἐπιτυχημένη διασκευὴ τοῦ αὐτοβιογραφικοῦ μυθιστορήματος ἐνὸς ἀπὸ τοὺς καλύτερους Ἀμερικανοὺς συγγραφεῖς, τοῦ Τόμας Γούλφ.

Μια οικογένεια βασανίζεται από τη στοργή. "Όσο κι αν φαίνεται παράξενο, η στοργή που νοιώθει τὸ ἕνα γιὰ τὸ ἄλλο ἀπὸ τὰ μέλη αὐτῆς τῆς οἰκογένειας γίνεται ἡ ἀφορμὴ τῆς δυστυχίας τους καὶ τῆς διάλυσής τους. Ἡ Ἐλίζα Γκάντ, ἡ μητέρα, προσπαθεῖ νὰ κρατήσῃ τοὺς δικούς της κάνοντας τὰς νὰ δουλεύουν σκληρὰ μὲ τὴν ἐλπίδα ἐνὸς ἀπώτερου καλύτερου μέλλοντος καί, καθὼς εἶναι ἡ πιὸ δυνατὴ, ἢ καλύτερη καθὼς ξέρεي νὰ ἐκμεταλλεύεται τὴν ἀδυναμία τους, κατορθώνει νὰ τοὺς ἔχη ὅλους ὑποδουλωμένους, νὰ τοὺς κἀνῃ νὰ χάνουν τὴν προσωπικότητά τους καὶ νὰ ἀπαρνιοῦνται τὰ ὄνειρά τους, ὥς τὴ στιγμή πού ἕνας μονάχα ἀπ' ὅλους κατορθώνει νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὸ ζυγὸ πού ἔχει φέρεϊ τοὺς ἄλλους στὴν αὐτοδιάλυση.

Τὸ θέμα εἶναι ὄχι μόνον γνωστό, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ τοῦ δὲν προβάλλει κυριαρχικά, ὅπως γίνεται στὰ ἔργα τοῦ Μίλνερ καὶ κυρίως τοῦ Ο' Νήλ, ἔρχεται καὶ ξαναέρχεται στὰ περισσότερα θεατρικά καὶ φιλολογικά ἔργα τῆς σύγχρονης Ἀμερικῆς σὰν ἓνα μοτίβο παράλληλο μὲ τὸ κύριο θέμα κάθε ἔργου, μοτίβο ζωτικό.

Παρατηρείται στ' αλήθεια μιὰ όμα-
δε:κή προσπάθεια ν' άποτιναχτή ή στορ-
γή, νά άπαλλαγή ό σύγχρονος άνθρω-
πος άπ' αύτήν, σάν ή στοργή, ή βα-
λύτερη συμπάθεια που μπορεί νά νοιώ-
ση ένας άνθρωπος για τόν άλλον, νά
ήταν μεγάλο και φοβερό κακό και, λί-
γο πολύ, όλοι οι Άμερικανοί παρουσι-
άζονται με ένα σύμπλεγμα άντιμητρι-
κό, καινούργιο. Οιδίποδες που όνειρεύ-
νται να σκοτώσουν τη μητέρα που έ-
τυχε ν' άγαπούν.

Καὶ δὲν εἶναι μόνον ἡ μητέρα. Εἶναι ὁ κάθε ἄνθρωπος πού βρίσκεται πλάι μας, πού δὲν πρέπει νὰ ἔχη καμιά ἐπιρροή ἀπάνω μας γιὰ νὰ μποροῦμε ἐξέτσι νὰ γυρίζουμε ἀδέσμευτοι καὶ ἐπειτα νὰ κλαίμε ὑποκριτικά τὴν ἐγώιστική μοναξιά μας.

Αὐτὴ ἡ καταγγελία τῆς στοργῆς σὰν ἔνοχης γιὰ τὸ κάθε τι, τῆς στοργῆς τοῦ προσπαθοῦν μὲ κάθε μέσο καὶ κυρίως μὲ τὴν ψυχανάλυση νὰ καθορίσουν πρῶτα καὶ μετὰ νὰ ξεριζώσουν, κοντεύει νὰ χάσει τὴν ἐπίφασή της ἐπ'ἀνάστασης ἐναντίον ἐνὸς καταθλιπτικοῦ

δεσμοῦ καὶ ν' ἀποκαλύψη ἓνα ἐγωῖστικὸν κίνητρο.

Τὸ «Γύρνα πίσω, ἄγγελέ μου», πὺν ἢ παράστασή του μᾶς δίνει ἀφορμὴ γιὰ τὶς γενικώτερες αὐτὲς σκέψεις εἶναι καθεαυτὸ ἓνα ἀπὸ τὰ πιὸ ἐπιτυχημένα παραδείγματα αὐτῆς τῆς τάσεως τῆς ἀμερικανικῆς ζωῆς καὶ ἐπειδὴ στὸ θέατρο ἔρχεται μετὰ ἀπὸ τὰ ἔργα τοῦ Μίλλερ (Θάνατος τοῦ Ἑμποράκου) καὶ τοῦ Ο' Νήλ (Μακρὺ ταξίδι μέσα στὴ νύχτα), δίνει μ' ὅλο του τὸ καλὸ χτίσιμο καὶ τὴ θεατρικὴ τὴν περισσότερες φορές ἐκμετάλλευση τοῦ μυθιστορηματικοῦ στοιχείου, τὴν ἐντύπωση τοῦ γνωστοῦ καὶ τοῦ ξανακουσμένου.

Οἱ καταστάσεις καὶ οἱ χαρακτῆρες εἶναι ὅλοι πιὰ τυποποιημένοι καὶ σὲ ἐλάχιστες μόνον στιγμὲς κατορθῶναι νὰ μᾶς ἀγγίξῃ ἡ πίκρα τῆς ὑπαρξέας τους. Σ' αὐτὸ συντελεῖ καὶ ἡ ἔλλειψη λιτότητας, γιατί ἡ Καίτη Φρίγκς, ποὺ ἔκανε τὴ θεατρικὴ διασκευὴ καὶ πῆρε τὸ Βραβεῖο Πούλιτζερ καὶ τῶν Κριτικῶν τῆς Ν. Ὑόρκης, δὲν μπόρεσε τίς περισσότερες φορὲς νὰ ἀντισταθῇ στὸν πειρασμὸ τῆς πλατεῖας ἐξήγησης ἐνὸς αἰσθήματος ἢ μιᾶς κατάστασης.

Τὴν ἐντύπωση τοῦ γνωστοῦ καὶ τοῦ
ξαναῖδωμένου ἐπιτείνει καὶ τὸ ἀνέβασμα
ἀπὸ τὸν κ. Κ. Κούν. Εἶναι ἀνάγκη γὰρ
τονίσουμε ἀκόμη μιὰ φορὰ πόσο ἀνα-

ΟΙ «ΔΙΚΑΙΟΙ»

τοῦ Ἀλμπερ Καμὺ

Θέατρο «Άλφα» - Θίασος Δημ. Μυράτ

Τὸ ἀθηναϊκὸ κοινὸ θὰ ἔρθῃ πρώτη φορά σὲ ἐπαφὴ μὲ τὸ θέατρο τοῦ Ἀλμπέρ Καμὺ μὲ τοὺς «Δίκαιους», ποὺ μετὰφρασε καὶ σκηνοθέτησε. ὁ Δημήτρης Μυράτ.

Ὅλοι καὶ ἔχουν ἀκούσει καὶ πολλοὶ ἔχουν διαβάσει τοῦ ἔργο τοῦ Καμῦ, κυρίως τοῦ φιλολογικοῦ καὶ τοῦ δημοσιογραφικοῦ. Γιατὶ ὁ Καμῦ πρῶτα καὶ πάντων ἀπ' ὅλα στάθηκε ἕνας μεγάλος δημοσιογράφος, ἕνας ἄνθρωπος δηλαδή μὲ μεγάλη καὶ εὐαίσθητη συνείδηση, ποὺ κατ'ἀγγελλε κάθε μορφὴ ἀδικίας καὶ ποὺ εὐαγγελιζόταν ἕναν καλύτερο κόσμον, τοποθετημένο ὄχι στὸ ἀπώτερο ἢ ἀκόμη καὶ στὸ σχετικὰ ἐγγύτερο μέλλον, ἀλλὰ σὲ τοῦτο ἐδῶ τοῦ παρόν, σ' αὐτὴν ἐδῶ τῇ ζωῇ.

Ἡ παρουσία τοῦ Καμὺ γίνεται κά-

Θέατρο Τέχνης-Θίασος Καρόλου Κούν

γνωρίζουμε τη συμβολή του Καρόλου Κούν στη δημιουργία του σύγχρονου ελληνικού θεάτρου. Άλλα ή φεινική Ελλάδα κάνει έκκληση για τυποποίηση τόσο στη γενική σύλληψη των έργων, όσο

Είναι βέβαια πολύτιμο στοιχείο για
ένα θίασο η συνοχή και εκείνο το «όφρα»
που μοιάζει με το «οικογενειακό ύφος»
και σ'ε κάνει άμεσως να ξεχωρίζεις τη
δουλειά ενός σκηνοθέτη και τους ηθο-
ποιούς που έχει οδηγήσει και έχει δη-
μιουργήσει. Από κει, όμως, ως το να
ξέρεις ακριβώς σχεδόν τη στάση και τον
τόνο που θα πάρει κάθε ηθοποιός στην
επόμενη φράση ή σκηνή, ή απλά την
απόδοση της φράσης είναι πολύ μικρή.
Από την τυποποίηση είναι πολύ το πά-

Αυτό το φόβο μάς γέννησε
 ξιμο του κ. Χατζημάρκου (πατέρα) του
 τής κ. Καπελλαρή (μητέρας), που ενώ
 είναι αρκετά πιστό, είναι σαν στοιχείο
 ηγούμενων ρόλων τους που
 θούν να κυριαρχούν πάνω τους. του

Ὁ κ. Κουγιουμτζής στο Εὐγένειο, του γιου πού καπορθώνει ξεφύγη, μέ τή σωστή ἀντίληψη τοῦ ρόλου του, δείχνει ἀκριβῶς πόσο ἐπιποποιοιθῇ τὸ παίξιμο τῶν ἑμάρσιων ταγωνιστῶν. Ἡ ἴδια αὐτὴ ἐμάρσιον μᾶς κάνει νὰ ἐλπίζουμε πῶς μπορεί ὁ κ. Κουν γρήγορα νὰ διασκεδάσῃ τοὺς φόβους μας.

Θέατρο «Αλφα» - Θίασος Διη

θε μέρα πιό αισθητή όχι μόνο
γαλλικά γράμματα αλλά και στην πα-
κόσμια φιλολογία και το θέατρο, κα-
θώς και η πίστη του πως ο άνθρω-
πος δεν είναι μονάχα ή υπολογιστική
μηχανή που ή μιὰ ιδεολογία τείνει να επι-
κατασκευάση, ούτε ή αποδοτική να επι-
που ή άλλη ιδεολογία με συνείδηση
βάλη, αλλά ένα πλάσμα με δικαιο-
και έπιμενώς με απάραγκτα λέγει

βάλῃ, ἀλλὰ ἓνα πλάσσει· καὶ ἐπομένως μὲ ἀπαράγραπτα ματα στὴν εὐτυχία τοῦ ἀλλοιῶς ται δικαιοσύνη καὶ ἐλευθερία.

Τὰ δικαιώματα αὐτὰ στὴ δικαιοσύνη καὶ τὴν ἐλευθερίᾳ, τὸ δικαίωμα τῆς εὐτυχίας, ὁ ἄνθρωπος δὲν μπορεῖ νὰ τὸ βρῇ στὴν τύχῃ, δὲν ἔνα κῆπο αὐτοδρέψῃ σὰν καρπὸ, ἀπὸ ἓνα κῆπο μαζί με τοὺς ἄλλους ἀνίδεους ὁμοίους του.

Πρέπει να παλαίψη, ν' αγωνιστῇ γι'
 αυτό και να θυσιασθῇ γιὰ νὰ τὸ κατα-
 νήσῃ, νὰ δώσῃ ὅ,τι πιὸ πολὺτιμο ἔ-
 χει, δηλαδὴ αὐτὴ τὴν ἴδια τὴ ζωὴ του.
 Αὐτὸ τὸ θέμα, τοῦ συνειδητοῦ ἀν-
 θρώπου ποὺ ἀγωνίζεται γιὰ τὴ δικαιο-
 συνία καὶ τὴ λευτεριά, δηλαδὴ γιὰ τὴν
 ἐλευθερίαν του, εἶναι τὸ ζωτικὸ μοτίβο
 τοῦ ἔργου τοῦ Καμύ.

... του Καμύ.
... του Καμύ έπανάστασαν
... της αδικίας και αγωνίζονται
... τη δικαιοσύνη. Άλλα σ' αυτό τόν
... τους, οι έπανάστατες του Καμύ
... ξεχνούν, δέν μπορούν νά ξεχάσουν
... μένες άρχές που είναι γι' αυτούς
... φτες μέ την άνθρωπίνη υπόσταση,
... την όραση και τόν παλμό της καρ-
... και οι άρχές αυτές είναι ή τι-
... ή υπέρτατη δηλαδή αξιοπρέπεια
... άνθρώπου, που τόν κάνει άτρωτο
... θωμιά και στους έξευτελισμούς
... περιβάλλοντος.

«Οἱ δίκαιοι». Μιά ἐπα-
τατική ὁργάνωση στὶς ἀρχὲς τοῦ
μας, στὴ Μόσχα, σχεδιάζει τὴ
σκηνὴ τῶν «Δίκαιων», καὶ τὸν
θεῖο τοῦ Μεγάλου Δούκα Σέρ-
γουι, ὁ ἀρχηγὸς, ὁ Στεπὶν Φεν-
τσεφ καὶ μιὰ γυναίκα, ἡ Σόνια
Μετσομπόφ. Ὁ Γιάννης, ἐπιφορτισμένος
τῆς δόμης πᾶνω στὸ ἀμάξι τοῦ
Δούκα, ὑποχωρεῖ τὴν τελευ-

...ήμη μπροστά στα δύο σοβαρά
...του πρόσωπα των αληψιών του Δού-
...χωρίς να τα περιμένη βρέθη-
...μεσα στο αμάξι. Ο Φεντόρωφ, που
...νοιώσει στο κορμί του το κνούτο
...ταρισμού κ' έχει δει την άγα-
...αυτή, αυτοκτονή για την τα-
...αυτή, έρχεται σε σύγκρουση
...αλλους που συμμερί-

...αδυναμία του Γιάννε γιατί
...παστεύει πώς η επανάσταση πρέ-
...είναι σκληρή και απάνθρωπη
...μπορέσει να φτάσει στο σκοπό
...στη δεύτερη απόπειρα, ο Βοϊνός
...είναι άποσύρεται οριστικά, μά-
...ο «ποιητής», όπως τον πειρά-
...σύντροφοί του, σκοτώνει τον
...Δούκα, αρνείται κάθε πρόταση
...αυτισμού με τη συνειδητή του πολ-
...προτίθενται οι αρχές για να του
...χάρη και πηγαίνει συνειδητά
...μετάλα.

...και ο Καμύ έχει κρατήσει και
...το όνομα του Γιάνεκ, που
...στη ζωή του συμπεριφέρ-
...σαν να ήταν ήρωας του Καμύ:
...ένας επαναστάτης με συνείδηση.

αύτοντας στη σκηνή τους πρόδρο-
αυτούς της κατοπινής μεγάλης ρω-
επανάστασης, ο Καμύ θέλησε να
γείνη την αντίθεσή τους με τους
αυτούς επαναστάτες που δεν δειλιά-
σε τίποτα για την έπιτυχία του
Θέλησε να διαδηλώση την πί-
του πως ή ανθρώπινη συνείδηση,

Ἡ Γωνιὰ
τοῦ
Γούστου



Τὸ φόρεμα εἶναι τε-
λευταῖο μοντέλο τοῦ
Μπαλμαίν, ἀπὸ μαῦ-
ρο γαλλικὸ μπροκάρ
ἐλαφρὰ κεντημένο. Τὸ
ἴδιο ἀκριβῶς ὕφασμα
τὸ βρίσκετε στὸ Κα-
τάστημα τῶν Ἀθηνῶν
ποὺ αὐτὴ τῇ στιχμῇ
προσφέρει, θαυμάσια
γαλλικὰ ὑφάσματα, τὰ
ὠραιότερα τοῦ κόσμου.
Τὸ κατάστημα αὐτὸ
εἶναι τὸ «Σαλὸν βέρ»
στὴν ὁδὸ Ἑρμοῦ 29.

"ΣΑΛΟΝ ΒΕΡ,

(Ἐκλογή τῆς «Ἐκλογῆς»

ή ανθρώπινη τιμή και ή αξιοπρέπεια είναι κάτι που δεν μπορεί να το ξεντύνεται ο καθένας όταν τον βολεύη, με καμιά – όσο μεγάλη και αν είναι – δικαιολογία και να το ντύνηται πάλι όταν τον βολέη. Ακόμη θέλησε να διακηρύξη την πίστη του στην αδιάκοπη, την ασυμβίβαστη, την αιώνια επανάσταση, ενάντια σε κάθε τι που περιορίζει. Έστω και έναν άλλο άνθρωπο, που πρέπει ο καθένας μας να υπερασπίξη σαν να ήταν ο ίδιος ο έαυτός του.

Μιά ατμόσφαιρα επαναστατική μα-
στιγώνει τα κουρασμένα από τα αιώνια
τρίγωνα της αμαρτίας και τα άπλοϊκά
Οιδιπόδεια συμπλέγματα του σύγχρο-

νου θεάτρου νεύρα του θεατή από την κάνει να αισθάνεται πώς αξίζει να παγιάνη στο θέατρο και του ξυπνάει την επιθυμία να είναι άνθρωπος.

Και δὲν μειώνεται καθόλου ἡ ἀξία τῆς συμβολῆς τοῦ Καμὺ στὴν ἀναξωγόνηση τοῦ σύγχρονου θεάτρου — πού εἶναι συνώνυμη μὲ τὴν ἀφύπνιση τοῦ θεατῆ — ἀπὸ ὥρισμένες σκηνικὲς ἀδυναμίας, τὸν τονισμὸ τῶν δραματικῶν κατστάσεων καὶ τὴν παρεμβολὴ τοῦ σίσηματικοῦ στοιχείου.

Ὁ τονισμός τοῦ ἐρωτικοῦ αἰσθημά-
τος ἀνάμεσα στὴ Σόνια καὶ τὸν Γιά-
νεκ ἀδυνατίζει τοὺς «Δίκαιους», ὅπως
καὶ ἡ τελευταία πράξη ὅπου δίνεται

με υπερβολή και με επαναλήψεις ο σπα-
ραγμός της Σόνιας και η απόφασή της
να συνεχίσει τη βαρεία κληρονομιά που
όφειλε στους συντρόφους του ο Γιάνεκ.

Στις σκηνές αυτές και κατά κάποιον
τρόπο σε όλη τη διάρθρωση των «Δί-
καιων» φαίνεται σαν να ξεχάσε ο Καμύ
τη δύναμη της υποβολής και παρασύρ-
θηκε από το θέμα του δίνοντας την
αντίθεση ανάμεσα στους ηρώες του με
τρόπο που θυμίζει την παλιότερη δρα-
ματολογία, με τη μεγαλόστομη πολλές
φορές έκθεση της σκέψης του καθενός.
Μπορεί πολλοί να νομίζουν πως ένα
έργο ιδεών όπως οι «Δίκαιοι» έχει α-
νάγκη από εξήγηση και ακόμη από υ-
ποστήριξη του αισθηματικού στοιχείου
για να γίνει δεκτό από το μεγάλο κοι-
νό, και σ' αυτή την πολύ διαδεδομένη
πλάνη υποχωρούν όχι μόνον οι συγγρα-
φείς, αλλά κυρίως οι σκηνοθέτες που με
τον τρόπο που ανεβάζουν τα έργα, τα άνα-
λύουν μέχρι σημείου να τα διαλύουν
κάποτε.

Ο κ. Δημήτρης Μυράτ, στην εύσυ-
νείδητη προσπάθεια να ξεφύγει από τα
συνηθισμένα έμπορικά έργα, έχει απο-
κτήσει μια πείρα στο παρουσίασμα έρ-
γων συνειδησέως.

Και η «Υπόθεση Ντρεύφους» όμως
και το «Κράτος του Θεού» δεν ήταν τα
έργα που μπορούν να σταθούν στο επί-
πεδο των «Δίκαιων», γι' αυτό η τωρινή
του προσπάθεια είναι ακόμη πιο αξιέ-
παινη και η επιτυχία του πιο ήρωική.

Γιατί, για να παρουσιαστεί όπως πρέ-
πει ένα έργο σαν τους «Δίκαιους», χρει-
άζεται ένα θίασο με μακρυνά θητεία σε
έργα ποιότητας και εξαιρετικά προικι-
σμένους πρωταγωνιστές.

Η κυρία Βούλα Ζουμπουλάκη, που
έχει πολύ ώριμάσει τα τελευταία χρό-
νια, ίσως δεν είναι ακόμη έντελως ή ή-
θοποιος με το έσωτερικό παίξιμο που
άπαιτεί ο ρόλος της Σόνιας Ντουλ-
μψ. Το ίδιο μπορεί να ειπωθεί και
για τον Φεντόρφ του κ. Βύρωνα Πάλ-
λη και τον Κοϊνών του κ. Θεόδωρου
Έξαρχου.

Ας σημειωθεί πως αυτή η αυστηρή
κρίση πηγάζει από την αγάπη για το
έργο του Καμύ και από τη συμπάθεια
και την εμπιστοσύνη στο εξελισσόμενο
ταλέντο των ήθοποιών αυτών.

Αντίθετα, ο Άνενκοφ του κ. Γιάννη
Αργύρη έχει μια πειστική σεμνότητα
και έσωτερική υποβολή και συγκρατη-
μένη τρυφερότητα που τον κάνουν να
κλέβει στιγμές-στιγμές την πρώτη θέ-
ση της έρμηνείας από τον Δημήτρη Μυ-
ράτ με την αναμφισβήτητη υπεροχή.

Αν έχη κανείς αντιρρήσεις προς τον
Μυράτ σκηνοθέτη, πρέπει να όμολογή-
σει πως ο Μυράτ ήθοποιος έχει μια
συναρπαστική εμφάνιση και παρουσία
στον απαιτητικό ρόλο του Γιάνεκ. Μά-
σκα, κίνηση, τόνος φωνής και ένας συγ-
κρατημένος λυρισμός, κάνουν τον Γιάν-
νεκ του τη μεγαλύτερη επιτυχία της
καριέρας του.

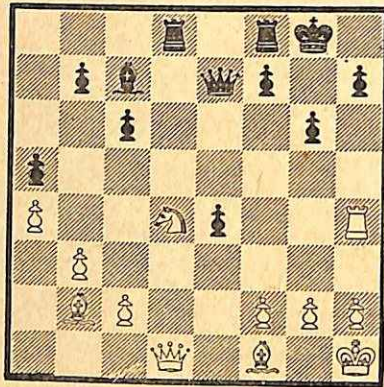
—ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

ΣΚΑΚΙ

Άσκησης άρ. 116

Από μίαν παρτίδα

ΛΕΥΚΑ



ΜΑΥΡΑ

Λευκά (12): Ρη1. Βδ1. Α62. ζ1.
Π04. Ιδ4. Σα4. 63. γ2. ζ2. η2. 02.

Μαύρα (12): Ρη8. Βε7. Π88. ζ8.
Αγ7. Σα5. 67. γ6. ε4. ζ7. η6. 07.

Είς αυτήν την θέση εάν έσεις επάι-
ζατε με τα Λευκά, και ήτο ή σειρά σας
να παίξετε, ποίαν κίνηση θα διαλέγατε;
Υπάρχει μία που εξασφαλίζει την
νίκη.

Παρακολουθήστε στο προσεχές εάν
ή δική σας λύσις συμφωνή με εκείνη
που θα σας υποδείξωμεν ως σωστή.

Άσκησης άρ. 117

Από μίαν παρτίδα

Λευκά (13): Ρη1. Βδ1. Πα1. ζ1.
Αγ4. ε3. Ιη5. Σα2. 62. γ2. ζ4. η2. 02.

Μαύρα (13): Ρ08. Βε7. Πα8. ζ8.
Αγ8. Ιγ6. ε6. Σα7. 67. γ7. 07. η7. 07.

Είς αυτήν την θέση είναι ή σειρά των
Λευκών να παίξουν.

Τα Λευκά τα έχετε... έσεις λοιπόν,
και πρέπει να κινήσετε κάποιο κομμά-
τι. Ποίο θα διαλέγατε;

Για να σας δοθησούμε κάπως στο
σωστό παίξιμο εδώ, σας λέμε ότι το
πίονι ζ4 πρέπει κατά κάποιο τρόπο να
γίνη... Βασίλισσα. Δεν είναι, παρ' ό-
λο ότι φαίνεται, και τόσο δύσκολο!

Στο προσεχές θα δήτε το πως!

Άσκησης άρ. 118

Από μίαν παρτίδα

Λευκά (6): Ρ01. Π64. 66. Σα4.
η2. 03.

Μαύρα (5): Ρ05. Βα5. Σζ4. η5.
06.

Μια πολύ ενδιαφέρουσα φάσις από
το τέλος περίπου μιάς παρτίδας.

Τα Λευκά έχουν το ελεύθερο πίο-
νι α4 για έλπίδα.

Πως όμως να το εκμεταλλευθούν;

Είναι λοιπόν ή σειρά των να παί-
ξουν και με ένα ώραίο συνδυασμό κινή-
σεων και θυσιών επιτυχάνουν την εξα-
σφάλιση της νίκης.

Τόν βλέπετε έσεις τον τρόπο αυτό;

Υπάρχουν άπειράριθμα παραδείγμα-
τα θέσεων από παρτίδες στις οποίες
και πολύ ισχυροί ακόμη παίκται δεν

βλέπουν έναν συχνά απλούστατον τρό-

πον εξαναγκασμού του αντίπαλου των
να εγκαταλείψη τα παιχνίδια.

Ας μελετήσουμε μαζί ένα ώραίο τέ-
τοιο παράδειγμα:

Λευκά (12): Ρη1. Βγ2. Πε1. Π03.
Αγ4. Ιη5. Σα2. 62. 84. ζ2. η2. 03.

Μαύρα (12): Ρη8. Βδ6. Πα8. ζ8.
Αη6. Ιζ6. Σα7. 67. γ6. ζ7. η7. 07.

Έδω παίζουν τα Λευκά. Εάν ο Λευ-
κός ήπος εύρισκετο επί του τετραγώ-
νου ζ7 θα απειλούσε συγχρόνως τα τε-
τράγωνα 08 και δ6. Ο δλέπων την δυ-
νατότητα αυτή αντιλαμβάνεται ότι έδω

υπάρχει ή περίπτωση ενός ώραϊσάτου
συνδυασμού κινήσεων που εξασφαλίζει
την νίκη των Λευκών.

Η πρώτη κίνηση των Λευκών 1) Βγ2
ΧΑ6 αναγκάζει φυσικά τα Μαύρα να

πάρουν την Βασίλισσαν με το πίο-
νι 07. Έχουμε τώρα άνοιγμα της καθε-
του «01-08». 2) Αζ7+! ΠΧζ7 «Φορ»

3) Π08+! ΡΧΠ 4) ΙΧζ7+! Ρη8 5)
ΙΧδ6, Πδ8 6) Πε6 και τα Λευκά κερ-
δίζουν.

Και τώρα τα προβλήματά μας διά
τους φίλους του «καλλιτεχνικού σκα-
κιού».

Άσκησης άρ. 119

Πρόβλημα F. Gamage

Λευκά (11): Ρ05. Βε6. Πδ7. 03.
Αα6. γ5. Ια4. ζ3. Σ63. ζ2. η4. 08.

Μαύρα (11): Ρ83. Β65. Πγ8. 08.
Αδ4. 05. Ια7. 08. Σ67. γ2. ε2. 02.

Τα Λευκά παίζουν και κάνουν ματ
σε δύο κινήσεις.

Άσκησης άρ. 120

Πρόβλημα F. Gamage

Λευκά (8): Ρα1. Β64. Πε1. Π05.
Αη7. 01. Ια5. ζ3.

Μαύρα (9): Ρ85. Πε8. γ3. Αη5.
Ι61. Σα2. γ4. 07. ζ7.

Τα Λευκά παίζουν και κάνουν ματ
σε δύο κινήσεις.

Παρτίδα από το
Πανελλήνιον Πρωτάθλημα 1960

Λευκά: Α. Άγγελος. Μαύρα: Τ. Άνα-
στασόπουλος

Ινδική του Βασιλέως

1. δ4, Ιζ6. 2. γ4, η6. 3. Ιγ3, Αη7.
4. ε4, 06. 5. Αε2, 0-0. 6. Αε3, ε5. 7.
85, Ι6-07. 8. η4, Ιγ5. 9. Αζ3, ΑΧΙγ5.
04, Βδ7. 11. η5, Ιη4. 12. ΒΧΒ, ΑΧ

δΧΑ. 13. ΑΧΙη4, ΒΧΑ. 14. Βζ2, Αη5.
Β. 15. ζ3, Α05. 16. Ρζ2, Πε1. 17. Παε8.
ζΧε4. 18. ΙΧε4, Πζ4. 19. Ρ08. 22. Ιε2,
20. Π03, 66. 21. Πε3, 24. 06, 25.
Πζ4-ζ7. 23. Ιε2-γ3, Πζ4. 26. ΙΧδ6, 32.
86. 25. Ι85, Πζ4-ζ7. 26. Π6-67. 06. 34.
27. Ιε4, Πδ8. 28. Π63, Πδ1. 29. Π63,
Ρη8. 30. Π01, Πζ7. 31. 0Χη5, 36. Ρε9.
Πδ1-63, 0Χη5. 33. Ρε7, 186. 41.
Ρζ2, Αζ8. 35. Ρε3, 38. Ι86, 43.
Αε7. 37. Π6-63, Αδ8. 38. Ρε4, Πδ6.
39. ΙΧΠ67, ΠΧ1. 40. ΠΧΑ+, 45. 181,
ΠΧ66+, ΑΧΠ. 42. Ιε3, 50. Ρδ6, 53.
ΡΧΠ+, ΡΧΠ. 44. Ιε3, 50. Ρδ6, 53.
Ρδ6. 46. Ιζ2, Ρε6. 47. Ι83, 50. Ρδ6,
ΙΧε5, Ργ7. 49. Ι83, 52. ζ4, Ρζ7. 53.
Ρε7. 51. ΙΧΑ05, ηΧ1. 52. ζ4, Ρζ7. 53.
ζ5, και τα Μαύρα εγκαταλείπουν.

(Λύσεις στο προσεχές. Λύσεις του προη-
γουμένου στη σελ. 08)

ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΑ

ΠΟΛΥΤΙΜΑ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ ΔΙΧΩΣ ΑΞΙΑ

Έκδίδονται σε όλο τον κόσμο ά-
να περισσότερα γραμματόσημα που
έκδωσε το 1869 και το 1881 που
τα έβγαλαν, με ειδική άδεια, δύο συγ-
γραφείς για να προπληρώσουν τα τα-
χυδρομικά τέλη των διδλίων τους, έπει-
δη ή κυβέρνηση τα θεωρούσε χρήσιμα
για τον τόπο. Τα δύο διδλία είχαν για
θέμα τους την Ιστορία των γραμματο-
σήμων της Ισπανίας.

Αργότερα ή Ισπανική ταχυδρομική
υπηρεσία εξέδωσε και άλλα γραμματό-
σημα χωρίς αναγραφή της αξίας τους
που δόθηκαν στα μέλη της κυβερνή-
σεως για να τα χρησιμοποιούν στην άλ-
ληλογραφία τους. Μία σειρά που έκ-
δόθηκε στα 1897 περίπου προωριζόταν
πάλι για τους βουλευτές και μία άλ-
λη από τέσσερα γραμματόσημα για
τα μέλη της Γερουσίας.

Αυτές οι δύο τελευταίες σειρές ήταν
συγχρόνως αναμνηστικές της 300ής ε-
πετείου του θανάτου του Θερβάντες.

Τον Μάιο του 1958 ή κυβέρνηση του
Βορείου Βιετνάμ, της κομμουνιστικής
δημοκρατίας της Νοτιοανατολικής Άσί-
ας, εξέδωσε ένα ειδικό γραμματόσημο
χωρίς αναγραφή αξίας. Το γραμματόση-
μο αυτό προωριζόταν για τους αναπή-
ρους και είχε κίτρινο και κόκκινο πά-
νω σε άνοιχτοπράσινο φόντο. Το σχέ-
διο έδειχνε το έμβλημα που φορούν οί
λοι οί ανάπηροι, μέσα σε ένα ήμικυ-
κλικό στεφάνι με ένα πενταγωνικό ά-

στρο από πάνω και στο κέντρο τις λέ-
ξεις: «Thuong Binh».

Τον επόμενο χρόνο το Βόρειο Βιετ-
νάμ έβγαλε ένα ακόμη γραμματόσημο
για τον ίδιο σκοπό, λίγο μεγαλύτερο.
Η έκδοση αυτή έδειχνε την εικόνα ά-
ναπήρων σε άσκήσεις αποκαταστάσεως
σε ένα όρυζώνα και το σχέδιο ήταν ά-
νοιχτό καφέ. Σε μία γωνιά υπήρχε και
το έμβλημα των αναπήρων, αλλά δεν ά-
ναγραφόταν πάλι ή αξία του γραμμα-
τοσήμου.

Λίγους μήνες αργότερα, ή Ταχυδρο-
μική Υπηρεσία του Βιετνάμ έβγαλε
άλλο ένα γραμματόσημο χωρίς αξία

Τα παραδείγματα που αναφέραμε ά-
πό την Πολωνία, την Αίγυπτο, την Ι-
σπανία και το Βόρειο Βιετνάμ άφορούν
όλα γραμματόσημα προοριζόμενα να
χρησιμοποιηθούν από ώρισμένη μερίδα
του πληθυσμού.

Η Ούγγαρία όμως έχει έκδοσει τέ-
τοια γραμματόσημα για γενική χρήση.
Τα χρησιμοποιούσαν μόνο για να προ-
πληρώνονται τα τέλη των εφημερίδων
που στέλνονταν με το ταχυδρομείο και
το πρώτο άπ' αυτά βγήκε το 1871. Το
γραμματόσημο αυτό έδειχνε ένα ταχυ-
δρομικό σήμα με μία κορώνα από πά-
νω και ήταν κόκκινο θερμιγιόν. Η ά-
ξία του ήταν μία κορώνα που προπλη-
ρωνόταν, αλλά δεν αναγραφόταν που-
θενά.

Το 1946 ή Ούγγαρία έμφανίστηκε
και σε ένα άλλο φιλοτελικό γεγονός
που άπαιτούσε γραμματόσημα χωρίς
αναγραφή της αξίας τους, αλλά αυτή
τη φορά με την ευκαιρία σοβαρώτερων
περιστάσεων. Έκείνη την εποχή, λίγο
μετά την άπελευθέρωση της χώρας ά-
πό την έχθρική κατοχή, είχε άρχισει
ο πληθωρισμός. Το νόμισμα έχανε κά-
θε μέρα την αξία του και τα ταχυδρο-
μικά τέλη ανέβαιναν. Τέλος, οί ταχυ-
δρομικές άρχές άρνήθηκαν να τυπώνουν
άλλα γραμματόσημα με όλοένα αύξα-
νόμενες αξίες. Πήραν τα γραμματόση-
μα που υπήρχαν ήδη και τύπωσαν άπό
πάνω διάφορες έπιγραφές για να δεί-
ξουν το σκοπό τους: λ.χ. «Δελτάριο
έσωτερικού», «Επιστολή έσωτερικού»,
«Συστημένο» κλπ. Τα γραμματόσημα
δεν είχαν αναγεγραμμένη την αξία τους,
άλλά τα πουλούσαν σύμφωνα με τις
τιμές της ημέρας.

Το 1954 οί πολωνικές ταχυδρομικές
υπηρεσίες έκαναν νέα έκδοση του ίδιου
γραμματοσήμου στα ίδια χρώματα, άλ-
λ' όχι με άλλο σχέδιο, και πάλι χωρίς να
αναγράφεται ή αξία του.

Αιγύπτιος παρουσιάζει κι αυτή ά-
να παράδειγμα, με μία έκδοση του
1922. Εκείνη τη χρονιά ή αιγυπτιακή
υπηρεσία έβγαλε ένα έ-
να γραμματόσημο, πορτοκαλί και
χωρίς αναγραφή της αξίας του.

Το σχέδιο ήταν απλούστατο: ένα δια-
τεταγμένο λευκό όβάλ. Μέσα στο
όβάλ υπάρχει ή φράση «Κρατική Υπη-
ρεσία» και άραδικά και έτσι
έκδοσε.

Μία γωνιά υπήρχε και
το έμβλημα των αναπήρων, αλλά δεν ά-
ναγραφόταν πάλι ή αξία του γραμμα-
τοσήμου.

Λίγους μήνες αργότερα, ή Ταχυδρο-
μική Υπηρεσία του Βιετνάμ έβγαλε
άλλο ένα γραμματόσημο χωρίς αξία

Τα γραμματόσημα που αναφέραμε
είναι μερικά μόνον άπό τα πολλά που
υπάρχουν στον κόσμο χωρίς αναγραφή
της αξίας τους και μπορούν να άποτε-
λέσουν μία ενδιαφέρουσα και πρωτό-
τυπη συλλογή.

— R. N. PIERCE

Τον επόμενο χρόνο το Βόρειο Βιετ-
νάμ έβγαλε ένα ακόμη γραμματόσημο
για τον ίδιο σκοπό, λίγο μεγαλύτερο.
Η έκδοση αυτή έδειχνε την εικόνα ά-
ναπήρων σε άσκήσεις αποκαταστάσεως
σε ένα όρυζώνα και το σχέδιο ήταν ά-
νοιχτό καφέ. Σε μία γωνιά υπήρχε και
το έμβλημα των αναπήρων, αλλά δεν ά-
ναγραφόταν πάλι ή αξία του γραμμα-
τοσήμου.

Λίγους μήνες αργότερα, ή Ταχυδρο-
μική Υπηρεσία του Βιετνάμ έβγαλε
άλλο ένα γραμματόσημο χωρίς αξία

Τα γραμματόσημα που αναφέραμε
είναι μερικά μόνον άπό τα πολλά που
υπάρχουν στον κόσμο χωρίς αναγραφή
της αξίας τους και μπορούν να άποτε-
λέσουν μία ενδιαφέρουσα και πρωτό-
τυπη συλλογή.

— R. N. PIERCE

Τον επόμενο χρόνο το Βόρειο Βιετ-
νάμ έβγαλε ένα ακόμη γραμματόσημο
για τον ίδιο σκοπό, λίγο μεγαλύτερο.
Η έκδοση αυτή έδειχνε την εικόνα ά-
ναπήρων σε άσκήσεις αποκαταστάσεως
σε ένα όρυζώνα και το σχέδιο ήταν ά-
νοιχτό καφέ. Σε μία γωνιά υπήρχε και
το έμβλημα των αναπήρων, αλλά δεν ά-
ναγραφόταν πάλι ή αξία του γραμμα-
τοσήμου.

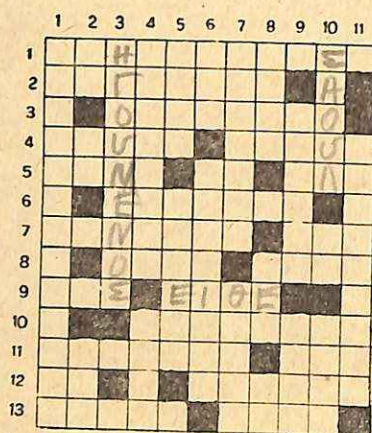
Λίγους μήνες αργότερα, ή Ταχυδρο-
μική Υπηρεσία του Βιετνάμ έβγαλε
άλλο ένα γραμματόσημο χωρίς αξία

Ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ «ΕΚΛΟΓΗΣ»

Ο νέος Διαγωνισμός περιλαμβάνει τα τεύχη 191, 192 και 193. Οι λύσεις θα στέλνονται τμηματικά. Οι λύσεις του τεύχους αυτού (192) πρέπει να βρίσκονται στα γραφεία της «Εκλογής» ως το μεσημέρι της Τρίτης, 1 Νοεμβρίου. Τα αποτελέσματα θα ανακοινωθούν στο τεύχος 194. **Βραβεία:** Οι δύο πρώτοι θα πάρουν από μια ετήσια συνδρομή της «Εκλογής». Οι δύο δεύτεροι θα πάρουν από ένα βιογραφικό λεξικό «Ποιός είναι ποιός» και οι δύο τρίτοι από μια εξαμηνιαία συνδρομή της «Εκλογής».

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

Βαθμοί 18



ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1. Η αιτία της δημιουργίας του Καυταντζογλείου Σταδίου της Θεσσαλονίκης.
2. Υπονοεί τον περί ουό λόγος (αίτ., δημ.).
3. Ο χαλκός και ο κασσίτερος είναι τα μέταλλα του ενδιαφέροντός του (με άρθρο).
4. Κατέφυγε τον Ιούνιο του 1959 στην Ανατολική Γερμανία — Η γέτης ξένου κράτους που μετέσχε αυτοπροσώπως στις εργασίες της τελευταίας Γεν. Συνελεύσεως του Ο.Η.Ε. (άντιστρ.).
5. Ο συνθέτης της όπερας «Μινιόν» — Μουσική νότα — Αμερικανίδα συγγενίσσα (άντιστρ.).
6. Τέτοιο γάλα δεν έχουν οι γαλατάδες.
7. Φέρει επιγραφή — Διεθνής αερογραφικός όρος.
8. Μια μεγάλη πόλη μέσα στην... Τσεχοσλοβακία — Είναι ώριμος πλέον.
9. Από το όνομα του συγγραφέα του «Ιώβ», που ανέβασε τον Δεκέμβριο του 1959 ο Κούν — Έκφραση επιθυμίας.
10. Υποκοριστικό ενός πουλιού νηκτικού.
11. Μέλος πληρώματος — Σε μερικές λαϊκές παροιμίες χρησιμοποιείται με αντιθετική έννοια.
12. Είδος ήμιαγριου όπωροφόρου δέν-

τρον — Ήταν ο μυηθείς στα της Φιλικής Έταιρίας Καραγεώργης.

13. Έδρα αρχαίων Περσών βασιλέων — Λέξη από γνωστή φράση που σημαίνει «είμαι στα καλά μου».

ΚΑΘΕΤΩΣ:

1. Μορφή συρράξεως.
2. Τα χρόνια που έζησε ο Μότσαρτ — Δύο όμοια γράμματα — Το Λοκάρνο χωρίς τα... σύμφωνά του.
3. Προϊσταται κοινοβίου.
4. Παλαιά συνοικία των Αθηνών — Έκφραζει το παρελθόν (δημ.).
5. Συγκρότημα — Δεν τον περιβάλλει η δόξα.
6. Με την άρνηση σχετικό — Είναι ο δορυφόρος τύπου «Σάμος» (δημοτική).
7. Διεδέχθη τον Μεγάλο Θεοδόσιο στο Δυτικό Ρωμαϊκό κράτος — Είδος ύφασματος.
8. Χρονικό επίρρημα — Ήρα όθονη — Άγγλος δραματικός συγγραφέας (1674-1718).
9. Γνωστή στους Έλληνες αγγλική εταιρία — Μία από τις τέσσερις μεγάλες Σουηδικές νήσους.
10. Γνωστή, από πολύνεκρες μάχες, πόλη της Ν. Κορέας — Τον αριθμό αυτό θα φέρη ή προσεχής Ολυμπιάδα του Τόκιο — Λείπει από τη... λεμονόκουπα.
11. Ήταν και ο Χριστός.

ΔΕΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Βαθμοί 30

- 1) Ποιός είναι ο συγγραφέας της περιφημής σάτιρας «Αποκολοκύνθωσης»;
- 2) Ποιά πόλη των Ηνωμένων Πολιτειών, πρωτεύουσα μιας πολιτείας της, ιδρύθηκε το 1839 από τον λοχαγό Σάττερ υπό το αρχικό όνομα Ν. Έλβετία;
- 3) Ποιός ζωγράφισε τον περίφημο πίνακα «Γκουέρνικα»;
- 4) Σε ποιές ηπείρους ο πληθυσμός υπερδιπλασιάστηκε από το 1900-1950;
- 5) Ποιός από τους αρχαίους Έλληνες σοφούς υποστηρίζει, στο σύγγραμ-

μά του «Περί πολιτείας», ότι ένα πρέπει να είναι το κράτος για όλο τον κόσμο και κοινός ο νόμος για όλους τους λαούς;

6) Ποιός είναι ο αρχαίος μουσικός που με τον Μαρσούα και τον Όλυμπο απέτελεσαν τη μουσική τριάδα, στην οποία αποδίδεται η επινόηση της σάλπιγγος και η διάδοσή της στην Ελλάδα;

7) Ποιός από τους συνεργάτες του Χίτλερ κατήρτισε, το 1934, τον πίνακα προγραμών των αντιπάλων του αρχηγού του;

8) Σε ποιόν πύργο της Γαλλίας φυλακίσθηκε ο πάπας Πίος ό Ζ΄;

9) Ποιός Γάλλος στρατηγός άναγκάστηκε από την Έθνοσυνέλευση, το 1942, επίτιμος Έλληνας πολίτης;

10) Ποιός μεγάλος Αμερικανός έφευ-ρέτης ήταν ζωγράφος;

ΕΝΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΓΛΥΠΤΟ

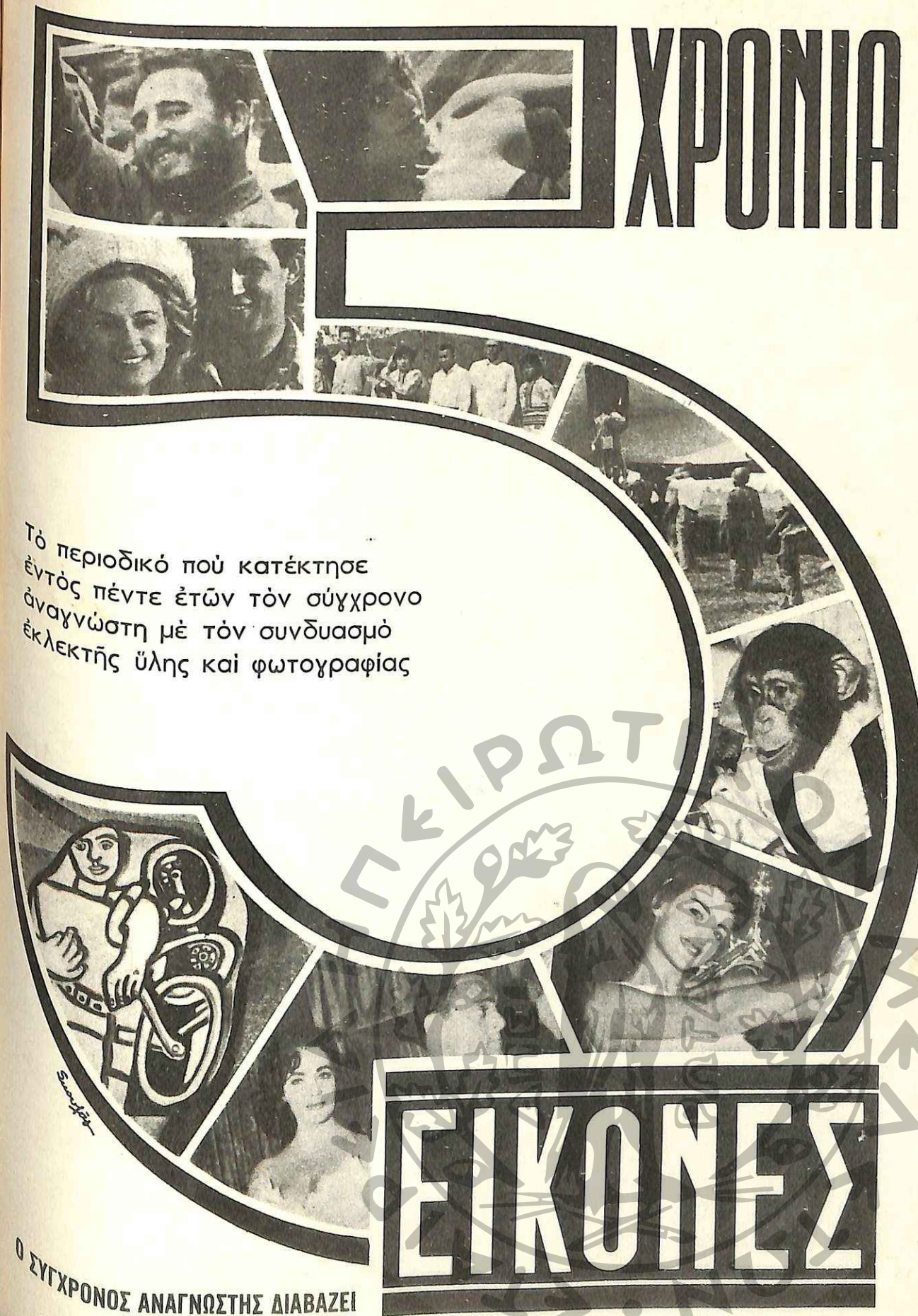
Βαθμοί 8



Ποιός έφτιαξε το γλυπτό (μπρού-τζος) που εικονίζεται;

Στην κλήρωση της 13ης Οκτωβρίου κέρδισαν οι: Απόστολος Πρωϊμάκης (Ταξίδι στη Μύκονο), Νίκος Καμνός (Ετήσια συνδρομή στην «Εκλογή»), Μικέττα Κυριακού, Λένα Καλφαρέντζου και Βάσω Μαγκούρα (άπό μία εξαμηνιαία συνδρομή της «Εκλογής»).

ΧΡΟΝΙΑ



Ο ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ ΔΙΑΒΑΖΕΙ

Η ΣΚΟΥΡΑΣ ΦΙΛΜΣ

1960-1961

θά βας παρουσιάσει

ΤΟ ΠΛΟΥΣΙΩΤΕΡΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΑΙΝΙΩΝ

ΑΛΑΜΟ
The Alamo

Τζών Γουαϊν
Ρίτσαρντ Γουίντμαρκ
ΙΣΤΟΡ. ΚΟΛΟΣΣΟΣ

ΟΙ ΑΣΥΓΧΩΡΗΤΟΙ
The Unforgiven

Ώντρεϋ Χέμπορν
Μπάρτ Λάνκαστερ
ΠΕΡΙΠ. ΚΟΛΟΣΣΟΣ

Η ΓΚΑΡΣΟΝΙΕΡΑ
The Apartment

Τζακ Λέμμον
Σίρλεϋ Μάκ Λέην
ΤΟΛΜΗΡΗ ΚΩΜΩΔΙΑ

ΚΛΗΡΟΝΟΜΗΣΤΕ ΤΟΝ
ΑΝΕΜΟ
Inherit the wind

Σπένσερ Τρέισν
Φρέντερικ Μάρς
ΔΡΑΜ. ΚΟΛΟΣΣΟΣ

Ο ΛΥΚΟΣ ΤΗΣ ΦΛΑΝΔΡΑΣ
A dog of Flanders

Ντέηβιντ Λάντ
Ντόναλντ Κρίσπ
ΔΡΑΜ. ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ

ΟΣΚΑΡ ΓΟΥΑΪΛΔ
Oscar Wilde

Φύλλις Κάλμπερτ
Ράλφ Ρίτσαρντσον
ΤΟΛΜΗΡΟ ΔΡΑΜΑ

Η ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΟΥΧΟΣ
The millionairess

Σοφία Λόρεν
Βιτόριο ντε Σίκα
ΚΩΜΩΔΙΑ

ΠΕΚΒΙΕΜ ΓΙΑ ΜΙΑ ΜΟΝΑΧΗ
Sanctuary

Λή Ρέμικ
Υβ Μοντάν
ΔΡΑΜΑ

ESTHER AND THE KING
Η Έσθέρ και ο βασιλιάς

Τζόαν Κόλλινς
Ρίτσαρντ Ήγκαν
ΒΙΒΛΙΚΟΣ ΚΟΛΟΣΣΟΣ

ΕΛΑ Ν' ΑΓΑΠΗΘΟΥΜΕ
Let's make love

Μαίριλυν Μονρόε
Υβ Μοντάν
ΤΟΛΜΗΡΟ ΡΟΜΑΝΤ

ΡΑΓΙΣΜΕΝΟΣ ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ
Crack in the mirror

Όρσον Γουέλλες
Ζυλιέτ Γκρεκό
ΔΥΝΑΤΟ ΔΡΑ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΡΟΥΘ
The story of Ruth

Έλνα Ήντεν
Στούαρτ Χούτμαν
ΒΙΒΛΙΚΟΣ ΚΟΛΟΣΣΟΣ

ΔΕΣΜΩΤΕΣ ΤΗΣ ΗΔΟΝΗΣ
From the terrace

Πώλ Νιούμαν
Τζόαν Γούντγουορντ
ΡΕΑΛΙΣΤ. ΔΡΑ

SONS AND LOVERS

Τρέβορ Χάουαρντ
Χήδερ Σήρς
ΤΟΛΜΗΡΟ ΔΡΑ

RETURN TO PEYTON
PLACE
Η κόλασις της
όμορφιάς

Τζόαν Κράουφορντ
Ντίν Στάνγουελ
ΔΡΑ